

Wetenschappelijke Instelling van de
Vlaamse Gemeenschap

Monitoring-
programma
Vlaamse
Bosreservaten

Ministerie van de
Vlaamse
Gemeenschap

Afdeling
Bos en Groen

Mycologisch rapport

**Monitoring en inventarisatie
van de paddestoelen van de bosreservaten
Kersselaerspleyn, Everzwijnbad, Wijnendalebos, en De Heirnisse**

with summary and figure captions in English

**Ruben Walley, Hans Baeté, Bart Christiaens, Luc De Keersmaeker,
Marc Esprit, Peter Van de Kerckhove & Kris Vandekerckhove**

Rapport IBW Bb R 2005.007

Wijze van citeren:

Walleyn R., Baeté H., Christiaens B., De Keersmaeker L., Esprit M., Van de Kerckhove P., & Vandekerckhove K. (2005). Monitoringprogramma Integrale Bosreservaten – Mycologisch rapport. Monitoring en inventarisatie van de paddestoelen van de bosreservaten Kersselaerspleyn, Everzwijnbad, Wijnendalebos en de Heirnisse. AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW.Bb.R.2005.007.

Depotnummer: D/2005/3241/144

Dit rapport kadert in een reeks van rapporten betreffende de monitoring van spontaan ontwikkelende bosecosystemen. Contacteer bosreservaten@inbo.be voor een overzicht van de beschikbare rapporten en verdere informatie over dit onderzoeksprogramma.

Foto op de voorpagina: Echte tonderzwam in bosreservaat Kersselaerspleyn (dia Ruben Walleyn).

Inhoudstafel

1	INLEIDING	2
2	METHODIEK	3
3	PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT KERSSELAERSPLEYN (ZONIËNWOUDE).....	6
3.1	HET BOSRESERVAAT KERSSELAERSPLEYN.....	6
3.2	PADDESTOELN IN HET CENTRAAL TRANSECT	9
3.3	OVERIGE PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT KERSSELAERSPLEYN.....	15
4	PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT EVERZWIJNBAD (MEERDAALWOUDE).....	20
4.1	HET BOSRESERVAAT EVERZWIJNBAD	20
4.2	PADDESTOELN IN HET CENTRAAL TRANSECT	23
4.3	OVERIGE PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT EVERZWIJNBAD	28
5	PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT WIJNENDALEBOS.....	30
5.1	HET BOSRESERVAAT WIJNENDALEBOS	30
5.2	PADDESTOELN IN HET CENTRAAL TRANSECT	33
5.3	OVERIGE PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT WIJNENDALEBOS	37
6	PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT DE HEIRNISSE.....	40
6.1	HET BOSRESERVAAT DE HEIRNISSE.....	40
6.2	PADDESTOELN IN HET CENTRAAL TRANSECT	45
6.3	OVERIGE PADDESTOELN VAN HET BOSRESERVAAT DE HEIRNISSE	49
7	DANKWOORD	52
8	SAMENVATTING	52
9	SUMMARY	53
10	REFERENTIES	55
	BIJLAGE 1. INVENTARIS VAN DE PADDESTOELN VAN BOSRESERVAAT KERSSELAERPSLEYN	58
	BIJLAGE 2. INVENTARIS VAN DE PADDESTOELN VAN BOSRESERVAAT EVERZWIJNBAD .	66
	BIJLAGE 3. INVENTARIS VAN DE PADDESTOELN VAN BOSRESERVAAT WIJNEDALEBOS..	70
	BIJLAGE 4. INVENTARIS VAN DE PADDESTOELN VAN BOSRESERVAAT DE HEIRNISSE	74

1 Inleiding

Dit rapport kadert in een onderzoeksopdracht van Afdeling Bos en Groen aangaande de monitoring van bosreservaten in het Vlaamse Gewest. Het betreft een monitoring van de paddestoelen in een transect waarin ook de vegetatie en de dendrometrie gemonitord worden volgens een tienjarige cyclus.

De resultaten van de vegetatie- en dendrometrische monitoring worden gepubliceerd in een apart monitoringrapport. De monitoring van ieder reservaat wordt voorafgegaan door een basisrapport met een inventaris van de bestaande geografische, administratieve, ecologische en historische informatie over het bosreservaat; inbegrepen een zo volledig mogelijke bespreking van de beheersgeschiedenis, een overzicht van het reeds uitgevoerde onderzoek, en soortenlijsten van alle onderzochte groepen organismen.

Een monitoring in de tijd van de mycoflora van de bosreservaten vormt een waardevolle aanvulling bij de studie van de vegetatie en dendrometrie van de reservaten, omdat

- de paddestoelenflora (mycoflora) veel soortenrijker is dan de vaatplantenflora,
- paddestoelen vaak sneller dan vaatplanten reageren op wijzigingen van de strooisellaag, de hoeveelheid dood hout, vochtgehalte e.d.

Omdat bosreservaten ook een biodiversiteitsfunctie hebben, gaat ook aandacht uit naar de beschikbare inventarisatiegegevens van de gehele reservaten, om op lange termijn de betekenis van de bosreservaten voor de diversiteit en het behoud van de Vlaamse mycoflora te kunnen inschatten.

2 Methodiek

De methodiek van de monitoring van de mycoflora volgt deze die gebruikt wordt in de Nederlandse bosreservaten (Veerkamp 1992, 2001, 2003). Hierbij wordt de mycoflora geïnventariseerd in 10 blokken van 10 m × 10 m in het centraal transect (100 m × 10 m) van de kernvlakte, met in principe een herhaling om de 10 jaar (Fig. 2.1). Een monitoring op deze fijne schaal moet wijzigingen sneller opspoorbaar maken dan een opvolging van één enkel groot proefvlak.

Om praktische redenen (verscheidene moeilijk determineerbare soortgroepen, moeilijk observeerbare soorten, seizoens- en weersgevoelige fenologie van vruchtlichamen, e.a.: zie b.v. Arnolds 1995), geschiedt de inventarisatie over 2 jaar, en dit 2 maal per jaar, gespreid over de late zomer- herfst. Op plaatsen waar een voorjaars- of zomeraspect verwacht wordt, wordt een bijkomende inventarisatie verricht in de lente of zomer.

De grondige inventarisatie beperkt zich tot de grote, opvallende soorten macrofungi: dit zijn alle bovengronds groeiende plaatjeszwammen, gasteromyceten, ascomyceten en heterobasidiomyceten met vruchtlichamen groter dan 1 cm, polyporen, clavarioïde en hydroïde fungi, en goed zichtbare korstzwammen groter dan (1)2 cm². Van deze soorten worden de vruchtlichamen, indien mogelijk, geteld. Bij zeer kleine, vaak massaal optredende plaatjeszwammen zoals *Coprinus disseminatus* of *Marasmius bulliardii*, worden het aantal vruchtlichamen geschat. Bij resupinaat (korstvormig) groeiende soorten, ineengroeiende soorten of soorten hoog in bomen wordt enkel de presentie aangeduid. Daarnaast worden ook kenmerken van het substraat (aard + soort) en eventueel afwijkende groeiwijzen genoteerd (tabel 2.1). Niet in het veld zichtbare korstzwammen, in het bijzonder soorten die groeien aan de onderzijde van liggend dood hout, worden slechts steekproefsgewijs verzameld, met minimale verstoring van de vegetatie (vermijden van omdraaien van zeer rot hout of zeer groot dood hout, of het afbreken van losse schors). De overige soorten (microfungi, kleine ascomyceten) worden in principe niet verzameld maar, voor zover de veldkennis dit mogelijk maakt, genoteerd in de categorie niet-gemonitorde soorten (toevalswaarnemingen). Ook gelicheniseerde fungi (korstmossen) worden niet bestudeerd (met uitzondering van gelicheniseerde plaatjeszwammen, waarvan overigens slechts enkele soorten in ons land voorkomen).

De inventarisatieperiode wordt zoveel mogelijk gesitueerd rond het jaar van de monitoring van de vegetatie en dendrometrie van de kernvlakte, om betere correlaties met deze te kunnen leggen.

De groepering van de diverse soorten in functionele ecologische groepen is bij de verwerking erg relevant (Veerkamp & Kuyper 1993). De drie belangrijkste functionele groepen zijn saprotrofe paddestoelen, parasieten en mutualistische symbionten. In dit onderzoek worden volgende functionele ecologische groepen onderscheiden:

- Em = Ectomycorrhizavormende soorten.
- Pnh = Necrotrofe parasieten op houtige planten.
- Pbf = Biotrofe parasieten op fungi (paddestoelen die groeien op andere paddestoelen)
- Pi = Parasieten op insecten of ongewervelden
- Sh = Saprofyten op hout
- Sk = Saprofyten op goed herkenbare kruidachtige resten (stengels, bladeren, vruchten)
- St = Terrestrische saprofyten, op naakte bodem en min of meer verteerd strooisel
- Sc = Coprofiele paddestoelen (mestzwammen)
- Am = Mos-geassocieerde soorten (preciese relatie met mos niet altijd duidelijk)
- Li = Gelicheniseerde plaatjeszwammen (korstmossen p.p.)

De meeste soorten zijn eenvoudig in één van deze categorieën te klasseren. Hierbij werden vooral de indeling gebruikt van Arnolds et al. (1995), hier en daar gecorrigeerd volgens nieuwe inzichten. Zo werden in navolging van Mleczko (2004) alle *Rhodocollybia* spp. opgevat als ectomycorrhizavormers (klassiek als strooiselsaprofyten geklasseerd)¹. Ook van bepaalde satijnzwammen is ondertussen aangetoond dat zij mycorrhiza vormen (b.v. *Entoloma clypeatum*), en vermoedelijk zijn nog heel wat

¹ Door verscheidene mycologen wel nog in twijfel getrokken (Kuyper, in litt.).

andere saprofytisch geacht levende paddestoelen in werkelijkheid boomsymbionten (diverse koraalzwammen, bekerzwamachtigen e.d.). Ook enkele op rot hout groeiende korstzwammen moeten tot de mycorrhizavormers gerekend worden (b.v. soorten uit de genera *Tomentella*, *Amphinema*, *Piloderma*, *Byssocortium*, *Tylospora*) Van enkele soorten die in Arnolds et al. nog geklasseerd staan als strooiselsaprofyten, staat vast dat het myceliumstrengvormende houtafbrekers zijn, ook al vindt men de vruchtlichamen meestal niet onmiddellijk op hout (b.v. *Phallus impudicus*, *Megacollihya platyphylla*). Van enkele andere soorten weet men, of neemt men ondertussen aan, dat het parasieten zijn op andere fungi (b.v. *Squamanita*, *Collybia* s.str., *Tremella*). Bij de saprofyten is de grens tussen hout- of strooiselverterende saprofyt niet altijd eenduidig te trekken (b.v. bij diverse soorten uit de geslachten *Mycena*, *Psathyrella*). Daarnaast zijn er de zwakteparasieten van bomen en struiken, die op afgestorven gastheer nog als saprofyt – soms nog vele jaren - kunnen verder leven. Tenslotte dient opgemerkt dat er soms nog veel ingewikkelder patronen dan de hier gehanteerde classificatie bekend zijn. Sommige mycorrhizapaddestoelen vereren tezelfdertijd ook hout, andere parasiteren deels op zwamvlokken van nog andere soorten. Ook van bepaalde houtsaprofyten is bekend dat zij (soms tijdelijk) op andere zwamvlokken teren tijdens hun kolonisatie van het substraat (b.v. parasitisme van *Trametes gibbosa* op zwamvlok van *Bjerkandera adusta*). Deze kennis wordt hier niet in rekening gebracht, en bij twijfel over een bepaalde categorie wordt deze gekozen die het meest beantwoordt aan de eigen veldobservaties.

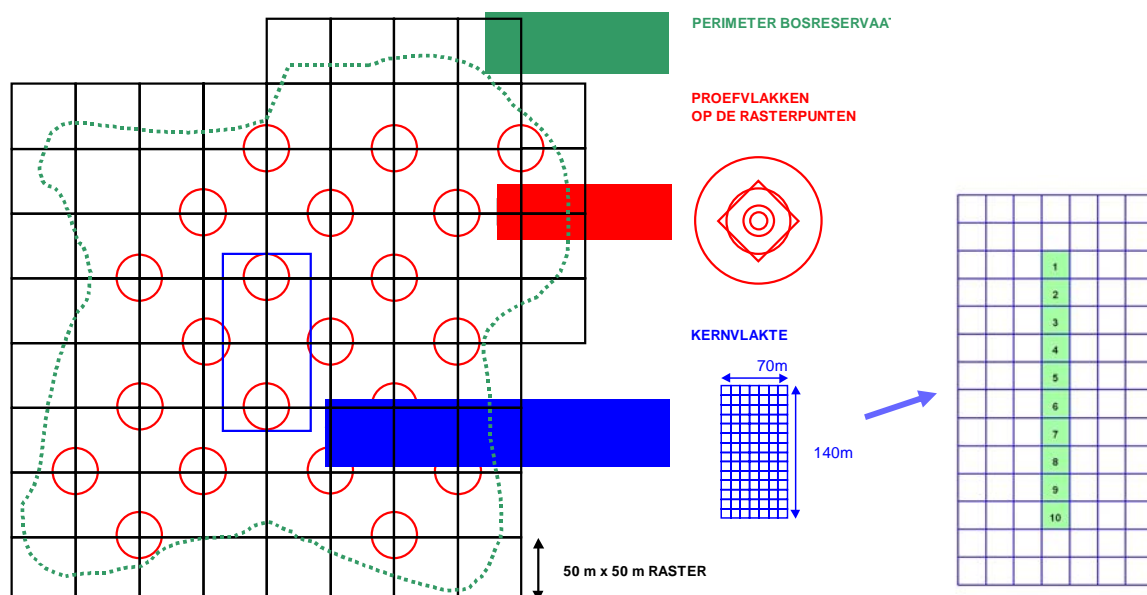

Fig. 2.1 - Schematische voorstelling van de layout van de monitoring met steekproefcirkels, de kernvlakte, en proefvlakjes in het centraal transect van de kernvlakte.

Fig. 2.1 - Visualisation of the monitoring layout, combining grid-based circular plots with a core area (0.98 ha) and the central transect used for monitoring of the mycoflora.

In dit rapport worden ook de algemene inventarisatiegegevens van een reservaat besproken. Dit betreft meestal een uitgebreidere en bijgewerkte toelichting dan deze in de basisrapporten.

De inventarisatiegegevens zijn afkomstig van eigen waarnemingen, inclusief deze van de monitoring, en gegevens van derden (meestal afkomstig uit de databank Funbel van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Vereniging. De aandacht gaat hierbij uit naar diversiteit en presentie van bijzondere soorten (Rode lijst-soorten e.a.).

Nomenclatuur en soortopvatting

Momenteel wordt gewerkt aan een checklist van de paddestoelen van Vlaanderen (Walley et al., in voorber.). De hier gevolgde nomenclatuur en soortinzichten steunt grotendeels op Arnolds et al. (1995), deels op uitgewerkte delen van deze nog ongepubliceerde soortenlijst.

Herbariummateriaal en stockering gegevens

Van minder algemene en moeilijke soorten is herbariummateriaal gedeponeerd in het herbarium van de Vakgroep Biologie te GENT (internationale herbariumcode: GENT). Verspreidinggegevens m.b.t. tot het voorkomen van soorten, ook deze in de proefvlakken, worden overgemaakt aan funbel, de chorologische paddestoelendatabank van de Kon. Antwerpse Mycologische Kring v.z.w., momenteel de belangrijkste databank voor paddestoelen in Vlaanderen. De gedetailleerde opnames, (veldformulieren en access-bestand – compatibel met funbel) worden bewaard in het archief van de onderzoeksgroep bosreservaten van het I.B.W.

Tabel 2.1. Gegevens per waarneming, met voorbeeld.

Datum:	21/10/2003
Gemeente:	Hoeilaart
Terrein:	bosres. Kersselaerspleyn
IFBL-hok:	E4.56.42
Proefvlak:	1
Soort:	Marasmius setosus
Substraat, type:	afgevallen blad
Substraat, soort:	Beuk
Aantal exemplaren:	127
Microscopische determinatie:	ja/nee
Herbariummateriaal:	ja/nee
Exsiccaatnummer:	-
Opmerkingen:	-

---

3 Paddestoelen van het bosreservaat Kersselaerspleyn (Zoniënwood)

3.1 *Het bosreservaat Kersselaerspleyn*

Ligging en beknopte historiek

Het bosreservaat Kersselaerspleyn ligt in het Zoniënwood (Hoeilaart, Groenendaal), ten Z van de Ganzepootvijver en ten O van de Lotharingendreef (Fig. 3.1). De kernvlakte van het reservaat ligt tussen de Verdunningsdreef, de St.-Corneliusdreef en het Palissadepad.

Het huidige Zoniënwood is een restant van een uitgestrekt boscomplex aan de zuidrand van Brussel dat vanaf de 15de eeuw tot 1830 nog ca. 10.000 ha groot is, en door urbanisatie en gepaard gaande ontbossing in 1831-1842 werd herleid tot de huidige oppervlakte van ca. 4500 ha. Doorheen de geschiedenis is het vrij intensief door de mens gebruikt (jacht, hout, vee). Sinds 1770 werden bosherstel en bosbouw prioritair, wat resulteerde in de omvorming naar vrij homogene beukenbestanden.

De kernvlakte van het bosreservaat werd ca. 1777 aangeplant na kaalslag volgens de 'tir-et-aire' methode, en was onderhevig aan een normaal dunningsbeheer. De laatste kappingen dateren vermoedelijk van tijdens de jaren 1970 (nog steeds sporen van kapresten, exploitatiewegen, stobben). Dit gedeelte van het reservaat wordt sinds 1983 niet meer beheerd en werd in 1995 als bosreservaat erkend. Tijdens de zware februaristorm van 1990 sneuvelden tientallen oude beuken, die één grote en een middelgrote open plek creëren. In het reservaat worden in de periode 1945-1963 ook 2 kunstmatige verjongingsgroepen gerealiseerd. Voor een gedetailleerde historiek en een overzicht van het wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd in het reservaat verwijzen we naar Baeté et al. (2002).

De kernvlakte in Kersselaerspleyn wijkt af van de standaard-kernvlakte in de andere gemonitorde bosreservaten door haar zeer grote oppervlakte en het ontbreken van een centraal transect (De Keersmaeker et al., 2002). Daarom werd voor het mycologische onderzoek min of meer centraal in kernvlakte een representatief transect gekozen in de zones buiten de stormvlaktes (Fig. 3.2, 3.3).

Bodem

De bodem in het reservaat bestaat overwegend uit matig droge leembodem van quartaire, niveo-eolische origine (löss) met een gevlekte of verbrokkelde textuur B-horizont. Oorspronkelijk was deze leem kalkhoudend, maar door natuurlijke bodemdegradatie, in de 20^e eeuw versneld door antropogene factoren (ontginningen, atmosferische deposities) trad er ontkalking op, soms tot op een diepte van 1,5 m en meer. De huidige moder-mor bodem heeft een humusaanrijkingshorizont (Ah) van slechts 5 cm. Tot 30-40 cm diep bevindt zich een eluvatiehorizont (E) met daaronder een klei-aanrijkingshorizont (Btg) met een hoger kleigehalte (20 versus 10%) wat zorgt voor een geringe doorlaatbaarheid en mogelijke vorming van een stuwwatertafel.

In het transect schommelt de pH-KCl tussen 2,73 en 3,79, gemiddeld 3,10. De proefvlakken nrs. 1-6 zijn beduidend zanderiger (zandfractie van ca. 70%) dan nrs. 7-10 (zandfractie van ca. 25%). Hier treft men een droge zandleembodem aan met een kleur B-horizont.

Voor verdere details i.v.m. met de bodemeigenschappen van het reservaat verwijzen we naar het bodemrapport van De Keersmaeker et al. (2003).

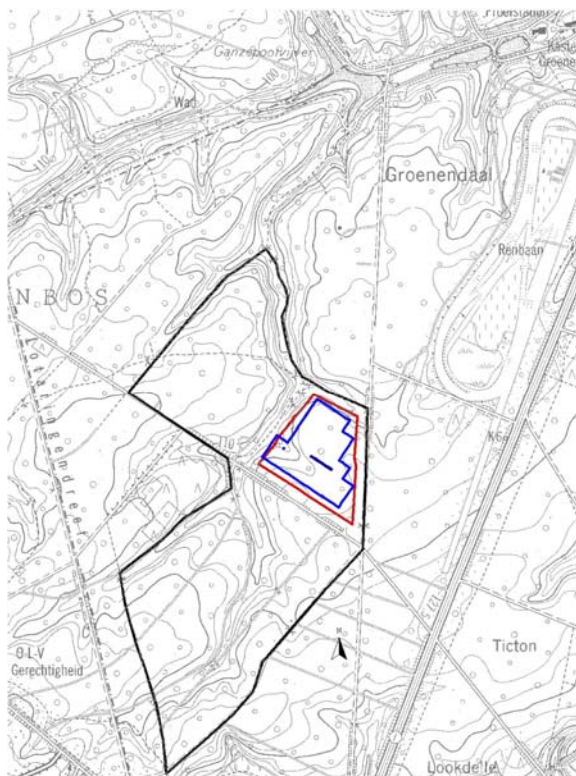

Fig. 3.1 - Situering van het bosreservaat Kersselaerspleyn (zwarte perimeter) in het Zoniënwood, met de kernvlakte (rode perimeter), de gemonitorde vegetatieplots (blauwe perimeter) en het onderzochte transect.

Fig. 3.1 - Location of the forest reserve Kersselaerspleyn in Sonien forest, near Brussels, with core are (red perimeter), vegetation plots (blue perimeter) and studied transect.

De kernvlakte van Kersselaerspleyn.
Core area of Kersselaerspleyn

Vegetatie

Resultaten van de vegetatieopname in het kader van de bosreservatenmonitoring van de Keersmaecker et al. (2002) zijn samengevat in tabel 3.1. Hierbij aanvullend werden tijdens de mycologische inventarisatie in september 2004 ook 2 zaailingen *Quercus robur* genoteerd in proefvlak 7.

De overschermingsgraad is volledig, behalve in proefvlakje nr. 3 (<25%, weinig) en nrs. 4-6 (25-50%). De vegetatie behoort tot het *Milio-Fagetum*, of kan beschouwd worden als een soortenarme variant hiervan. De boomlaag bestaat uitsluitend uit Beuk. De kruidlaag is slechts zeer fragmentarisch ontwikkeld en wordt gekenmerkt door Witte klavuring (*Oxalis acetosella*), Gele dovenetel (*Lamium galeobdolon*), Bosgierstgras (*Milium effusum*), Stekelvarens (*Dryopteris carthusiana* + *D. dilatata*) en Wijfjesvaren (*Athyrium filix-femina*). Eilandjes Grote brandnetel (*Urtica dioica*) zijn vaak terug te vinden rond groot vrij rot hout, wellicht door de hogere beschikbaarheid aan fosfaat en vocht. Op de wortelkluiten ontwikkelt zich vaak een specifieke, uitbundige vegetatie met specifieke soorten als Framboos (*Rubus idaeus*) en buiten het transect ook Bleke zegge (*Carex pallescens*) of Witte veldbies (*Luzula luzuloides*). De moslaag is niet bestudeerd.

Dood hout

In de kernvlakte is 139 m³ dood hout aanwezig per ha, op een paar eiken na, bestaande uit beukenhout; de totale levende houtvoorraad bedraagt 793 m³/ha (De Keersmaecker et al. 2002). Ook het transect is zeer rijk aan groot dood beukenhout, met een deel van stam en kruin van de afgebroken beuk 1990-0255a (afgestorven ca. midden jaren '1990, DBH > 90cm diam.), de stambasis van de ontwortelde beuken 1990-0257 (storm 1990, DBH 102cm) en 1990-0062 (windworp 1984, 48cm DBH), en een rest van de top van 1990-0305 (storm 1983, 82cm diam.). Het dode hout is hier hoofdzakelijk afkomstig van windworpen, en slechts in mindere mate van het aftakelen van oude bomen na kolonisatie door zwammen, maar in een kleiner deel van de gevallen duidt het verschijnen van bepaalde zwakteparasieten, zoals *Meripilus giganteus*, in de jaren na een windworp erop dat een deel van de ontwortelde bomen reeds fysisch door zwammen verzwakt was. De dominante afbraakfasen waarin de stammen zich tijdens onze opnames bevinden zijn 2-3, van de takken 2-4 (volgens classificatie Nat-Man, Walley & Vandekerckhove 2002).

Tabel 3.1. Vegetatieopname in het transect (eind augustus 2000).

Geschatte bedekkingen in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), getallen met * duiden op aantal individuele planten.

Table 3.1. Vegetation of the transect (end of August 2000).

Estimated plant coverages in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), numbers with * refer to numbers of individual plants.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren	< 1	< 1	< 1		3	3	< 1	< 1	< 1	< 1
<i>Carex remota</i>	IJle zegge				< 1	< 1			< 1	< 1	< 1
<i>Circaea lutetiana</i>	Groot heksenkruid			< 1		< 1	< 1		< 1		< 1
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Ruwe smele			3	3						
<i>Dryopteris carthusiana + dilatata</i>	Smalle + Brede stekelvaren	42	13	28	13	58	33	3	3	3	3
<i>Galeobdolon luteum</i>	Gele dovenetel		3	3	3	< 1	< 1	< 1	< 1	8	3
<i>Holcus mollis</i>	Gladde witbol	7	3	3	13	8	13	3		< 1	< 1
<i>Impatiens parviflora</i>	Klein springzaad				< 1	< 1					
<i>Juncus effusus</i>	Pitrus		< 1	3	3	< 1	< 1				
<i>Luzula pilosa</i>	Ruige veldbies		< 1			< 1					
<i>Maianthemum bifolium</i>	Dalkruid		< 1								
<i>Milium effusum</i>	Bosgierstgras	< 1	< 1	< 1	< 1		< 1		< 1		
<i>Moehringia trinervia</i>	Drienerfmuur						< 1				
<i>Oxalis acetosella</i>	Witte klaverzuring	47	3	3	3	3	3	3	< 1	< 1	< 1
<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren	12	13	8	28	3					< 1
<i>Rubus fruticosus agg.</i>	Gewone braam	< 1		< 1	3	< 1	3				
<i>Scrophularia nodosa</i>	Knopig helmkruid									< 1	
<i>Stellaria holostea</i>	Grote muur	< 1			< 1		3	< 1			< 1
<i>Urtica dioica</i>	Grote brandnetel								3	< 1	
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk dbh<5							1*		1*	1*
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk dbh 5-10							2*		1*	3*
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk dbh 10-20		1*					2*		1*	2*
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk dbh 20-30					1*		1*	1*		

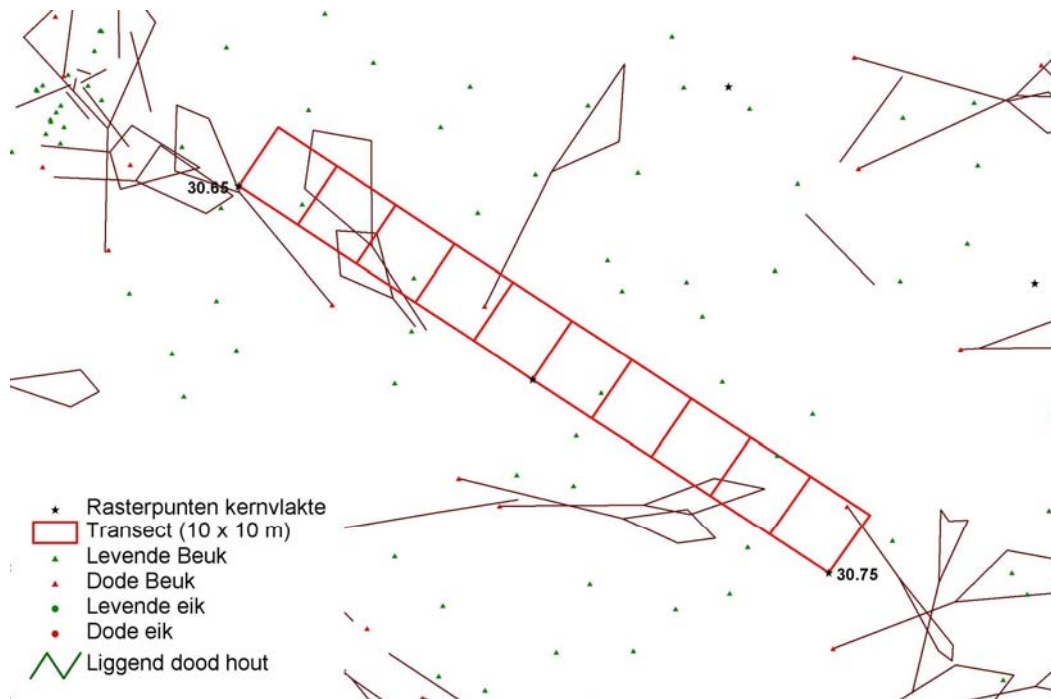

Fig. 3.2 - Ligging onderzocht transect in de kernvlakte, met aanduiding van de bomen met een DBH > 30 cm. De proefvlakjes zijn genummerd (1-10) van N naar Z.

Fig. 3.2 - Studied transect with position of living and dead trees with DBH > 30 cm. Plots (1-10) are numbered from N to S.

Fig. 3.3 - De kernvlakte in Kersselaerspleyn, april 2004, ter hoogte van proefvlakje 6, NW gericht naar 1.

Fig. 3.3 - View on transect in Kersselaerspleyn, April 2004.

3.2 *Paddestoelen in het centraal transect*

Data opnames: 16/9/2003, 21/10/2003, 13/5/2004, 14/9/2004, 15/10/2004. De lenteopname in 2004 leverde maar 2 extra soorten op (te droog): de beukennapbewoner *Xylaria carpophila*, die in de herfst zo goed als onzichtbaar is, en de voorjaarshoutzwam *Polyporus ciliatus*. De herfstopnames waren het

soortenrijkst in oktober. 2004 leverde minder soorten en kleinere aantallen op dan 2003, ook al gold 2003 als een droog en slecht paddestoelenjaar.

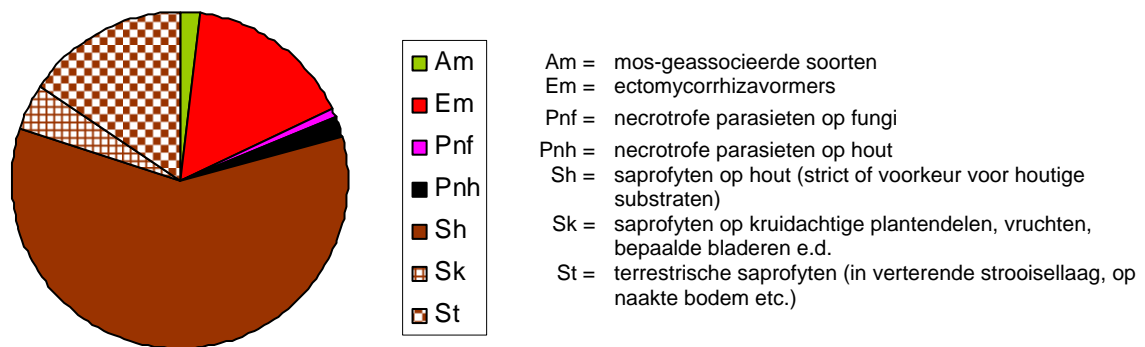

Fig. 3.4 - Verhouding ecologische groepen van de gemonitorde soorten (n = 154) in het transect Kersselaerspleyn.

Fig. 3.4 - Distribution of ecological groups of monitored macrofungi (n = 154) in the transect Kersselaerspleyn.

In Tabel 3.2 wordt een overzicht gegeven van de waargenomen soorten, de ecologische groep, het maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen (verder aangeduid als MV) tijdens 1 opname per proefvlak van 10 m × 10 m, en het aantal proefvlakken waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring. Fig. 3.4 geeft de verhouding weer tussen de ecologische groepen van de gemonitorde soorten.

Tabel 3.2 - Transect Kersselaerspleyn. Soorten, ecologische groep (Eco), maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen (MV) tijdens één opname per proefvlak (10 m × 10 m, nrs. 1-10), en aantal proefvlakken (#PQ) waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring 2003-2004.

Table 3.2 - Transect Kersselaerspleyn. Species, ecological group (Eco), maximum number of fruitbodies per plot (10 m × 10 m, nrs. 1-10), observed during one survey, and number of plots (#PQ) in which a species has been observed during the monitoring in 2003 en 2004.

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
Em	Amanita citrina var. citrina						1					1	1
Em	Amanita rubescens	3								1		4	2
Sh	Armillaria gallica	4			3		2		5			14	4
Sh	Ascocoryne cylichnium								2			2	1
Sh	Ascocoryne sarcoides		+									+	1
Sh	Bjerkandera adusta			+								+	1
Sh	Bolbitius reticulatus	1										1	1
Em	Boletus pulverulentus	1										1	1
Sh	Botryobasidium aureum	+	+	+	+				+		+	+	6
Sh	Botryobasidium obtusisporum		+									+	1
Sh	Botryohypochnus isabellinus		+									+	1
Sh	Calocera cornea	+	+									+	2
Sh	Ceraceomyces sublaevis		+									+	1
Sh	Ceriporiopsis gilvescens	+	+	+	+							+	4
Sh	Cerocorticium confluens							+				+	1
Em	Clavulina coralloides	1			4			1			1	7	4
St	Clitocybe clavipes		1		2							3	2
St	Clitocybe fragrans						43					43	1
St	Clitocybe metachroa		4		2	4						10	3
Sh	Clitopilus hobsonii		3								1	4	2
Pnf	Collybia cookei						1					1	1
Sh	Conocybe subpubescens	2	2						3	1		8	4

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
Sh	<i>Coprinus micaceus</i>	207	420	26								653	3
Em	<i>Cortinarius anomalus</i>			2	2							4	2
Em	<i>Cortinarius delibutus</i>	2	1		1							4	3
Sh	<i>Creopus gelatinosus</i>		+									+	1
Sh	<i>Crepidotus cesatii</i>			+								+	1
Sk	<i>Crepidotus epibryus</i>									6		6	1
Sh	<i>Cudoniella clavus</i>			+								+	1
Sh	<i>Dacrymyces stillatus</i>	+										+	1
Sh	<i>Datronia mollis</i>		+									+	1
St	<i>Entoloma juncinum</i>					1						1	1
Sh	<i>Eutypa spinosa</i>	+	+	+	+							+	4
St	<i>Fayodia bisphaerigera</i>								2			2	1
Sk	<i>Flammulaster carpophilus</i> var. <i>subincarnatus</i>	1	1	3	4	1	1					11	6
Pnh	<i>Fomes fomentarius</i>		1									1	1
St	<i>Galerina ampullaceocystis</i>					1						1	1
Am	<i>Galerina cerina</i> var. <i>longicystis</i>					1						1	1
Am	<i>Galerina hypnorum</i>				1	3			1			5	3
Sh	<i>Galerina marginata</i>	13		4								17	2
Pnh	<i>Ganoderma lipsiense</i>	6	22	18	23							69	4
St	<i>Gymnopus peronatus</i>		1			1				1		3	3
Sh	<i>Henningsomyces candidus</i>				+							+	1
Sh	<i>Hyphoderma praetermissum</i>	+	+									+	2
Sh	<i>Hyphoderma puberum</i>	+										+	1
Sh	<i>Hyphoderma roseocreum</i>	+						+		+		+	3
Sh	<i>Hyphoderma setigerum</i>		+									+	1
Sh	<i>Hyphodontia barba-jovis</i>	+	+									+	2
Sh	<i>Hyphodontia flavipora</i>	+	+	+	+							+	4
Sh	<i>Hyphodontia radula</i>		+									+	1
Sh	<i>Hypholoma fasciculare</i>		29	7	19	1						56	4
Sh	<i>Hypochnicium eichleri</i>			+								+	1
Sh	<i>Hypochnicium sphaerosporum</i>							+			+	+	2
Sh	<i>Hypoxylon cohaerens</i>	+	+	+								+	3
Sh	<i>Hypoxylon fragiforme</i>	+				+						+	2
Sh	<i>Hypoxylon rubiginosum</i>	+	+									+	2
Em	<i>Inocybe lanuginosa</i> var. <i>lanuginosa</i>					5	1					6	2
Em	<i>Inocybe petiginosa</i>							3				3	1
Sh	<i>Kretzschmaria deusta</i>	+	+	+	+				+	+	+	+	7
Sh	<i>Laccaria amethystina</i>	19		1		31	19	11	2			83	6
Em	<i>Laccaria laccata</i> var. <i>pallidifolia</i>	3	1	15	5	14	20			3	1	62	8
Em	<i>Lactarius subdulcis</i>	1			16	10	4	3	6	1		41	7
Em	<i>Lactarius tabidus</i>	1				8	1					10	3
Em	<i>Lyophyllum confusum</i>					4						4	1
St	<i>Marasmiellus vaillantii</i>			2								2	1
Sk	<i>Marasmius setosus</i>	127	47	17	15	66	60	30	25		14	401	9
Sk	<i>Megacollybia platyphylla</i>	1	1									2	2
Sh	<i>Melanamphora spinifera</i>										+	+	1
Sh	<i>Melanotus phillipsii</i>			2								2	1
Sk	<i>Mutinus caninus</i>		4				1	2		1		8	4
St	<i>Mycena abramsii</i>					7	2					9	2
St	<i>Mycena amicta</i>									1		1	1
St	<i>Mycena capillaris</i>	15	43		55	17						130	4
Sk	<i>Mycena cinerella</i>				7	5	4					16	3
St	<i>Mycena crocata</i>	87	73	75	1							236	4
Sh	<i>Mycena diosma</i>		1				8	15				24	3
St	<i>Mycena filopes</i>				1							1	1
St	<i>Mycena galericulata</i>	1			4	1						6	3
Sh	<i>Mycena galopus</i>		1		6		1	1	2			11	5

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
St	<i>Mycena haematopus</i>	15	5	17	35							72	4
Sh	<i>Mycena leptocephala</i>	6			3							9	2
St	<i>Mycena pelianthina</i>	1								1		2	2
St	<i>Mycena picta</i>	3										3	1
Sh	<i>Mycena pura</i>	2	2		1	3	9	18	1		7	43	8
St	<i>Mycena rosea</i>		3									3	1
St	<i>Mycena sanguinolenta</i>	1		1	3	1			1			7	5
St	<i>Mycena speirea</i>		2	1	1							4	3
Sh	<i>Mycena vitilis</i>			2			1	1	2		1	7	5
St	<i>Mycoacia aurea</i>	+	+									+	2
Sh	<i>Mycoacia fuscoatra</i>		+									+	1
Sh	<i>Nectria cinnabarina</i>		+									+	1
Sh	<i>Nemania chestersii</i>		+	+								+	2
Sh	<i>Nemania serpens</i>	+	+	+								+	3
Sh	<i>Oligoporus subcaesius</i>		1									1	1
Sh	<i>Ombrophila pura</i>		3									3	1
Sh	<i>Oudemansiella mucida</i>	7	11	8						1		27	4
Sh	<i>Peniophora cinerea</i>		+							+		+	2
Sh	<i>Peziza micropus</i> ²	1										1	1
Sh	<i>Phellinus ferruginosus</i>		+									+	1
Sh	<i>Phlebia livida</i>		+									+	1
Sh	<i>Phlebia radiata</i>		+									+	1
Sh	<i>Phlebia tremellosa</i>		+	+								+	2
Sh	<i>Phleogena faginea</i>		+									+	1
Sh	<i>Pholiota mutabilis</i>		116									116	1
Sh	<i>Physisporinus vitreus</i>	+	+	+	+				+	+	+	+	7
Pnh	<i>Pleurotus ostreatus</i>			5								5	1
Sh	<i>Plicaturopsis crispa</i>		+	+					+			+	3
Sh	<i>Pluteus cervinus</i>	2	2		2							6	3
Sh	<i>Pluteus hispidulus</i> var. <i>cephalocystis</i>	2	16									18	2
Sh	<i>Pluteus insidiosus</i>		1						1			2	2
Sh	<i>Pluteus leoninus</i>	1	1									2	2
Sh	<i>Pluteus nanus</i>		1									1	1
Sh	<i>Pluteus phlebophorus</i>	2	4							3		9	3
Sh	<i>Pluteus plautus</i>	5		1						1		7	3
Sh	<i>Pluteus podospileus</i>		1		6							7	2
Sh	<i>Polyporus ciliatus</i>		4									4	1
Sh	<i>Polyporus varius</i>		1									1	1
Sh	<i>Psathyrella maculata</i>		3									3	1
St	<i>Psathyrella obtusata</i>						14					14	1
Sh	<i>Psathyrella piluliformis</i>		575		196							771	2
St	<i>Psathyrella tephrophylla</i>						4	1				5	2
Sh	<i>Psilocybe crobula</i>			2								2	1
Em	<i>Rhodocollybia butyracea</i>			1			5			2	3	11	4
Am	<i>Rickenella fibula</i>	8	3	1	6	3			1	3		25	7
St	<i>Ripartites tricholoma</i>									4		4	1
Sh	<i>Rosellinia britannica</i>		+									+	1
Em	<i>Russula cyanoxantha</i>										1	1	1
Em	<i>Russula fellea</i>						2					2	1
Em	<i>Russula lepida</i>								2			2	1
Em	<i>Russula mairei</i> var. <i>fageticola</i>	1										1	1
Em	<i>Russula nigricans</i>								1			1	1
Em	<i>Russula ochroleuca</i>	15		2	1	2	11	5	7		2	45	8
Em	<i>Russula puellaris</i>								1	1		2	2
Em	<i>Scleroderma areolatum</i>	11							1			12	2

² Hoogstwaarschijnlijk synoniem van *Peziza varia* (Hansen et al., Mycol. Res. 106: 879-902, 2002)

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
Sh	Scopuloides hydroides							+				+	1
Sh	Scutellinia scutellata	7	51	2								60	3
Sh	Simocybe centunculus	13	1									14	2
Sh	Simocybe rubi		4									4	1
Sh	Simocybe sumptuosa		5									5	1
Sh	Skeletocutis nivea		14	11				2	1	5	8	41	6
Sh	Steccherinum ochraceum		+									+	1
Sh	Stereum hirsutum	+										+	1
Sh	Stereum subtomentosum		+	+								+	2
Sh	Trametes gibbosa		5									5	1
Sh	Trametes ochracea		4									4	1
Sh	Trametes versicolor	58	212	32	100							402	4
Em	Tricholoma ustale							22				22	1
Sh	Tubaria conspersa			14	9							23	2
Em	Xerocomus chrysenteron	6	3		1	2	2		1			15	6
Em	Xerocomus pruinatus						7	3	3			13	3
Em	Xerocomus subtomentosus							2				2	1
Sk	Xylaria carpophila		+	+			+	+	+	+	+	+	7
Sh	Xylaria hypoxylon	59	38	11								108	3
Sh	Xylaria polymorpha		1									1	1
Niet gemonitorde soorten													
	Orbilia delicatula	+	+							+		+	3
	Diatrype stigma		+	+								+	2
	Rhopoglyphus filicinus		+		+							+	2
	Paecilomyces farinosus	+		+						+		+	3
	Polydesmia pruinosa		+									+	1

Mycorrhizasoorten

In het transect komen 25 ectomycorrhizavormende soorten voor, 16% van het totale soortenaantal. De meeste zijn algemene, strooiseltolerante kensoorten van voedselarme tot matig voedselrijke loofbossen, zoals bv. *Amanita citrina*, *Russula ochroleuca*, *Rhodocollybia butyracea*, *Scleroderma areolatum* en *Xerocomus chrysenteron*; beide laatste zijn hier vaak geassocieerd met sterk rot hout. Kenmerkende beukenbegeleiders zijn *Inocybe petiginosa*, *Lactarius subdulcis*, *Tricholoma ustale* en *Xerocomus pruinatus* (deze laatste groeit ook in naaldbos op rijkere bodem, maar komt in Vlaanderen enkel voor bij Beuk). *Tricholoma ustale* groeit op een plaats waar de strooisellaag wat dunner is, in overeenstemming met Vanholen et al. (2001) die *T. ustale* als een indicator van beukenbossen met dunne strooisellaag beschouwen. De meeste soorten en de grootste aantallen zijn centraal in het transect waargenomen, waar relatief meer strooiselarme plekken aanwezig zijn en de bodem wat vochtiger is. Dit is ook de plaats waar nog duidelijke sporen te zien van een oude exploitatieweg uit de jaren '70 (zie kaart 1 in Van Den Berge et al., 1990).

Terrestrische saprotrofe soorten

In het transect zijn een 30-tal soorten saprofytten van strooisel en kruidachtige resten geteld, de meeste soorten in relatief kleine aantallen. Alleen de gespecialiseerde beukenbladafbrekers *Marasmius setosus* en *Mycena capillaris* fructificeren hier soms in grotere aantallen, maar deze zijn door de zeer kleine vruchtlichamen moeilijk telbaar en bij droger weer soms nauwelijks zichtbaar. Verspreid over gans het transect groeien ook *Xylaria carpophila* en *Flammulaster carpophilus* var. *subincarnatus*, beide gespecialiseerd op beukennapjes. Kenmerken voor strooisel van beukenbos op rijkere bodem zijn de soorten verwant met *Mycena pura*: *M. pelianthina*, *M. rosea* als *M. diosma*, die pleksgewijs in het Zoniënwoud soms in grotere aantallen optreden. Vanholen et al. (2001: 24) typeren *Mycena pura* als een indicator voor zure, strooiselrijke beukenbossen (sic); volgens onze eerste indrukken verkiezen *Mycena pelianthina* en *M. diosma* dunnere strooisellagen; deze laatste is de enige die volgens de literatuur een uitgesproken voorkeur heeft voor Beuk, vooral op rijkere bodemtypes. De meest opmerkelijke soort is evenwel *Fayodia bisphaerigera*, die in Europa vooral

bekend is van naaldbos, maar in oude zure beukenbossen komen wel vaker naaldbossoorten voor, ook qua houtzwammen.

Houtzwammen

Ruim 90 (58%) soorten zijn min of meer houtsaprotroof, en groeien op één na allemaal op beukenhout (fig. 3.5). Enkel *Psilocybe crobula* werd aangetroffen aan de basis van een stekelvarenstronk.

Bij de houtzwammen komen diverse specialisten of soorten met uitgesproken voorkeur voor beuk voor: *Ceriporiopsis gilvescens*, *Eutypa spinosa*, *Hypoxylon cohaerens*, *Hypoxylon fragiforme*, *Kretzschmaria deusta*, *Melanamphora spinifera*, *Mycena crocata*, *Nemania chestersii*, *Oudemansiella mucida*, *Phellinus ferruginosus*, *Phleogena faginea*, *Pluteus insidiosus*, *Skeletocutis nivea*, *Stereum subtomentosum*, en *Trametes gibbosa*. De helft van deze soorten is min of meer gebonden aan groot dood hout (> 10cm diam.); dit geldt verder ook voor *Henningsomyces candidus*, *Mycena picta*, *Pluteus cervinus*, *P. hispidulus*, *P. leoninus*, *P. nanus*, *P. phlebophorus*, *P. plautus*, *P. podospileus*, *Psathyrella maculata*, *P. piluliformis* *Simocybe centunculus*, *S. sumptuosa*. Niet minder dan 8 soorten hertezwammen zijn dus in het transect waargenomen, wat op zich al opmerkelijk is. Zwakteparasieten zijn in het transect enkel als saprofyt waargenomen; de waarneming van één oud vruchtlichaam van *Fomes fomentarius* is zelfs niet met zekerheid gedetermineerd. Elders in de kernvlakte zijn zwakteparasieten wel actief aanwezig, maar eerder dungezaaid omdat veel dood hout gegenereerd is door windval en niet door zwamgeparasiteerde bomen.

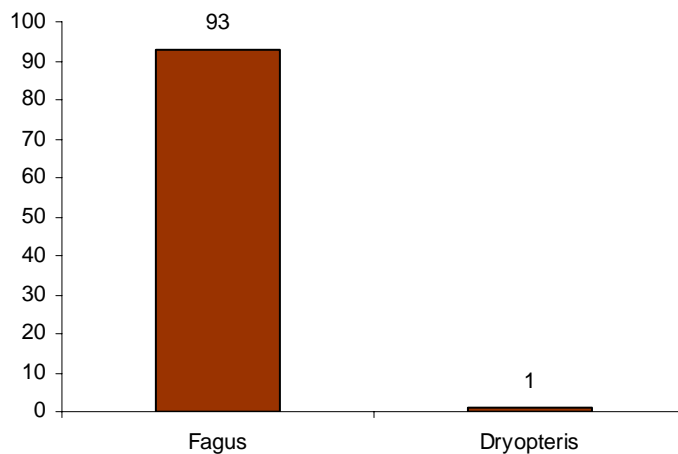

Fig. 3.5 - Aantal soorten houtzwammen volgens substraat in transect Kersselaerspleyn.

Fig. 3.5 - Number of wood inhabiting species according to substrate in transect Kersselaerspleyn.

Overige

De moslaag in het transect is vrij schaars ontwikkeld, en vooral aanwezig aan stamvoeten en op sterk verteerd hout. Mos-geassocieerde soorten zijn dan ook eerder schaars.

De paddestoelparasieten zijn vertegenwoordigd door *Collybia cookei*, de insectparasieten door *Paecilomyces farinosus* (op vlinderpoppen, vaak tussen mos). Er werden geen mestzwammen waargenomen.

Rode lijst-soorten

Er zijn geen soorten waargenomen van de Vlaamse Rode lijst. Van de groepen die niet in deze lijst behandeld zijn, staan 11 soorten in de Rode lijst van Nederland (Arnolds & van Ommering, 1996³), meer bepaald in de categorieën

gevoelig: *Ceriporiopsis gilvescens*, *Mycena crocata*, *Mycena diosma*, *Pluteus hispidulus*, *Pluteus insidiosus*, *Psathyrella maculata*;

kwetsbaar: *Pluteus leoninus*;

bedreigd: *Pluteus plautus*;

ernstig bedreigd: *Mycena pelianthina*, *Mycena picta*;

uitgestorven: *Fayodia bisphaerigera*.

Twee andere soorten houtzwammen waren in 1996 nog niet uit Nederland bekend: *Nemania chestersii*, *Phleogena faginea*. Deze laatste maakt door zijn zeldzaamheid veel kans om bij een volgende editie van de Nederlandse lijst opgenomen worden, maar is in Vlaanderen – vooral door gericht onderzoek van beukenhoutzwammen - al op 21 sites gevonden (Walleyne 2004).

Zeldzamere korstzwammen zijn *Botryohypochnus isabellinus*, *Hyphoderma roseocremeum*, en *Mycoacia aurea*.

Conclusie

Het aantal soorten paddestoelen is een beduidend veelvoud van het aantal hogere planten, wat in beukenbossen vaker frappant is (b.v. Arnolds et al. 1994). Mycorrhizapaddestoelen zijn relatief schaars vertegenwoordigd, het meest nog door algemene, strooiseltolerante soorten, kenmerkend voor oudere bossen op zure/verzuurde bodems (b.v. Veerkamp 1992, 1994). Het transect in Kersselaerspleyn is mycologisch zeer soortenrijk en interessant, in het bijzonder door het groot aantal soorten houtzwammen die gebonden zijn aan groot dood hout. Gelet op de soortenrijke afbraakfase waarin het meeste hout in het transect zich bevindt, en de sterk wijzigende soortensamenstelling volgens de afbraakfase (Walleyne & Vandekerhove 2002), mag verwacht worden dat de houtzwammenflora bij een volgende monitoring sterk zal wijzigen.

3.3 Overige paddestoelen van het bosreservaat Kersselaerspleyn

Een eerste beperkte soortenlijst voor het reservaat wordt gegeven door Van den Berge et al. (1992). Ook zijn er wat gegevens bekend uit 2 proefvlakjes van Vanholen (1998), resp. gelegen in zuidoostelijke uithoek van kernvlakte "BDKD" en langs Schone beukweg "BDBK". Andere oudere gegevens zijn ons niet bekend, op één waarneming van *Clitocybe umbilicata* na (zie verder).

De inventarisatie nam pas een echte vlucht met het onderzoek van houtzwammen op beuk in het kader van het Nat-Man project (Walleyne & Vandekerhove 2002). Ze vormen samen met de inventarisaties op Eik (Walleyne & Vandekerhove 2003, 2004) en de monitoring van het transect de basis van de totale soortenlijst. Deze werd aangevuld met diverse losse waarnemingen, waarbij in 2002 gericht werd gezocht naar truffelachtigen. Myriam de Haan en Sylvia de Pauw werden begeleid tijdens een korte excursie voor slijmzwammen, Wolfgang Dämon (Oostenrijk), resp. Jos Schoutteten en Willy Termonia tijdens twee korte excursies voor korstzwammen.

In totaal zijn nu 20 soorten slijmzwammen (myxomyceten), 3 soorten microfungi, 462 soorten macrofungi (paddestoelen: 61 spp. ascomyceten en 401 spp. basidiomyceten) uit het reservaat bekend (bijlage 1).

Het aantal zeldzame of bijzondere soorten is opmerkelijk hoog; verscheidene soorten waren nog niet bekend uit Vlaanderen, enkele tientallen nog niet uit het Zoniënwoud (volgens lijst van Vanholen et al. 2001). Dit wordt evenwel niet goed weerspiegeld in het aantal Rode lijst-soorten (20 spp.), maar dit komt vooral omdat in de Rode lijst van enkele paddestoelgroepen van Vlaanderen houtzwammen nauwelijks zijn onderzocht (Walleyne & Verbeken 2000) terwijl juist vele bijzondere houtzwammen in het reservaat aanwezig zijn.

---

³ Opm.: in de Nederlandse Rode lijst staat *Plicaturopsis crispa* als "kwetsbaar" gecatalogeerd. Deze soort is in Vlaanderen pas voor het eerst waargenomen begin jaren 1980, maar sindsdien dermate explosief toegenomen (en naar verluidt ook in Nederland) dat ze algemeen is geworden, en niet bij de bijzondere soorten thuishoort.

Diverse soorten werden reeds elders besproken (Verbeken & Walley 2003, Walley 2002, 2003a, 2003b, 2004, 2005b). De meest bijzondere soorten worden hier nogmaals kort toegelicht. Als blikvangers kunnen we ook het groot aantal soorten hertezwammen (14 *Pluteus* spp.), polyporen (42 spp.) en truffelachtigen (9 spp.) melden. Het aantal korstzwammen bedraagt 80 spp., en telt minder bijzonderheden. Het reservaat telt ook het grootste aantal indicatorsoorten voor houtzwammenrijke beukenbossen in Nederland en België (Walley & Veerkamp 2005), namelijk 6 Europese indicatorsoorten⁴ en 11 Belgisch-Nederlandse indicatorsoorten⁵.

In strooiselrijke zure bossen is het aantal mycorrhizavormende soorten meestal laag. Ook in het reservaat groeien de meeste (en de meest bijzondere) soorten op strooiselarme plaatsen. Dit is bijna steeds langs de paden (daar heeft men vaak ook kalk- of mineraalaanrijking door steenslag, dolomietgrind e.d.) zoals de schrale mosrijke taludjes langs de Verdunningsdreef en het Palissadepad⁶. Op de strooiseltolerante *Elaphomyces muricatus* na, zijn zelfs alle andere truffelachtigen langsheen de paden aangetroffen. Wel bevindt zich in de kernvlakte, meer bepaald nabij Beuk nr. 1990.0369, een zeer kleine, strooiselarmere zone die wel opvallend rijk is aan mycorrhiza-vormende soorten (met o.a. *Tricholoma sciodes*, *Lactarius piperatus*, en *Cortinarius sanguineus*!).

Verdere inventarisaties van de paddestoelen in het reservaat zijn zeker wenselijk en belangrijk voor de kennis van de Vlaamse mycoflora in het algemeen.

Bij deze geven wij een beknopte bloemlezing van de belangrijkste soorten:

Aurantioporus fissilis – Appelboomkaaszwam

Zeldzame zwakteparasiet van loofbomen, in onze streken het meest bekend van oude *Malus* bomen. Op beuk is de soort nog zeldzamer, en de waarneming op een boomstomp in de kernvlakte in 2001 betreft een eerste waarneming in Zoniën. De op beuken gespecialiseerde zustersoort, *Aurantioporus alborubescens*, is uiterst zeldzaam en kenmerkend voor natuurlijke atlantische beukenbossen en in Vlaanderen enkel bekend van één recente, ongecontroleerde waarneming in 2001 te Ravels.

Balsamia polysperma – Kleine balsemtruffel

De Kleine balsemtruffel was reeds bekend uit Nederland en Luxemburg, maar nog niet uit België. Wij troffen één enkel exemplaar aan, onder een moslaag langs het Keteldellepad onder een jongere beuk. De soort groeide op dezelfde plaats als *Genea lespiaultii*, en was ook vergezeld van *Tuber rufum* en *Hymenogaster niveus* s.l. Dit strookt met de algemene vaststelling dat verschillende soorten truffelachtigen vaak samen groeien.

Callistosporium luteo-olivaceum “var.” *minor* – Olijfzwammetje

Eerste waarneming van dit genus in Vlaanderen, dat volgens de literatuur bijna uitsluitend voorkomt op naaldhout. Deze soort groeit op het zeer oude, deels door bruinrot verteerde boomlijk van de beuk Visart (gevallen in 1969). Deze variëteit met kleinere sporen was nog niet geldig gepubliceerd, en het materiaal uit Kersselaerspleyn vormt nu het typemateriaal van dit taxon (Verbeken & Walley 2003). Helaas werd door de redactie van het desbetreffende tijdschrift de taxonomische rang variëteit verkeerdelijk als forma “verbeterd”.

Coprinus spelaiophilus – Ivoorinktzwam

Deze inktzwam is een zeldzame bewoner van holle bomen. Aangetroffen in beuk nr. 1990-0245 in de kernvlakte. Sindsdien ook bekend van beukholtes in bosreservaat Neigembos en het Drongengood te Ursel. Zoals bij de meeste inktzwammen houden de vruchtlichamen van deze soort maar zeer kortstondig stand, wat de observatie van deze soort er niet op vereenvoudigt.

Cortinarius sanguineus - Bloedrode gordijnzwam

---

⁴ Indicatorsoorten Fagus Europa *Ceriporiopsis gilvescens*, *C. pannocincta*, *Hohenbuehelia auriscalpium*, *Flammulaster limulatus*, *Lentinellus ursinus*, *Pluteus umbrosus*

⁵ Indicatorsoorten Fagus België-Nederland: *Ceriporiopsis gilvescens*, *C. pannocincta*, *Eutypa spinosa*, *Hohenbuehelia auriscalpium*, *Inonotus nodulosus*, *Flammulaster limulatus*, *Lentinellus ursinus*, *Phleogena faginea*, *Pholiota aurivella*, *Pluteus chrysophaeus*, *P. umbrosus*

⁶ Enkele van de soorten waargenomen langs het Palissadepad, dat de noordwestelijke grens vormt van het reservaat, groeien strict genomen buiten het reservaat, maar zijn toch in de inventaris opgenomen.

Een in Vlaanderen vrij zeldzame gordijnzwam van naaldbossen, die af en toe ook wordt waargenomen in oude zure loofbossen.

Cyphellostereum laeve – Schijnmosoortje

Een zeer zeldzame korstvormige op mos groeiende paddestoel waar van de juiste taxonomische positie nog niet uitgeklaard is. Vermoedelijk tweede vindplaats in Vlaanderen.

Entoloma farinogustus – Ranzige dennensatijnzwam

In tegenstelling tot wat de Nederlandse naam en de literatuur aangeeft, werd deze tweesporige satijnzwam aangetroffen op hout, meer bepaald op de schors van een eikenboomlijk. Enige vondst in Vlaanderen.

Genea lespiaultii

Een prachtig zwart, wrattig truffeltje, met sporen die volledig bezet zijn met grove, afgeplatte wratten. Deze werd gevonden onder een moslaag bij beuk langs het Keteldellepad, meteen de eerste vondst in de Benelux!

Henningsomyces candidus – Wit gaffelhaarbuisje

Deze kleine cyphelloïde basidiomyceet is pas sinds de jaren '1990 uit Vlaanderen bekend, maar breidt zich mogelijk uit (Walley 2004). Normaal wordt hij gevonden aan de onderzijde van groot rottend hout maar in Kersselaerspleyn – waar hij helemaal vrij algemeen is – groeit hij ook in kleine richeltjes aan de zijkant van grote boomlijken.

Hohenbuehelia auriscalpium – Spatelharpoenzwam

Eveneens pas met zekerheid bekend uit Vlaanderen sinds de jaren '1990. Thans verspreid over de regio maar zeer zeldzaam, maar in Kersselaerspleyn is deze indicatorsoort van beukenbossen met hoge natuurwaarde qua houtzwammen veel minder zeldzaam.

Lactarius piperatus – Gepeperde melkzwam

Een met uitsterven bedreigde melkzwam, met een uitgeproken zomerse fructificatieperiode. In Vlaanderen zijn van deze soort slechts 2(3-4?) waarnemingen met zekerheid bekend. Een groepje van deze melkzwammen werd begin juli 2003 aangetroffen in de buurt van Beuk nr. 1990.0369.

Lentinellus ursinus – Fluweelzaagplaat

Ontdekt op een vrij vers boomlijk (snag & log, met *Fomes fomentarius*) in 2002. Tevens een eerste vondst voor de Benelux. De ontdekking van deze opvallende indicatorsoort van natuurlijke beukenbossen in Europa is misschien de belangrijkste aanwinst voor de mycoflora van het Zoniënwoud sinds het nulbeheer in de bosreservaten.

Marasmius alliaceus – Grote knoflooktaailing

Aangetroffen op een beukentak op 15 oktober 2004 langs de St.-Corneliusdreef, die sinds ong. een jaar een nieuwe dolomietgrindlaag kreeg. Daarmee lijkt deze opvallende karakteristieke soort van beukenbossen op mineraal(kalk)rijke bodems zich in het Zoniënwoud te vestigen (Walley 2005b). Voor Vlaanderen was deze soort enkel gesignaleerd door Pâque (1886) uit Leuven, en Kaulille (Limburg, IFBL C7.22.32, 17/10/1992, volgens databank Likona). Deze waarnemingen zijn overigens niet gedocumenteerd en niet 100 % zeker. De soort is ook niet bekend uit Nederland. Pas in 17/10/1998 wordt ze een eerste maal in Zoniën waargenomen (Jean Lachapelle & Paul Van der Veken); onze vondst is de tweede vondst voor Zoniën. Een paar dagen later wordt ze zelfs waargenomen in het Hooggoed te Aalter! Ook zijn er ondertussen waarnemingen bekend van de paddestoelenwerkgroep ZWAM uit de Leuvense regio: te Lovenjoel (1999) en het Mollendaalbos (1999, 2001). De uitbreiding van deze soort verdient zeker aandacht.

Mycena picta – Tonnetjesmycena

Een kleine plaatjeszwam met heel bijzonder opgebouwde plaatjes. In 2001 eerst in het reservaat aangetroffen op beuk (eerste vondst Vlaanderen), later in grote aantallen ook op schors van boomlijken van Eik. Sindsdien ook bekend uit bosreservaten Bos Ter Rijst en Beiaardbos, maar daar werden slechts enkele exemplaren gezien.

Mycena purpureofusca – Purperbruine mycena

Een tot voor kort weinig bekende mycena van zure bossen, die in Kersselaerspleyn vooral voorkomt op bemoste schors van boomlijken van Eik, vaak in het gezelschap van *Mycena picta*, *Rickenella fibula* en *Galerina hypnorum*. Volgens Veerkamp (1992) uitbreidend in Nederland, en daar vooral aangetroffen op naaldhout.

Nemania chestersii – Streepsporige korstkogelzwam

De eerste Vlaamse vondsten van deze pyrenomyceteet werden gedaan in Zoniën. Sindsdien is deze soort, die vooral groeit op groot rottend beukenhout, dankzij ons gericht onderzoek op diverse plaatsen in Vlaanderen aangetroffen. Enkel in Kersselaerspleyn is hij ook waargenomen op Eik.

Octaviania asterosperma – Welriekende sterspoortruffel

Aangetroffen langs het Palissadepad in 2003. De laatste vondst uit de Brusselse regio van deze truffelachtige dateerde reeds uit 1959 (Ter Kamerenbos, Walley 2005b) terwijl in Vlaanderen deze soort slechts één maal gevonden is (jaren '80, te Ooidonk). Overigens werd in 2004 de soort opnieuw ontdekt in Terkamerenbos (D. Ghyselinck, pers. meded.). Langs hetzelfde pad werden ook onrijpe vruchtlichamen gevonden van ***Pachyphloeus*** cf ***conglomeratus*** (Gele kratertruffel). Van deze soort is maar één oude vondst bekend in Vlaanderen (Zoniënwoud, Thoen 1988). In het Zoniënwoud waren vroeger nog meer truffelachtigen bekend. Veroudering van de bestanden, strooiselophoping en verzuring van de bodem zijn ongunstige omstandigheden voor deze mycorrhizavormers waarvan de sporen door dieren verbreid worden, maar blijkbaar zijn een belangrijk deel van deze soorten toch nog aanwezig.

Parthenope pilatii

Zeldzame houtbewonende ascomyceteet, met in het veld doet denken aan een vrij grote, taaie Mollisia. In de literatuur is nauwelijks iets over deze soort bekend, maar volgens de specialist Baral komt deze soort vooral op groot dood beukenhout voor. In Kersselaerspleyn aangetroffen op 2 dode beuken, later ook waargenomen op boomlijken *Fagus* in het Gentbos (Merelbeke) en Beisbroek (bij Brugge).

Pluteus chrysophaeus ss. Vellinga (syn.: *P. luteovirens*) – Gele adershertzwam

De vondst van deze hertzwam in het reservaat is de eerste met zekerheid van deze soort in Vlaanderen (Vandeven, pers. meded.).

Pluteus insidiosus – Zwaardvishertzwam

Een zeldzame soort, mogelijk met voorkeur voor beukenhout, die in het reservaat uitzonderlijk vrij algemeen is. Tijdens de laatste jaren ook waargenomen op boomlijken *Fagus* in bosreservaten Wijnendalebos en Vroenenbos (Hallerbos).

Russula melzeri – Pluche russula

Een zeldzame, aan beuk gebonden russula die in Vlaanderen pas sinds de jaren '90 wordt gevonden en herkend (Walley & Le Jeune, in voorber.). Enkel bekend van de centraal Brabant. Lijkt in tegenstelling tot veel andere zeldzame russula's enigszins strooiseltolerant.

Spongipellis pachyodon – Getande kaaszwam

Zeer zeldzame polypoor, waarvan klein exemplaar werd gevonden op boomlijk eik.

Volvariella surrecta – Parasietbeurszwam

Zeldzame parasiet van de algemene *Clitocybe nebularis* (Nevelzwam), waargenomen in 2003 aan de noordrand van de kernvlakte.

Xerocomus pelletieri – Goudplaatzwam

Aangetroffen langs het Palissadepad. Vrij zeldzame, vanwege zijn plaatjesvormige hymenofoor een bijzondere boleet, karakteristiek voor oude, zure loofbossen. Deze soort is voorgesteld ter opname in de bijlagen van de conventie van Bern (Walley & Vandeven, 2003).

Xerula radicata f. ***arrhiza*** – Beukwortelzwam (“wortelloze” vorm)

Toen wij deze kleine grijze plaatjeszwammen voort het eerst aantreffen op een wortelkruit, stonden wij voor een raadsel, zo sterk weken deze paddestoelen af van de algemene en zeer gemakkelijk herkenbare *Xerula radicata* (Beukwortelzwam) die in de regel terrestrisch wordt waargenomen en een lange, kenmerkende wortelvormig verlengde steel heeft (groeit op afgestorven wortels). Later ook

aangetroffen op 2 andere wortelkluiten. Na literatuuronderzoek bleek het om een uit Denemarken ongeldig beschreven vorm te gaan, die klein is en deze wortelende steel. Deze vorm is nu geldig beschreven, en het materiaal uit het reservaat vormt het typemateriaal van dit taxon (Verbeken & Walley, 2003).

4 Paddestoelen van het bosreservaat Everzwijnbad (Meerdaalwoud)

4.1 Het bosreservaat Everzwijnbad

Ligging en beknopte historiek

Het bosreservaat Everzwijnbad situeert zich centraal in het westelijke gedeelte van het Meerdaalwoud, een groot boscomplex van ca. 1600 ha ten zuiden van Leuven (Fig. 4.1). Het geheel is sinds de achttiende eeuw onderverdeeld in een vijftigtal percelen ("omheiningen" genaamd) die elk door dreven worden begrensd. Landschappelijk situeert het Meerdaalwoud zich ten oosten van de Dijlevallei in Midden-België. Het kan worden getypeerd als een Brabants leemplateaubos dat in historische tijden overwegend als middelhout is beheerd; ook in het reservaat is dit waarschijnlijk het geval geweest. Het is vandaag hoofdzakelijk omringd door landbouwgronden, bebouwing en enkele kleine privé-bossen.

Het reservaat zelf maakt deel uit van de 'omheining Everzwijnbad' (88.5 ha). Het is ongeveer 27.5 ha groot en wordt begrensd door vier openbare boswegen: de Nethense baan (ten oosten), de Walendreef (ten zuiden), de Jamaicadreef (ten westen) en de Kleine dreef (ten noorden). Door het reservaat loopt een geëxonereerd wandelpad (toegankelijk op eigen risico, geen veiligheidskappingen). In het reservaat is erkend sinds 1995, mogelijk is er nog tot 1994 extensief gekapt. Sinds 1995 wordt een nulbeheer ingevoerd, op een paar ringingen van Amerikaanse eiken in de randzone van 30 m na (exotenbeheer als startbeheer).

Voor details omtrent historiek, beheersgeschiedenis en uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek verwijzen we naar het basisrapport Everzwijnbad (Baeté et al. 2004a).

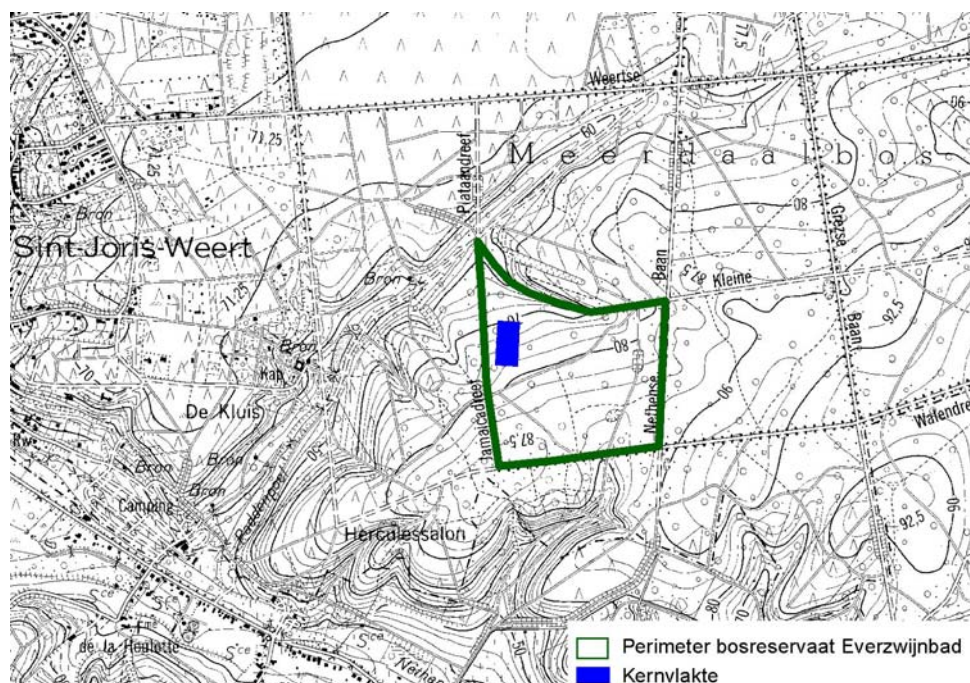

Fig. 4.1 - Situering van het bosreservaat Everzwijnbad in het Meerdaalwoud, met aanduiding van de kernvlakte.

Fig. 4.1 - Location of the forest reserve Everzwijnbad in Meerdaal forest (near Leuven), with core area (blue).

Bodem

De bodem in het reservaat bestaat volgens de Bodemkaart van België (opgemaakt in 1952, en vooral in functie van landbouwdoeleinden) overwegend uit goed gedraineerde, zure leembodems van de series Abc0 en Aba(b) (Baeté et al. 2004a). In de kernvlakte zijn beide typen vertegenwoordigd. Abc0-bodems vertonen in principe een sterk gevlekte textuur B horizont en een dikke strooisellaag met morhumus. Volgens Prof. R. Langohr (pers. med.) bevindt de kalkrijke loess zich hier op 3 m diepte en meer. Deze Abc0-bodems zijn minder gedegradiseerd dan vergelijkbare bodems in het Zoniënwoud (mogelijk omdat in Meerdaal geen omvorming naar monotoon beukenhooghout plaatsgreep) maar sterker gedegradiseerd door uitloging en podzolizatie dan de aanpalende Aba(b)-bodems, die volgens Langohr als degradatiestadia tussen Abc0- en Aba-bodems kunnen worden beschouwd. Ze bezitten in principe een moder-humus en de kalkrijke loess zit hier vermoedelijk minder diep. De permanente grondwatertafel bevindt zich op meer dan 5 m diepte

Een gedetailleerd bodemrapport op basis van nieuwe bodemmonsters wordt later gepubliceerd. In het transect schommelt de pH CaCl₂ (diepte 0-10 cm) tussen 3,14 en 4 (gemiddeld 3,36). De verhouding van de fracties zand/leem/klei (%) zijn vrij homogeen in het transect (17/61/22).

Vegetatie

Resultaten van de vegetatieopname in het kader van de bosreservatenmonitoring van de Keersmaeker et al. (2005) zijn samengevat in tabel 4.1. De concentratie van varens in proefvlakje 1 en 2 houdt mogelijk deels verband met de sporen van voormalige houtexploitatie (verdichting bodem: vochtiger). Figuur 4.2 geeft een overzicht van de boomsoorten in het centraal transect. De overscherming in het transect is vrij volledig.

Volgens een recente vegetatiekartering in het Meerdaalwoud (Roelandt 2004, zie ook Baeté et al. 2004a), behoort het deel van het reservaat waarin het transect ligt tot de subassociatie met Lelietje-van-dalen van het gemengd eikenbos (QCc, *Stellario-Carpinetum* volgens Déthieux 1959); een associatie die ergens het midden houdt tussen het Atlantische eikenbos (*Quercetum atlanticum*) en het Midden-Europees Eiken-Haagbeukenbos (*Querceto-Carpinetum*).

De boomlaag van deze karteringseenheid bestaat volgens Déthieux (1959) uit Zomereik (*Quercus robur*), Gewone es (*Fraxinus excelsior*), Gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), Zoete kers (*Prunus avium*, afwezig in kernvlakte) en meer recent aangeplante en bevoordeelde soorten als Beuk (*Fagus sylvatica*). In de onderetage groeit veel Hazelaar (*Corylus avellana*), terwijl Haagbeuk (*Carpinus betulus*) eerder sporadisch optreedt. De subassociatie met Lelietje-van-dalen (*Convallaria majalis*) bevat in de onderetage ook Ruwe berk (*Betula pendula*), Lijsterbes (*Sorbus aucuparia*) en Sporkehout (*Frangula alnus*, evenwel afwezig in kernvlakte). De kruidlaag onderscheidt zich van de andere subassociaties door zuurtolerante soorten als Gladde witbol (*Holcus mollis*), Ruige veldbies (*Luzula pilosa*), Wilde kamperfoelie (*Lonicera periclymenum*), Witte klaverzuring (*Oxalis acetosella*), Brede stekelvaren (*Dryopteris dilatata*) en Lelietje-van-dalen (*Convallaria majalis*).

Dood hout

Het reservaat is nog relatief arm aan groot dood hout, ca. 7,5 m³/ha (Govaere & Vandekerckhove 2005). Ook het transect is eerder dood hout-arm. In proefvlakje 2 van het centraal transect liggen enkele kaprestjes Zomereik. In proefvlakje 3 ligt een grotere tak Zomereik, in 5 een uitgewaaide kruin. De rest van het dood hout bestaat vooral uit kleine takken Zomereik en Gewone esdoorn, naast staande of liggende hakhoutstammetjes van Hazelaar. Het grote dode hout is vrij vers, bij het kleine dode hout zijn ook sterker verteerde stukken aanwezig.

Tabel 4.1 - Vegetatieopname in het centraal transect Everzwijnbad (april/mei 2002). Geschatte bedekkingen in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), getallen met * duiden op aantal individuele planten.

Table 4.1 - Vegetation of the transect (April/May 2002). Estimated plant coverages in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), numbers marked with * refer to numbers of individual plants.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Anemone nemorosa</i>	Bosanemoon	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren	30	4	2	4	2	2	2	2	2	2
<i>Carex pallescens</i>	Bleke zegge	1									
<i>Carex remota</i>	Ijle zegge	1									
<i>Convallaria majalis</i>	Lelietje-van-dalen					1				1	1
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Ruwe smele	1									
<i>Dryopteris carthusiana</i>	Smalle stekelvaren	1	2	1	4	2	1	2	2	1	2
<i>Dryopteris dilatata</i>	Brede stekelvaren	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2
<i>Dryopteris filix-mas</i>	Mannetjesvaren								1		
<i>Lamium galeobdolon</i>	Gele dovenetel	1	1		1				1		
<i>Hedera helix</i>	Klimop	1	1	1	1	1	1	1		1	1
<i>Holcus mollis</i>	Gladde witbol	2	4	4		2	1	2	4		12
<i>Juncus effusus</i>	Pitrus	2	1								
<i>Lonicera periclymenum</i>	Wilde kamperfoelie				1						
<i>Luzula pilosa</i>	Ruige veldbies	1	1	1					1		1
<i>Milium effusum</i>	Bosgiertgras	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
<i>Oxalis acetosella</i>	Witte klaverzuring	2	2	2	2	2	2	2	2	20	20
<i>Polygonum hydropiper</i>	Waterpeper	1									
<i>Polygonatum multiflorum</i>	Gewone salomonszegel		1		1	1	1	1	1		1
<i>Rubus caesius</i>	Dauwbraam		1								
<i>Rubus fruticosus</i> agg.	Braam	2		1	1		1	1	1	1	1
	bedekking kruiden	40	20	12	30	20	30	20	12	20	40
	bedekking mossen	2	1	2	1	1	1	2	1	1	1
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gewone esdoorn	1	1	2	7	7	20	7	2	2	1
	zaailingen 0-30 cm	70*	40*	70*	100*	100*	100*	100*	100*	100*	100*
	zaailingen 30-50 cm		1*	10*	80*	6*				1*	7*
	zaailingen 50-200 cm	19*	16*	10*	50*						4*
	zaailingen > 200 cm	14*	6*	5*	1*						
<i>Castanea sativa</i>	Tamme kastanje							1		1	1
	zaailingen 0-30 cm							1*		2*	6*
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar	1	1	1	1	1	1	1	1		1
	zaailingen 0-30 cm	1*		1*	4*	12*	3*	4*	3*		3*
	zaailingen 30-50 cm				4*		1*				
	zaailingen 50-200 cm	2*	1*								1*
	zaailingen > 200 cm		5*	1*	1*			4*			2*
<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk			1	1	1	1	1	1	1	1
	zaailingen 0-30 cm			1*	1*	2*	1*	4*	1*		2*
	zaailingen 30-50 cm			1		3*			1*	1*	2*
	zaailingen 50-200 cm				1*	1*	1*				1*
<i>Fraxinus excelsior</i>	Es		1		1				1		
	zaailingen 0-30 cm				2*				1*		
<i>Ilex aquifolium</i>	Hulst				1	1				1	1
	zaailingen 30-50 cm									1*	
	zaailingen 50-200 cm									1*	1*
<i>Populus canescens</i>	Grauwe abeel	1									
	zaailingen 0-30 cm	1									
	zaailingen > 200 cm	1									
<i>Prunus avium</i>	Zoete kers						1	1		1	
	zaailingen 0-30 cm						1*	1*		2*	
<i>Prunus serotina</i>	Amerikaanse vogelkers									1	
	zaailingen 30-50 cm									1*	
<i>Quercus robur</i>	Zomereik	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	zaailingen 0-30 cm	4*	5*	8*	8*	9*	6*	10*	5*	11*	3*
	zaailingen 30-50 cm		1			1*	1*	3*			
	zaailingen 50-200 cm		1*								
<i>Sorbus aucuparia</i>	Lijsterbes	1	1	1	1					1	1
	zaailingen 0-30 cm	1*	3*		2*						3*
	zaailingen 30-50 cm	1*	1*	1*							
	bedekking bomen	30	50	70	80	60	80	80	90	70	80
	bedekking struiken	70	80	70	40	80	70	20	2	30	30

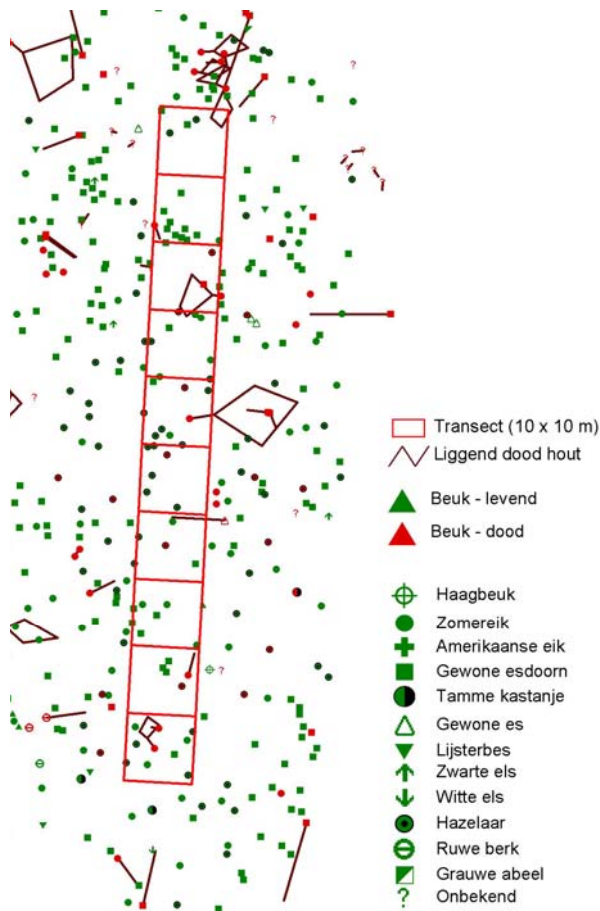

Fig. 4.2 - Bomen en struiken in en om het centraal transect Everzwijnbad. De proefvlakjes zijn genummerd (1-10) van N naar Z.

Fig. 4.2 - Living (green) and dead (red) trees and shrubs in the central transect of Everzwijnbad.

Fig. 4.3 - Beelden van het transect Everzwijnbad in september 2004, ter hoogte van proefvlakje 10, gericht naar 1.

Fig. 4.3 - Views of the central transect in Everzwijnbad.

4.2 Paddestoelen in het centraal transect

Data opnames: 17/9/2003, 15/10/2003, 7/9/2004, 25/10/2004. Er werd geen lenteopname verricht. De herfstopnames waren het soortenrijkst in oktober. 2004 leverde duidelijk minder soorten en kleinere aantallen op dan 2003, ook al gold 2003 als een droog en slecht paddestoelenjaar. Gelet op de soms droge weeromstandigheden, waren vruchtlichamen van *Clitocybe gibba* en *C. costata* niet altijd eenvoudig te onderscheiden (fouten worden hier niet uitgesloten). Foute determinaties worden verder ook niet uitgesloten bij het groepje *Clitocybe metachroa-vibecina-ditopa*.

In tabel 4.2 wordt een overzicht gegeven van de waargenomen soorten, de ecologische groep, het maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen tijdens 1 opname per proefvlak van 10 m x 10 m (MV), en het aantal proefvlakken waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring. Fig. 4.4 geeft de verhouding weer tussen de ecologische groepen van de gemonitorde soorten.

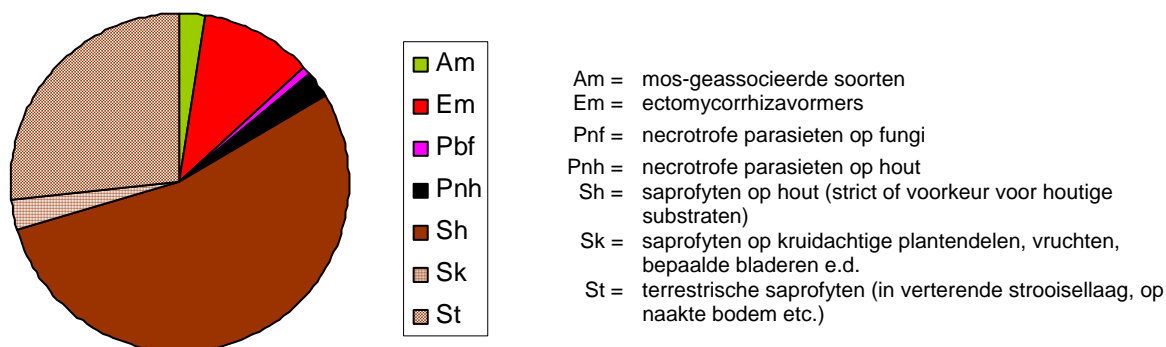

Fig. 4.4 - Verhouding ecologische groepen van de gemonitorde soorten (n = 116) in het transect Everzwijnbad.

Fig. 4.4 - Distribution of ecological group of monitored species (n = 116) in transect Everzwijnbad.

Tabel 4.2 – Centraal transect Everzwijnbad. Soorten, ecologische groep (Eco), maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen (MV) tijdens één opname per proefvlak (10 m x 10 m, nrs. 1-10), en aantal proefvlakken (#PQ) waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring 2003-2004.

Table 4.2 - Transect Everzwijnbad. Species, ecological group (Eco), maximum number of fruitbodies per plot (10 m x 10 m, nrs. 1-10), observed during one survey, and number of plots (#PQ) in which a species has been observed during the monitoring in 2003 en 2004.

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
Em	Alnicola bohemica	2										2	1
Sh	Armillaria gallica		9									9	1
Sh	Armillaria ostoyae						12					12	1
Sh	Ascocoryne sarcoides					+				+		+	2
Sh	Botryobasidium subcoronatum		+							+		+	2
Sh	Bulgaria inquinans			430		72						502	2
Sh	Cerocorticium confluens					+			+			+	2
Sh	Cerocorticium molare			+								+	1
Sh	Chondrostereum purpureum				+							+	1
St	Clitocybe candicans		2		7	4	2					15	4
St	Clitocybe clavipes				2	4	6					12	3
St	Clitocybe costata			5	24	25	8	9	30			101	6
St	Clitocybe ditopa				1		50	5				56	3
St	Clitocybe gibba	1	4	5	6	9	10	6	7	1		49	9
St	Clitocybe metachroa			13	26	17	10	2	10	1	7	86	8
St	Clitocybe nebularis	4										4	1
St	Clitocybe vibecina	5	10	11	2	17		5	5	8		63	8
St	Conocybe rickeniana	2	4									6	2
St	Conocybe semiglobata				1							1	1
Sh	Conocybe subpubescens			4								4	1
Sh	Crepidotus variabilis	21		5		1	12					39	4
Sh	Cristinia helvetica					+						+	1
Sh	Cudoniella acicularis	+	+				+		+			+	4
Pnh	Daedaleopsis confragosa	1										1	1
St	Entoloma juncinum	7								2	1	10	3
St	Entoloma percandidum	36	15	1		2	10					64	5
Sh	Exidia plana						7					7	1
Am	Galerina hypnorum	2	2		2		2		1			9	5
St	Gymnopus confluens	4	13		32	7	47	13	4		4	124	8
St	Gymnopus dryophilus	10	3	1	1	3	3	17	3			41	8
St	Gymnopus erythropus									1		1	1
Pnh	Gymnopus fusipes				5				2			7	2

St	<i>Gymnopus peronatus</i>		1	6	4	9	7	9	3	3	3	45	9
Sh	<i>Hymenochaete rubiginosa</i>			+								+	1
Sh	<i>Hyphoderma praetermissum</i>				+							+	1
Sh	<i>Hyphoderma puberum</i>			+								+	1
Sh	<i>Hyphodontia barba-jovis</i>			+		+	+					+	3
Sh	<i>Hyphodontia flavipora</i>					+	+					+	2
Sh	<i>Hyphodontia quercina</i>			+								+	1
Sh	<i>Hyphodontia radula</i>	+		+							+	+	3
Sh	<i>Hypholoma fasciculare</i>		12	58	66	62	25		7			230	6
Sh	<i>Hypochnicium sphaerosporum</i>		+									+	1
Sh	<i>Hypoxyton fuscum</i>			+		+		+		+	+	+	5
Sh	<i>Hypoxyton howeanum</i>			+		+					+	+	3
Pnh	<i>Inonotus radiatus</i>			+						90		90	2
Em	<i>Laccaria laccata</i> var. <i>pallidifolia</i>	1	3					1	3	2		10	5
Em	<i>Lactarius quietus</i>	4		3	2			1	5	3	3	21	7
Em	<i>Lactarius subdulcis</i>						6					6	1
St	<i>Lepista flaccida</i>	15										15	1
St	<i>Lycoperdon foetidum</i>	1						1		2		4	3
Sh	<i>Lycoperdon perlatum</i>					1						1	1
St	<i>Lyophyllum confusum</i>	5								3		8	2
St	<i>Macrolepiota fuliginosa</i>			2								2	1
Sk	<i>Marasmius quercophilus</i>	3										3	1
Sh	<i>Megacollybia platyphylla</i>	3			1			1				5	3
St	<i>Mycena amicta</i>					1						1	1
St	<i>Mycena flavescens</i>			3								3	1
Sh	<i>Mycena galericulata</i>		1	7	15		2	17	17		8	67	7
St	<i>Mycena galopus</i>	2	1	11	1	6	3		1	1	8	34	9
Sh	<i>Mycena inclinata</i>	15	721	13								749	3
St	<i>Mycena longiseta</i>					3						3	1
St	<i>Mycena pelianthina</i>						4					4	1
Sh	<i>Mycena polygramma</i>			1								1	1
Sk	<i>Mycena pterigena</i>	10										10	1
St	<i>Mycena pura</i>	1	1			1	2	2	1	4		12	7
Sh	<i>Mycena rorida</i>	28										28	1
St	<i>Mycena rosea</i>							3				3	1
St	<i>Mycena sanguinolenta</i>	1				6	3					10	3
Sh	<i>Mycena speirea</i>	7										7	1
St	<i>Mycena vitilis</i>	3				1	4					8	3
Sh	<i>Nectria cinnabarina</i>	+		+	+	+		+				+	5
Sh	<i>Nectria coccinea</i>		+	+								+	2
Sh	<i>Nemania serpens</i>			+		+						+	2
Sh	<i>Peniophora cinerea</i>			+								+	1
Sh	<i>Peniophora quercina</i>				+							+	1
Sh	<i>Phanerochaete velutina</i>					+						+	1
Sh	<i>Phellinus ferreus</i>			+	+	+	+	+	+			+	6
Sh	<i>Phlebia radiata</i>			+							+	+	2
Sh	<i>Phlebia tremellosa</i>		+									+	1
Sh	<i>Pholiota tuberculosa</i>						2					2	1
Sh	<i>Physisporinus vitreus</i>		+									+	1
Sh	<i>Plicaturopsis crispa</i>						+			+	+	+	3
Sh	<i>Pluteus cervinus</i>			3		1		1			1	6	4
Sh	<i>Pluteus salicinus</i>	1										1	1
Sh	<i>Poculum firmum</i>					1				1		2	2
Sh	<i>Psathyrella artemisiae</i>	6			3			1	9	11	11	41	6
St	<i>Psathyrella frustulenta</i>				2	54	17	36				109	4
St	<i>Psathyrella fulvescens</i> var. <i>brevicystis</i>								15			15	1
Sh	<i>Psathyrella piluliformis</i>					71						71	1
Sh	<i>Psilocybe phylogena</i>	22										22	1
Sh	<i>Resupinatus applicatus</i>								32			32	1

Em	Rhodocollybia butyracea	4		5	12	4	4	26	21	1		77	8
Am	Rickenella fibula	6	24						1			31	3
Am	Rickenella swartzii		2									2	1
Em	Russula atropurpurea									1		1	1
Em	Russula cyanoxantha										1	1	1
Em	Russula ochroleuca				1				1			2	2
Em	Russula parazurea		1								1	2	2
Em	Scleroderma areolatum		1	3	1		4				3	12	5
Em	Scleroderma citrinum							1	7	12		20	3
Sh	Sistotrema coroniferum		+									+	1
Sh	Sistotrema sernanderi									+		+	1
Sh	Steccherinum ochraceum	+										+	1
Sh	Stereum gausapatum										+	+	1
Sh	Stereum hirsutum	+		+		+					+	+	4
Sh	Stereum rugosum			+		+	+	+		+	+	+	6
Sh	Trametes versicolor					22						22	1
Sh	Trechispora farinacea					+						+	1
Sh	Trechispora mollusca										+	+	1
Pbf	Tremella mesenterica						1					1	1
Sh	Tubaria conspersa		5	1		13					1	20	4
Sh	Tubaria furfuracea s.l.				1							1	1
Sk	Typhula erythropus									2		2	1
Em	Xerocomus chrysenteron	2										2	1
Sh	Xylaria hypoxylon		1			1	2					4	3
Sh	Xylaria longipes	1	3	24	1		93	11	6	6		145	8
Niet gemonitorde soorten													
	Diatrype stigma			+								+	1
	Eutypa maura		+	+				+	+	+		+	5
	Lachnum virgineum										+	+	1
	Mollisia cinerea							+				+	1
	Orbilbia delicatula			+								+	1
	Paecilomyces farinosus	+										+	1
	Rhytisma acerinum	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	10
	Trochila ilicina				+						+	+	2

Mycorrhizasoorten

In het transect komen slechts 12 ectomycorrhiza-vormende soorten voor, 10% van alle soorten. Het zijn nagenoeg alle algemene, min of meer strooiseltolerante soorten van voedselarme tot matig voedselrijke loofbossen, zoals bv. *Russula ochroleuca*, *Rhodocollybia butyracea*, *Scleroderma areolatum*, *S. citrinum* en *Xerocomus chrysenteron*. Kenmerkende eikenbegeleiders zijn *Lactarius quietus* en *Russula atropurpurea*, *Lactarius subdulcis* is typisch voor Beuk. Vanuit veldervaring werden hier meer soorten verwacht. Een verklaring voor dit kleine aantal soorten boomsymbionten kan niet onmiddellijk gegeven worden.

Terrestrische saprotrofe soorten

In het transect zijn 34 soorten saprofytten van strooisel en kruidachtige resten geteld (27%), zelden in grotere aantallen. De proefvlakken 1 en 2 zijn vochtiger (deels restant oude exploitatieweg) en hebben dunner strooisel, met veel Wijfjesvaren, naast Pitrus, Bleke zegge en Ijle zegge. Hier treffen we grote aantallen *Entoloma percandidum*, naast *Entoloma juncinum*, *Conocybe rickeniana*, *Mycena pterigena*, kleinere aantallen *Gymnopus peronatus*, en ook *Mycena rorida*, *Psilocybe phyllogena* (soms op fijn hout, soms op grof strooisel). Halverwege het transect vinden we hogere aantallen van grof-strooisel-saprofyten als trechterswammen (*Clitocybe* spp.), collybia's (*Gymnopus* spp.), en *Psathyrella frustulenta*. Verspreid over gans het transect vinden we in de strooisellaag bladeren van Gewone esdoorn met vlekken van de bladparasiet *Rhytisma acerinum*.

Houtzwammen

In het transect zijn 66 (57%) soorten houtsaprotroof. Ze groeien hoofdzakelijk op Zomereik of Hazelaar (fig. 4.5). De houtzwammen *Crepidotus variabilis* en *Lycoperdon perlatum* zijn aangetroffen aan de voet van varenstronken.

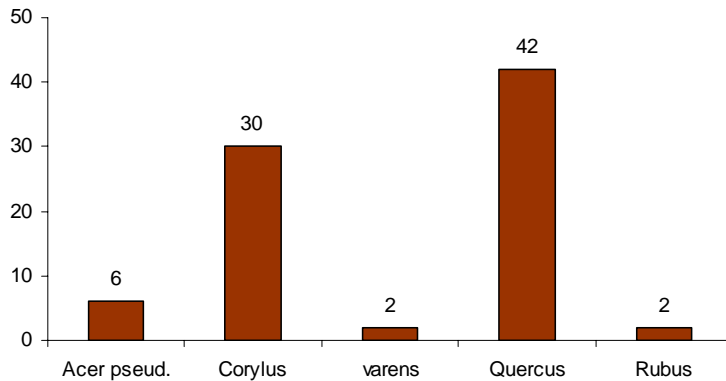

Fig. 4.5 - Aantal soorten houtzwammen volgens substraat in transect Everzwijnbad.
Fig. 4.5 - Number of wood inhabiting species according to substrate in transect Everzwijnbad.

Bij de houtzwammen treffen we diverse specialisten, of soorten met een grote substraatvoorkeur, aan op Eik: *Bulgaria inquinans*, *Hymenochaete rubiginosa*, *Hyphodontia quercina*, *Mycena inclinata*, *Peniophora quercina*, *Phellinus ferreus*; op Gewone esdoorn: *Xylaria longipes*; en op Braam: *Mycena rorida*. Soorten die hier vaak in dode delen van Hazelaarstruiken zijn te vinden zijn *Hypholoma fasciculare*, *Plicaturopsis crispa*, *Stereum rugosum*.

Soorten die min of meer sterk gebonden zijn aan groot dood hout (> 10 cm diam.) zijn eerder zeldzaam: *Armillaria gallica*, *Bulgaria inquinans*, *Cudoniella acicularis*, *Mycena inclinata*, *Phlebia tremellosa*, *Pholiota tuberculosa*, *Pluteus cervinus*, *P. salicinus*. In het transect zijn twee zwakteparasieten actief: *Gymnopus fusipes*, waargenomen aan de basis van 2 levende eiken, en *Inonotus radiatus*, die hier op Hazelaar groeit (voorkeurssubstraat = *Alnus*).

Overige

De moslaag in het transect is schaars ontwikkeld; bijgevolg zijn ook mos-geassocieerde soorten schaars. De paddestoelparasieten zijn vertegenwoordigd door *Tremella mesenterica* (parasiteert op *Peniophora* spp.), de insectparasieten door *Paecilomyces farinosus* (op vlinderpoppen, vaak tussen mos). Er zijn geen mestzwammen waargenomen.

Rode lijst-soorten

Er is één soort waargenomen van de Vlaamse Rode lijst (Walley & Verbeken 2000) uit de categorie achteruitgaand: *Marasmius quercophilus*. Aan deze waarneming wordt weinig betekenis gehecht, gezien deze kleine soort tijdens de laatste decennia niet altijd de nodige aandacht kreeg en haar frequentie mogelijk soms is onderschat. Van de groepen die niet in deze lijst behandeld, staan 3 soorten in de Rode lijst van Nederland (Arnolds & van Ommering, 1996⁷), meer bepaald in de categorieën

gevoelig: *Mycena longiseta*, *Psathyrella frustulenta*;

kwetsbaar: *Mycena pterigena*.

Zeldzamere korstzwammen zijn *Cristinia helvetica*, en *Sistotrema sernanderi*.

Conclusie

⁷ Rode lijst-status van *Plicaturopsis crispa* wordt hier niet in rekening gebracht (zie p. 15)

Het aantal soorten paddestoelen is een veelvoud van het aantal hogere planten, maar minder uitgesproken dan in een beukenbos als Kersselaerspleyn (zie hoger). Mycorrhizapaddestoelen zijn schaars vertegenwoordigd, het meest nog door algemene, strooiseltolerante soorten kenmerkend voor oudere bossen op zure/verzuurde bodems (b.v. Veerkamp 1992, 1994). Het transect in Everzwijnbad is mycologisch soortenrijk maar telt weinig bijzondere soorten. Gelet op de jonge afbraakfase waarin het meeste maar nog schaarse hout in het transect zich bevindt, mag verwacht worden dat de houtzwammenflora in de nabije toekomst gestaag zal wijzigen. Wel is bekend dat een Eik slechts zeer traag afbreekt, en zelden tijdens één moment veel soorten houtzwammen telt. Een spectaculaire stijging van het aantal soorten – zoals vaak wordt waargenomen bij Beuk – is weinig waarschijnlijk.

4.3 Overige paddestoelen van het bosreservaat Everzwijnbad

Sinds 1980 worden paddestoelen in de Leuvense regio, inclusief het Meerdaalwoud, behoorlijk goed geïnventariseerd, in het bijzonder door de Zelfstandige Werkgroep Amateurmycologen (ZWAM v.z.w.) (Langendries & Monnens 1999, Steeman 2003). Van de site Everzwijnbad zelf zijn echter geen historische gegevens bekend.

Met uitzondering van de monitoringgegevens, zijn enkel waarnemingen verricht tijdens twee kortstondige excursies in het najaar van 2002, waarbij de aandacht vooral ging naar soorten op groot dood hout, en inventariseerden wij eind oktober van het magere paddestoelenjaar 2003 éénmalig een groter deel van het reservaat.

In totaal zijn uit het reservaat 172 soorten paddestoelen (24 spp. ascomyceten en 148 spp. basidiomyceten) bekend (bijlage 2). Slijmzwammen (myxomyceten) zijn nog niet bestudeerd. De mycofloristische diversiteit is nog moeilijk in te schatten, ondermeer omdat het reservaat waarschijnlijk tijdens ongunstige paddestoelenseizoenen is bezocht. Het aantal soorten, alsook het aantal bijzondere soorten is relatief laag, zeker in vergelijking met de vindlijsten van de hele regio (b.v. Langendries & Monnens 1999). Dit geldt zeker voor de diversiteit van de mycorrhizapaddestoelen. Mogelijk werpen meer inventarisaties in gunstiger jaren een ander licht op dit gegeven. Normaal gezien, zal ook een toename van het volume dood hout, het aantal soorten houtzwammen doen toenemen.

Het reservaat telt 48 zware eiken met een diameter van minstens 1 m (Govaere & Vandekerkhove 2005). Zwakteparasieten op deze bomen lijken nog zeldzaam; (minstens) één boom is gekoloniseerd door *Grifola frondosa*. Tonderzwammen (*Fomes fomentarius*) zijn te vinden op een grote abeel. Daarnaast zijn er ook verscheidene grote exemplaren Gewone esdoorn. Centraal langs het toegankelijke pad in het reservaat ligt een groot, middelmatig verteerd *Acer pseudoplatanus*-log waarop een 30-tal grotere, opvallende soorten zijn waargenomen, waaronder enkele minder algemene zoals *Pluteus hispidulus* (in het reservaat ook op Eik waargenomen), *P. phlebophorus* en *Stropharia squamosa*. Dit wijst erop dat ook Gewone esdoorn een interessant substraat voor houtzwammen kan vormen, wanneer deze grote afmetingen bereikt (Walley 2005a). Groot dood beukenhout is voorlopig zeer schaars in het reservaat, en beperkt tot enkele takken en stobben, met o.a. *Eutypa spinosa*.

Het aantal zeldzame of bijzondere soorten is laag, evenals het aantal soorten (3) uit de Rode lijst van enkele paddestoelgroepen van Vlaanderen (Walley & Verbeken 2000).

De meest bijzondere soorten worden hier kort toegelicht

Cantharellus ferruginascens – Roestvlekkencantharel

Deze groeit op het centrale pad onder Eik (2-3 mycelia). Dit is momenteel de enige vindplaats van deze soort in Vlaanderen op deze in het park van de Nationale Plantentuin te Meise na. Alle andere meldingen van deze pas sinds enkele jaren algemeen erkende soort betreffen *Cantharellus subpruinus* (*C. pallens* ss. auct. plur.). *Cantharellus ferruginascens* is een zeldzame eikenbegeleider, die wel vaak in grote groepen fructificeert.

Mycena diosma – Donker elfenschermpje

Mycena diosma onderscheidt zich van de andere soorten uit de *M. pura*-groep door de plaatjes, die reeds in jonge toestand lila zijn (niet wit), en de tabaksachtige geur. De soort is pas in 1982 beschreven en wordt in Vlaanderen vaak nog miskend. Men vindt ze in Vlaanderen in strooisel van

oude beukenbossen, zoals b.v. ook in de bosreservaten Beiaardbos, Jansheideberg (Hallerbos) en Kersselaerspleyn (Zoniënwood) .

Mycena longiseta – Langhaarmycena

Deze kleine, witte, fijnbehaarde plaatjeszwam schijnt vooral voor te komen in oude bossen. In het Zoniënwood, zoals in het bosreservaat Kersselaerspleyn, is ze meermaals gevonden. De vondst in Everzwijnbad is de eerste in de regio Leuven.

5 Paddestoelen van het bosreservaat Wijnendalebos

5.1 *Het bosreservaat Wijnendalebos*

Ligging en beknopte historiek

Het bosreservaat Wijnendalebos (ca. 92 ha) bevindt zich in de zuidwestelijke hoek van een aaneengesloten boscomplex van ongeveer 280 ha (Wijnendalebos), dat zich situeert in het zogenaamde Houtland (Noord-Vlaamse Zandstreek, Zandig Binnen-Vlaanderen), meer bepaald op een zuidelijke steilrand van het plateau van Wijnendale. Het integraal gedeelte van het bosreservaat (ca. 65 ha), dat onderwerp is van de monitoring, situeert zich in het oostelijke deel van het reservaat en wordt begrensd door de Sint-Jansdreef (noord), de Sinaevedreef (oost) en de Buitendreef (zuid en west). Het boscomplex is volledig omgeven door landschappelijk waardevol landbouwgebied.

De Pourbuskaart van 1671 vormt een aanwijzing voor een grotendeels permanente bebossing van het bosreservaat sinds de jaren 1560 en duidt op de aanwezigheid van visvijvers binnen de huidige reservaatperimeter, wat – tenminste gedeeltelijk - de historische, antropogeen verstoorte bodemprofielen zou kunnen verklaren (Baeté et al 2004b). Sindsdien hebben in het integrale bosreservaat enkel noemenswaardige ontginningen plaatsgevonden in het meest noordelijke deel, meer bepaald tijdens de eerste helft van de 19de eeuw. Het drevennetwerk doorheen het bosreservaat dateert pas van na 1850. Zeker vanaf 1850 tot 1910 verkeren belangrijke delen van het gericht reservaatgedeelte in onbeboste toestand. Ook tijdens W.O. II grepen enkele zware kappingen plaats. In de jaren 1950-60 worden deze percelen bebost met Populier.

Wijnendalebos is een oud adellijk jachtdomein, dat tijdens de 19de en tijdens de eerste helft van de 20ste eeuw grotendeels als opperhoutarm middelhout wordt beheerd (wijde plantverbanden van de overstaanders). Bij de exploitatie van het hakhout werd niet alleen dood hout verwijderd maar o.a. ook de talrijke braamopslag jaarlijks gemaaid met een korte zeis. Het middelhoutbeheer wordt sinds jaren 1950 geleidelijk verlaten. Na 1984 wordt in de “wetenschappelijke zone” (huidig integraal reservaat, erkend sinds 1996) maar zeer beperkt ingegrepen (o.a. klepelen van dreven). Sinds 1993 gebeuren geen exploitaties meer, op een kapping van Lork en Douglasspar na (startbeheer, uitgevoerd in 2000). Voor details omtrent de historiek, de beheersgeschiedenis en het uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek verwijzen we naar het basisrapport Wijnendalebos (Baeté et al. 2004b).

Bodem

Het Wijnendalebos behoort pedologisch tot de Zandstreek maar onderscheidt zich van de meeste andere bossen in de regio doordat het zich ontwikkeld heeft op vruchtbaar lemig zand en niet op een schrale zandbodem. De aanwezigheid van een stuwwatertafel of een permanent ondiepe grondwater-tafel belet in grote delen van het bosreservaat de profielontwikkeling en de daarmee gepaard gaande uitloging of podsolisatie van het substraat. Omwille van de afwezigheid van een aanrijningshorizont (B-horizont) worden dergelijke bodems regosols genoemd (FAO-classificatie). Doordat ze een groot deel van het jaar met water verzadigd zijn, kan men ze verder typeren als hydromorfe regosols. De hydromorfe regosols nemen het grootste deel van het bosreservaat en de volledige kernvlakte in. Volgens de Bodemkaart van België worden de hydromorfe regosols in het bosreservaat vooral vertegenwoordigd door:

- matig natte gronden uit lemig zand, met klei-zandsubstraat op geringe diepte (wSdp),
- matig natte gronden uit zand, met klei-zandsubstraat op geringe diepte (wZdp),
- natte gronden uit licht zandleem, met of zonder klei-zandsubstraat op geringe diepte (wPep en Pep),
- sterk gleyige gronden uit kleiig materiaal met reductiehorizont (Eep),
- gereduceerde gronden uit kleiig materiaal (Egp).

In het kader van de monitoring werd in het integraal reservaatgedeelte een profielonderzoek uitgevoerd (Van de Moortel 2003). Het belangrijkste verschil met de Belgische bodemkaart is dat de meeste aangetroffen bodemseries als varianten met sterk antropogene invloed worden beschouwd. Bodemanalysen wijzen op een zuur tot zeer zuur substraat met een relatief hoog koolstofgehalte. In het transect schommelt de pH Ca-Cl₂ tussen 2,87 tot 3,34 (gemiddeld 3,09). De verhouding (%) zand/leem/klei in de toplaag van het transect is vrij homogeen en bedraagt gemiddeld 56/29/15. Een meer gedetailleerde bespreking van dit bodemonderzoek komt aan bod in het basisrapport (Baeté et al. 2004b) en een gedetailleerd bodemrapport (in voorber.).

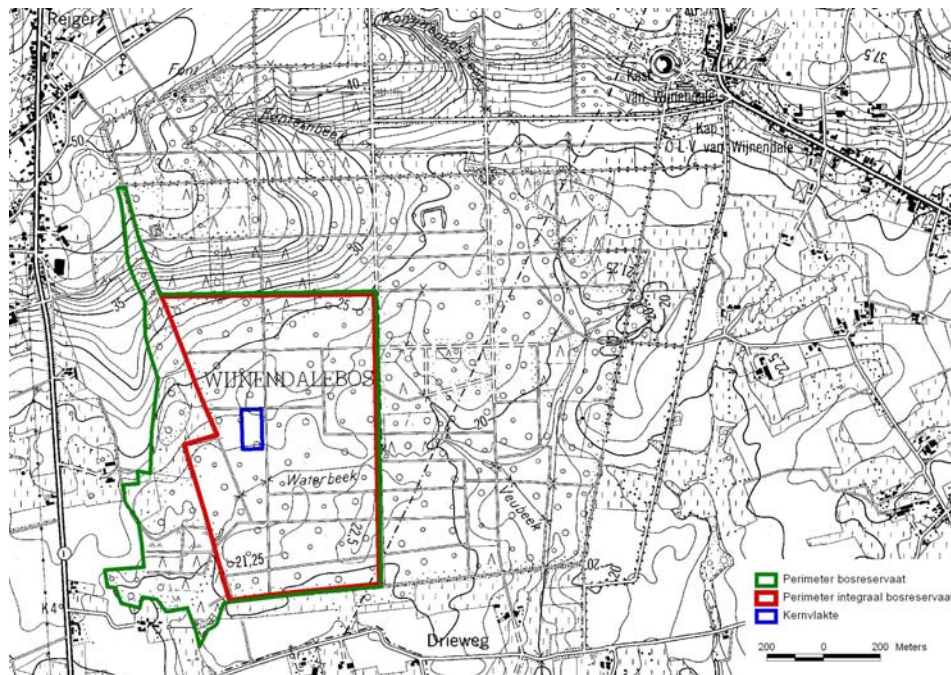

Fig. 5.1 - Situering van het bosreservaat in Wijnendalebos, met aanduiding van de kernvlakte (blauwe perimeter) in het integraal beheerde reservaatgedeelte (rode perimeter).

Fig. 5.1 - Location of forest reserve Wijnendalebos, near Torhout, with a non-intervention zone and a core area (blue perimeter).

Vegetatie

Resultaten van de vegetatieopname in het kader van de bosreservatenmonitoring van de Keersmaecker et al. (2005) zijn samengevat in tabel 5.1. Het meest opvallende vegetatieaspect is de hoge (proefvlakjes nrs. 4-6) tot zeer hoge (nrs. 7-10) bedekking Braam. Figuur 5.2 geeft een overzicht van de boomsoorten en groot dood hout in het centraal transect.

Wijnendalebos wordt gekenmerkt door een vrij grote variatie aan boomsoorten en microhabitats. De belangrijkste boomsoorten naar grondvlak zijn Zomereik, Beuk en Canadapopulier. Naar stamstal zijn dit Gewone esdoorn en elzen (*Alnus incana*, *A. glutinosa*). Dikke Hazelaars (met dbh stammetjes 8 cm en meer) zijn schaars. Het totaal aantal plantensoorten is behoorlijk hoog, maar in het overgrote deel van het reservaat is deze plaatselijk zeer laag, vooral door de voor planten ongunstige dikke zure humuslagen met dominantie van Braam (*Rubus* spp.), Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*) of Stekelvaren (*Dryopteris* spp.).

De drogere delen van het bosreservaat worden gedomineerd door zure Eiken-Beukenbossen (*Fago-Quercetum*). Hermy (1985) rekent deze vegetaties tot het *Violo-Quercetum roboris*, dat als een atlantische variant van het *Fago-Quercetum* kan worden beschouwd. Langs de Waterbeek treden minder zure en meer vochtminnende vegetaties op, die tot het Eiken-Haagbeukenbos (*Stellario-Carpinetum*) kunnen worden gerekend (Geudens et al. 1997). Het centraal transect van de kernvlakte kan het best omschreven worden als een overgang van - in het noorden - een iets vochtiger Eiken-Beukenbos met Gladde witbol (*Holcus mollis*) naar een iets droger type in het zuiden met Braam (*Rubus* agg.) en Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*).

Voor details betreffende de vegetatie verwijzen we naar het monitoringrapport van De Keersmaeker et al. (2005b) zijn samengevat in tabel 5.1.

De overschermsgraad is volledig, behalve in proefvlakje 5 (30%), en proefvlakjes 8-10 (7-40%, vanwege een afgestorven eik met een grote kruin).

Tabel 5.1 - Vegetatieopname in het centraal transect Wijnendalebos (18-26 juni 2002). Geschatte bedekkingen in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), getallen met * duiden op aantal individuele planten.

Table 5.1 - Vegetation of the transect Wijnendalebos (June 2002). Estimated plant coverages in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), numbers marked with * refer to numbers of individual plants.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren		1								
<i>Dryopteris carthusiana</i> + <i>D. dilatata</i>	Stekelvaren	1	1		1	1	1	1			2
<i>Holcus mollis</i>	Gladde witbol	12	7	2	1	1	1				
<i>Pteridium aquilinum</i>	Adelaarsvaren			1	1	2	1	2	20	12	20
<i>Rubus fruticosus</i> agg.	Braam	2	4	12	30	30	20	55	80	90	60
	bedekking kruiden	20	10	17	30	30	20	60	100	97	80
	bedekking mossen	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gewone esdoorn	1	1	1	1	1	1				1
zaailingen Acer/Fraxinus 0-30 cm	Gewone esdoorn						11*				
zaailingen 0-30 cm	Gewone esdoorn	3*	4*	12*	5*	1*	2*				1*
zaailingen 30-50 cm	Gewone esdoorn		7*	10*							
zaailingen 50-200 cm	Gewone esdoorn		1*	3*	1*		1*				
zaailingen > 200 cm	Gewone esdoorn	1*	1*	1*	3*	1*					1*
<i>Alnus incana</i>	Grauwe els			1							
zaailingen 0-30 cm	Grauwe els			1							
<i>Castanea sativa</i>	Tamme kastanje	1	1	1		1	1				
zaailingen 0-30 cm	Tamme kastanje	13*	9*	4*		1*	1*				
zaailingen 30-50 cm	Tamme kastanje	4*		1*		1*					
zaailingen 50-200 cm	Tamme kastanje			1							
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar		1			1	1				
zaailingen 0-30 cm	Hazelaar					1*					
zaailingen 30-50 cm	Hazelaar		1*								
zaailingen 50-200 cm	Hazelaar						1*				
<i>Fraxinus excelsior</i>	Es	1	1	1		1	1				
zaailingen 0-30 cm	Es	8*	4*	43*		1*	3*				
<i>Quercus robur</i>	Zomereik	1	1	1	1	1	1	1			
zaailingen 0-30 cm	Zomereik	4*	3*	20*	10*	3*	2*	1*			
<i>Ulmus glabra</i> zl >200 cm	Ruwe iep	1*	1*		1*						
	bedekking bomen	90	95	90	90	30	80	95	20	7	40
	bedekking struiken	2	15	10	7	30	4	2	4	20	12

Dood hout

Verspreid in het bosreservaat komt matig veel groot dood hout voor, vooral van Beuk (*Fagus*), Lork (*Larix*, ten gevolge van ringingen bij het startbeheer), Populier (*Populus*), en Zomereik (*Quercus robur*, vooral staande dode bomen). Op de geringde bomen na, is het meeste dood hout is afkomstig van windworpen (boomlijken liggen bijna allemaal ZW-NO georiënteerd), aftakelend bomen na kolonisatie van zwakteparasieten zijn nog schaars. In het centraal transect staat in proefvlakje 6 een dode, geringde Douglasspar (*Pseudotsuga menziesii*), in proefvlakje 9 een grote dode Zomereik. Het overige dood hout bestaat vooral een paar hakhoutstammetjes Gewone esdoorn (*Acer pseudoplatanus*), dode delen van hakhoutstoven en kleinere takken van diverse boomsoorten.

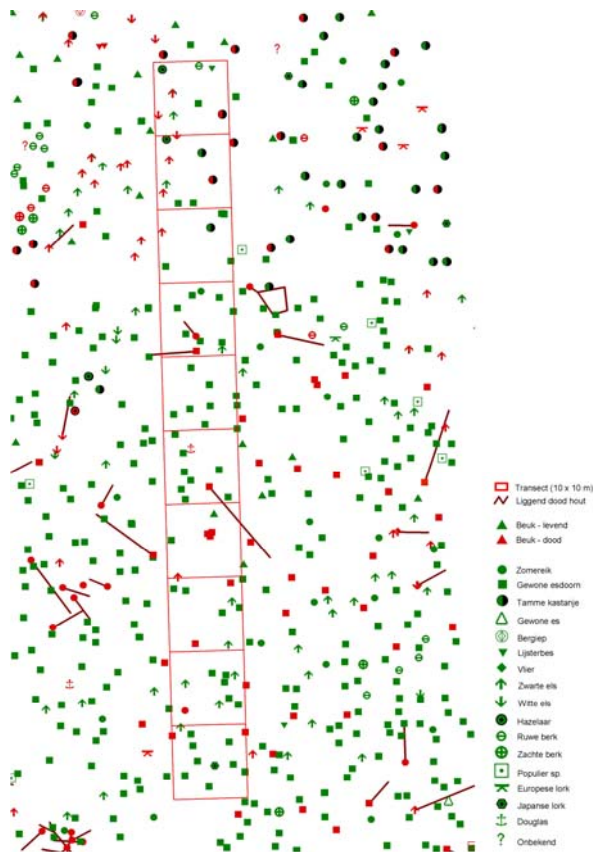

Fig. 5.2 - Bomen en struiken in en om het centraal transect Wijnendalebos. De proefvlakjes zijn genummerd (1-10) van N naar Z.
 Fig. 5.2 - Living (green) and dead (red) trees and shrubs in transect Wijnendalebos. Plots are numbered from N to S.

Fig. 5.3 - Beelden van de kernvlakte. Boven: overzicht vanuit noordrand (hakhout Tamme kastanje met Gladde witbol), onder: overzicht vanuit zuidrand (open plek met Braam).
 Fig. 5.3 - Views of transect Wijnendalebos.

5.2 Paddestoelen in het centraal transect

Data opnames: 10/10/2003, 3/11/2003, 25/8/2004, 22/10/2004. Er werd geen lenteopname verricht. De herfstopnames waren het soortenrijkst in oktober. Enkele soorten zijn niet op naam gebracht, o.a. één *Entoloma* (oud exemplaar), één zeer kleine, mogelijk onbeschreven *Marasmiellus* (zie verder) en één *Cortinarius* uit het zeer moeilijke subgenus *Telamonia*. Van deze soorten is herbariummateriaal bewaard om vergelijking met latere vondsten in het transect mogelijk te maken. Foute determinaties worden niet uitgesloten bij het groepje *Clitocybe metachroa-vibecina*. Aantallen van *Marasmius bulliardii* en *Mycena galopus* zijn benaderend. Vruchtlichamen van *Scleroderma citrinum* kleiner dan 1 cm zijn niet geteld.

In tabel 5.2 wordt een overzicht gegeven van de waargenomen soorten, de ecologische groep, het maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen tijdens 1 opname per proefvlak van 10 m x 10 m (MV), en het aantal proefvlakken waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring. Fig. 5.4 geeft de verhouding weer tussen de ecologische groepen van de 99 gemonitorde soorten.

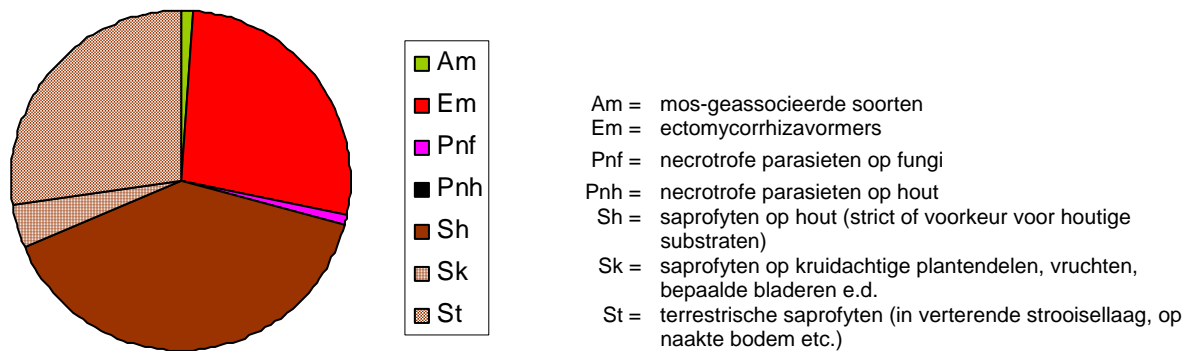

Fig. 5.4 - Verhouding ecologische groepen van de gemonitorde soorten (n = 99) in het transect Wijnendalebos.

Fig. 5.4 – Distribution of ecological groups of monitored species (n = 99) in transect Wijnendalebos.

Tabel 5.2 - Soorten, ecologische groep (Eco), maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen (MV) tijdens één opname per proefvlak (10 m × 10 m, nrs. 1-10), en aantal proefvlakken (#PQ) waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring 2003-2004 in het transect Wijnendalebos.

Table 5.2 - Transect Wijnendalebos. Species, ecological group (Eco), maximum number of fruitbodies per plot (10 m × 10 m, nrs. 1-10), observed during one survey, and number of plots (#PQ) in which a species has been observed during the monitoring in 2003 en 2004.

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
Em	<i>Alicola subconspersa</i>										3	3	1
Sh	<i>Armillaria gallica</i>		6				3	1	27	17		54	5
Sh	<i>Ascotremella faginea</i>	1										1	1
Em	<i>Boletus pulverulentus</i>	1		3	2	10	5	2				23	6
Sh	<i>Botryobasidium subcoronatum</i>		+					+				+	2
Sk	<i>Ciboria batschiana</i>			+	+	+						+	3
Em	<i>Clavulina coralloides</i>	6	9	10								25	3
St	<i>Clitocybe clavipes</i>		4									4	1
St	<i>Clitocybe fragrans</i>									5		5	1
St	<i>Clitocybe metachroa</i>	2	7	7	8	3	1	2	1	7	16	54	10
St	<i>Clitocybe vibecina</i>			1			52			3	21	77	4
Pnf	<i>Collybia cookei</i>		1							66		67	2
Em	<i>Cortinarius decipiens</i>			6								6	1
Em	<i>Cortinarius sp.</i>			3								3	1
Em	<i>Cortinarius umbrinolens</i>	28										28	1
Sh	<i>Crepidotus variabilis</i>	85	31					3	36			155	4
Sh	<i>Cudoniella acicularis</i>		+									+	1
Sh	<i>Dacrymyces capitatus</i>			+								+	1
Sh	<i>Dacrymyces stillatus</i>				+							+	1
St	<i>Entoloma sp.</i>					1						1	1
Sk	<i>Flammulaster carpophilus var. subincarnatus</i>							1				1	1
St	<i>Gymnopus confluens</i>			69	11							80	2
St	<i>Gymnopus dryophilus</i>	4			11							15	2
St	<i>Gymnopus peronatus</i>	7		6	29	7	5	1		1	9	65	8
Em	<i>Hebeloma velutipes</i>			1								1	1
Sh	<i>Hyphoderma obtusum</i>				+							+	1
Sh	<i>Hyphoderma praetermissum</i>		+							+		+	2
Sh	<i>Hyphoderma setigerum</i>			+				+				+	2
Sh	<i>Hyphodontia breviseta</i>			+								+	1
Sh	<i>Hyphodontia flavipora</i>				+			+	+	+		+	4

Sh	Hyphodontia nespori			+								+	1
Sh	Hyphodontia radula		+		+					+		+	3
Sh	Hypholoma fasciculare		2								1	3	2
Sh	Hypochnicium eichleri			+								+	1
Em	Laccaria amethystina		1	11			3					15	3
Em	Laccaria laccata var. pallidifolia	10										10	1
Em	Laccaria proxima	1					4	3				8	3
Em	Laccaria tortilis		8									8	1
Em	Lactarius lacunarum				2							2	1
Em	Lactarius quietus	1		4	9	16	1		2		1	34	7
Em	Lactarius tabidus			2	1							3	2
St	Lepista flaccida		5	21	2							28	3
St	Lepista nuda			1								1	1
St	Leucocoprinus brebissonii			2	4	3		1	1		1	12	6
St	Lycoperdon molle		3									3	1
St	Lyophyllum confusum		1			2						3	2
St	Lyophyllum tylicolor						18					18	1
St	Marasmiellus sp.		4									4	1
Sk	Marasmius bulliardii		347	1000								1347	2
Sh	Megacollybia platyphylla				7			4				11	2
St	Mycena abramsii				16	1				2		19	3
St	Mycena cinerella					6				2	3	11	3
St	Mycena filopes			1								1	1
Sh	Mycena galericulata	1	27	3		15			3	2	1	52	7
St	Mycena galopus	9	6	91	580	206	162	140	54	60	93	1401	10
Sh	Mycena haematopus		2		17						200	219	3
St	Mycena leptocephala			1								1	1
St	Mycena pura	1	23	18	3							45	4
Sh	Mycena rorida								14	11		25	2
St	Mycena sanguinolenta			1	6	3				1	1	12	5
Sk	Mycena stylobates	1	1									2	2
St	Mycena vitilis	5	5	3	1							14	4
Sh	Nectria cinnabarina				+		+	+			+	+	4
Sh	Oligoporus tephroleucus				4							4	1
Sh	Ombrophila pura	4										4	1
Em	Paxillus involutus				1			1				2	2
Sh	Phallus impudicus				2					26		28	2
Sh	Phlebia tremellosa				+							+	1
Sh	Pluteus cervinus		1					1				2	2
Sh	Psathyrella artemisiae	1				7						8	2
St	Psathyrella frustulenta		12					1				13	2
St	Psathyrella fulvescens var. brevicystis		1	1								2	2
St	Psathyrella gossypina		1									1	1
Em	Rhodocollybia butyracea	11	22	13								46	3
Am	Rickenella fibula			1					1			2	2
Em	Russula amoenolens		2			1						3	2
Em	Russula cyanoxantha		1		1							2	2
Em	Russula heterophylla			1								1	1
Em	Russula ionochlora	1	1	2								4	3
Em	Russula nigricans	6										6	1
Em	Russula ochroleuca	1	9			1		2				13	4
Em	Russula parazurea	2		1	2	1						6	4
Em	Russula undulata				2							2	1
Em	Russula vesca			1								1	1
Em	Scleroderma areolatum					3						3	1
Em	Scleroderma citrinum	2	22	1	24							49	4
Sh	Sistotrema brinkmannii		+									+	1

Sh	<i>Stereum gausapatum</i>						+			+			+	2
Sh	<i>Stereum hirsutum</i>	+											+	1
Sh	<i>Stereum ochraceoflavum</i>	+			1		+	+				+	1	5
Sh	<i>Stereum rugosum</i>	+	+										+	2
Sh	<i>Stereum sanguinolentum</i>						+					+	+	2
St	<i>Stropharia caerulea</i>						1					1	2	2
Sh	<i>Trechispora cohaerens</i>				+								+	1
Sh	<i>Trechispora mollusca</i>				+			+					+	2
Sh	<i>Tubaria furfuracea</i> s.l.			1									1	1
Sh	<i>Xylaria hypoxylon</i>			5									5	1
Sh	<i>Xylaria longipes</i>			67	9	4	1				2		83	5
Sh	<i>Xylaria polymorpha</i>										3		3	1
Niet gemonitorde soorten														
	<i>Eutypa maura</i>				+	+	+	+	+	+	+	+	+	7
	<i>Paecilomyces farinosus</i>	+			+	+					+		+	4
	<i>Rhytisma acerinum</i>		+	+	+	+					+		+	5

Mycorrhizasoorten

In het transect komen 27 ectomycorrhiza-vormende soorten voor, een goed kwart van alle soorten. Het zijn meestal algemene, min of meer strooiseltolerante soorten van voedselarme tot matig voedselrijke loofbossen, zoals bv. *Laccaria amethystea*, *L. laccata* var. *pallidifolia*, *Russula ochroleuca*, *Rhodocollybia butyracea* en *Scleroderma citrinum*. In dit rijtje past ook de zeldzamere *Boletus pulverulentus*, die soms in dik strooisel groeide tussen kleinere braamstruikjes. *Russula heterophylla* en *R. ionochlora* staan bekend als soorten van schralere plaatsen op matig voedselrijke bodems. Kenmerkende eikenbegeleiders zijn *Lactarius quietus*, *Russula atropurpurea*, *R. amoenolens*, en *R. heterophylla*. *Cortinarius umbrinolens* is een exclusieve begeleider van Berk (*Betula*), *Alnicola subconspersa* van Els. Opvallend is de nagenoeg afwezigheid van vruchtlichamen van mycorrhizavormende soorten in de proefvlakjes 7-10 met zeer hoge bedekkingen Braam. Gunstig voor mycorrhizavormers is de aanwezigheid van vochtige greppels, in het bijzonder voor *Clavulina coralloides*, *Lactarius lacunarum* en *Laccaria tortilis*.

Terrestrische saprotrofe soorten

In het transect zijn 31 soorten saprophyten van strooisel en kruidachtige resten geteld (31% van alle soorten). De talrijkste soort is *Mycena galopus*, die verspreid over de strooiselrijke proefvlakken (3-10) in grote aantallen is gevonden. *Marasmius bulliardii* groeit in proefvlakken 1-2 op bladeren van Tamme kastanje (*Castanea sativa*) in sterk wisselende aantallen (bijna afwezig, tot massaal). Strooiselsaprophyten zijn in de door Braam gedomineerde proefvlakken duidelijk minder goed vertegenwoordigd: 24 soorten in nrs. 1-3 tegenover slechts 10 soorten in 8-10.

Houtzwammen

In het transect zijn 39 (40%) soorten houtsaprotroof. Deze groeien op diverse houtsoorten, de meeste soorten zijn gevonden op Zomereik en Gewone esdoorn (fig. 4.5). Bij de houtzwammen treffen we diverse specialisten of soorten met een grote substraatvoorkeur aan op Eik, hier ook op Tamme kastanje: *Cudoniella acicularis*, *Mycena galericulata*, *Stereum hirsutum*, en *S. gausapatum*; op Beuk: *Ascotremella faginea*; op Esdoorn: *Xylaria longipes*; op naaldhout *Stereum sanguinolentum*; op houtige Braamstengels *Mycena rorida*.

Soorten is min of meer sterk gebonden zijn aan groot dood hout (> 10 cm diam.) zijn eerder schaars: *Armillaria gallica*, *Mycena haematopus*, *Oligoporus tephroleucus* en *Pluteus cervinus*.

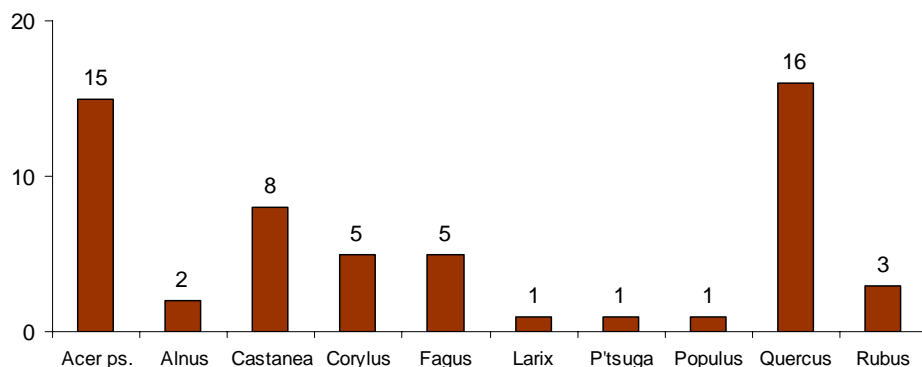

Fig. 5.5 - Aantal soorten houtzwammen volgens substraat in centraal transect Wijnendalebos.
 Fig. 5.5 - Number of wood inhabiting species according substrate in central transect Wijnendalebos.

Overige

De moslaag in het transect is zeer schaars ontwikkeld; bijgevolg zijn ook mos-geassocieerde soorten zeer schaars. De paddestoelparasieten zijn vertegenwoordigd door *Collybia cookei* (bij stambasis dode eik, gastheer onbepaald), de insectparasieten door *Paecilomyces farinosus* (op vlinderpoppen, vaak tussen mos). Er werden geen mestzwammen waargenomen, maar op een krabplek ree (met urine?) groeide de ureum-afbreker *Lyophyllum tylicolor*.

Rode lijst-soorten

Er is geen enkele soort waargenomen van de Vlaamse Rode lijst (Walley & Verbeken 2000). Van de groepen die niet in deze lijst behandeld zijn, staan 2 soorten in de Rode lijst van Nederland (Arnolds & van Ommering, 1996), meer bepaald in de categorieën

ernstig bedreigd: *Psathyrella gossypina*;

gevoelig: *Psathyrella frustulenta*.

Een zeldzame korstzwam is *Hyphoderma obtusum*.

In de zeer nabije toekomst zal getracht worden om meer materiaal te verzamelen van een zeer kleine *Marasmiellus* soort, die ontbreekt in de huidige goede Europese monografie van dit genus, en mogelijk een onbeschreven soort is!

Conclusie

Het centraal transect in Wijnendalebos is matig soortenrijk en telt weinig bijzondere soorten. De meeste waargenomen soorten zijn kenmerkend voor strooiselrijke gemengde loofbossen op arme tot matig voedselrijke bodemtypes. Gelet op soms interessante houtzwammenflora elders in het reservaat, mag verwacht worden dat bij een toename van dood hout in het transect de houtzwammen-diversiteit en het aandeel bijzondere soorten kan toenemen. Bramen blijken duidelijk ongunstig voor de diversiteit van de mycoflora, wat ook geopperd wordt door Keizer (2003), althans voor grotere soorten en zeker voor boomsymbionten. Wel is gekend dat op de stengels van Braam zelf tientallen, vaak gespecialiseerde microfungi voorkomen (De Meulder 1994), maar deze vallen buiten het kader van onze studie.

5.3 Overige paddestoelen van het bosreservaat Wijnendalebos

Een bijgewerkte inventaris van de paddestoelen van het bosreservaat wordt gegeven in bijlage 3. Deze zijn alle afkomstig van het integraal beheerde reservaatgedeelte. In de databank Funbel van de Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring zijn ook paddestoelgegevens opgeslaan van delen van Wijnendalebos *buiten* het bosreservaat (de meeste afkomstig van excursies in de periode rond 1

november), dewelke hier niet zijn opgenomen. Ook de Oost-Vlaamse Mycologische Werkgroep heeft in de jaren '90 minstens 1 keer in Wijnendalebos geïnventariseerd, zeer waarschijnlijk ook buiten het reservaat. Van Wijnendalebos zijn ons overigens geen gegevens bekend van vóór 1990.

Behalve de monitoring, werd in 2002 en 2003 in het reservaat gericht naar houtzwammen op beuk (Walley & Van De Kerkhove 2003), en werd in het kader van een licentiaatsthesis (Van Audenhove 2004) ook gericht geïnventariseerd op een aantal boomlijken van *Populus*. Een bredere inventarisatie heeft nog niet plaats gevonden.

In totaal zijn nu 208 spp. macrofungi (paddestoelen: 29 spp. ascomyceten en 177 spp. basidiomyceten) uit het reservaat bekend (bijlage 2). Slijmzwammen (myxomyceten) zijn nog niet bestudeerd. Gelet op de grootte en diversiteit van het reservaat, en de lijst van ruim 350 soorten macrofungi die reeds in het overige deel van Wijnendale is gevonden, is het zeker dat de huidige inventaris nog geen volledig beeld geeft. Het valt wel op dat de meeste soorten houtzwammen zijn. Dit is deels te wijten aan de gerichte houtzwammeninventarisaties, het voor mycorrhizapaddestoelen zeer ongunstige paddestoelenseizoen van 2003, en de structuur van het bos zelf: in het reservaat is vrij veel groot dood hout aanwezig, en de zeer grote oppervlaktes ruwe strooisellagen (die soortenarm zijn qua saprofytische paddestoelen en tevens zeer ongunstig voor mycorrhizapaddestoelen). Het is dan ook niet verwonderlijk dat bijna alle bijzondere soorten houtbewonend zijn. Het valt trouwens op dat ook bij de gegevens voor het niet-reservaatsdeel nauwelijks bijzondere terrestrische saprofyten en mycorrhizavormers waargenomen zijn.

Van de 60-tal boomlijken beuk zijn slechts een 15-tal beuken op paddestoelen goed onderzocht; verscheidene bomen zijn immers tijdens de herfst moeilijk te bemonsteren door de uitbundige *Rubus*-vegetaties. De verteringsklasse 3 (met fragmenten 4) is reeds behoorlijk vertegenwoordigd. In vergelijking met een reeks analoog op beukenhoutzwammen onderzochte sites, scoort Wijnendalebos in Vlaanderen zeer goed (gedeelde 5de plaats) qua diversiteit en aantal indicatorsoorten (5-6 soorten⁸) voor habitatkwaliteit (Walley & Veerkamp 2005). Aan te nemen valt dat het aantal soorten houtzwammen bij beuk en andere boomsoorten, alsook het aantal zeldzame soorten, nog zal toenemen tijdens de volgende decennia, wanneer de verschillende verteringsklassen van de diverse houtsoorten evenwichtiger zullen zijn vertegenwoordigd. In het reservaat komen ook 39 zware eiken met een dbh van minstens 1 m voor en enkele grote populieren en essen. Zwakteparasieten op deze bomen lijken nog zeldzaam; *Fomes fomentarius* en *Ganoderma lucidum* zijn waargenomen op Populier, *Inonotus hispidus* en *Volvariella bombycina* op Es, *Ganoderma lipsiense* en *Meripilus giganteus* op Beuk.

Het aantal zeldzame of bijzondere soorten is middelmatig hoog; wel zijn geen soorten uit de Rode lijst van enkele paddestoelgroepen van Vlaanderen (Walley & Verbeken 2000) waargenomen, maar zoals reeds gesteld, zijn houtzwammen m.b.t. deze lijst nauwelijks bestudeerd.

De meest bijzondere soorten worden hier kort toegelicht

Ceriporiopsis gilvescens – Verkleurende poria

Indicatorsoort voor habitatkwaliteit van beukenbos in Europa en België (Christensen et al. 2005, Walley & Veerkamp, 2005), maar ze kan ook op andere loofhoutsoorten voorkomen (in Vlaanderen vooral op Populier). In de Nederlandse Rode lijst (Arnolds & van Ommering 1996) staat ze als gevoelig. In Vlaanderen lijkt het aantal vindplaatsen gedurende de laatste 10-20 jaar duidelijk toe te nemen, mogelijk ten gevolge van de toename van dood hout in de bossen.

Ceriporiopsis mucida – Franjeporia

In de Nederlandse Rode lijst (Arnolds & van Ommering 1996) wordt deze zeldzame polypoor gecatalogeerd als “ernstig bedreigd”. In het reservaat is ze gevonden op Populier.

Henningsomyces candidus – Wit gaffelhaarbuisje

Deze kleine cyphelloïde basidiomyceet is pas sinds de jaren '1990 uit Vlaanderen bekend, maar breidt zich mogelijk uit (Walley 2004). Normaal wordt deze soort gevonden aan de onderzijde van groot

---

⁸ Indicatorsoorten Fagus België-Nederland: *Eutypa spinosa*, *Ceriporiopsis gilvescens*, *Phleogena faginea*, *Pluteus chrysophaeus*, *Pluteus umbrosus*, en (aanwezig maar op Es) *Volvariella bombycina*.

rottend hout, in Wijnendale is ze één maal, in kleine richeltjes aan de zijkant van een rottend boomlijk Beuk.

Nemania chestersii – Streepsporige korstkogelzwam

De eerste Vlaamse vondsten van deze pyrenomycete werden gedaan in bosreservaat Kersselaerspleyn (Zoniënwood). Sindsdien is deze soort, die vooral groeit op groot rottend beukenhout, dankzij gericht onderzoek op diverse plaatsen in Vlaanderen aangetroffen; in Wijnendale op verschillende boomlijken Beuk.

Pluteus chrysophaeus ss. Vellinga (syn.: *P. luteovirens*) – Gele adershertezwam

De vondst van deze hertezwam enkele jaren geleden in Kersselaerspleyn, was de eerste met zekerheid van deze soort. In Wijnendale is ze bekend van één boomlijk Beuk. Verder enkel bekend van het bosreservaat Beiaardbos (bij Kluisbergen) en het als natuurbos beheerde provinciaal domein Gentbos in Merelbeke (in deze laatste site zowel op Beuk als op boomlijk Es).

Pluteus insidiosus – Zwaardvishertezwam

Een zeldzame soort, mogelijk met voorkeur voor beukenhout, die in het reservaat één maal werd gevonden op een boomlijk Beuk.

6 Paddestoelen van het bosreservaat De Heirnisse

6.1 *Het bosreservaat De Heirnisse*

Ligging en beknopte historiek

Het bosreservaat De Heirnisse (ca. 76 ha) situeert zich in het westelijk deel van de Vlaamse Vallei en meer bepaald aan het oostelijk uiteinde van de Moervaartdepressie (4-5 m boven zeespiegel). Deze laatste betreft een brede alluviale vlakte ten zuiden van de dekzandrug Maldegem-Stekene.

In de Landschapsatlas werd de Moervaartdepressie aangeduid als een relictzone (Hofkens & Roossens 2001). De relictwaarde schuilt voornamelijk in het feit dat de historische landschapsstructuren zoals de middeleeuws ontginningspatronen en percellering hier goed bewaard gebleven zijn. Binnen dit relictlandschap werd de Heirnisse aangeduid als ankerplaats: een gebied met erfgoedelementen die een duidelijke samenhang vertonen en een uitgesproken identiteit bezitten. Als historische referentie bestaat een landboek uit 1668. De *Heirnisse* wordt hierin begrensd door de Moervaart, de Stekense Vaart, de Weimanstraat en de (vroegere loop van) de Fondatiebeek.

Tijdens de Vroege Middeleeuwen sluit de Heirnisse mogelijk aan bij een uitloper van een zeer uitgestrekt koninklijk jachtgebied ("Koningsforeest"). Van de dertiende tot de achttiende eeuw behoort de Heirnisse tot het kerngebied ("Fundatie") van de abdij van Boudelo. Wellicht wordt het gebied in deze periode als weiland en hooiland beheerd, (wat zeker het geval is in 1741). Rond 1700 loopt door de Heirnisse een militaire linie met verdedigingswallen en schansen (Liniedreef). De eerste bebossingen dateren vermoedelijk van rond 1750. Omstreeks 1770 verkeert ongeveer de helft van het reservaat in beboste toestand. Na de Franse Revolutie verkeert de Heirnisse in privébezit. Het aandeel bos bedraagt in 1834 reeds meer dan 80 %. In de periode 1845-1895 volgt een sterke ontbossing (voor akkerbouw?), waardoor het bosbestand ruwweg halveert. Ondermeer het hier bestudeerde transect is dan onbebost. In 1910 zijn de meeste bestanden alweer bebost, met een belangrijk aandeel jonge aanplantingen ("rijshout", o.a. in het bestudeerde transect). Na de Tweede Wereldoorlog wordt veel Canadapopulier – en in mindere mate ook Zwarte den – aangeplant. Het bosbeheer verloopt in deze periode nauwelijks gestructureerd en is duidelijk ondergeschikt aan de jachtfunctie. De populierenaanplantingen resulteren in een maximale bebossing omstreeks 1970. Na een korte heropflakking van de brandhoutvraag in 1973, wordt het hakhoutbeheer grotendeels verlaten. Ten gevolge van een windhoos sneuvelt in 1986 een belangrijk deel van het populierenbestand. Dit geeft aanleiding tot de creatie van (half)open plekken en de aanwezigheid van veel staand en liggend dood hout. De laatste (kaal)kapping in privébezit vindt plaats in 1991. Het daarop volgende jaar wordt de Heirnisse aangekocht door de overheid. In de jaren 1990 worden de beheerswerken beperkt tot het maaien van enkele dreven en stroken. In 1999 krijgt de Heirnisse het statuut van bosreservaat. Het grootste deel wordt aangeduid als integraal reservaat, waar in 2004 wel nog een uitgebreide bestrijding (met veel kappingen) van Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers wordt uitgevoerd.

Voor details omtrent historiek, beheersgeschiedenis en uitgevoerd wetenschappelijk onderzoek verwijzen we naar het basisrapport De Heirnisse (Baeté et al. 2004c).

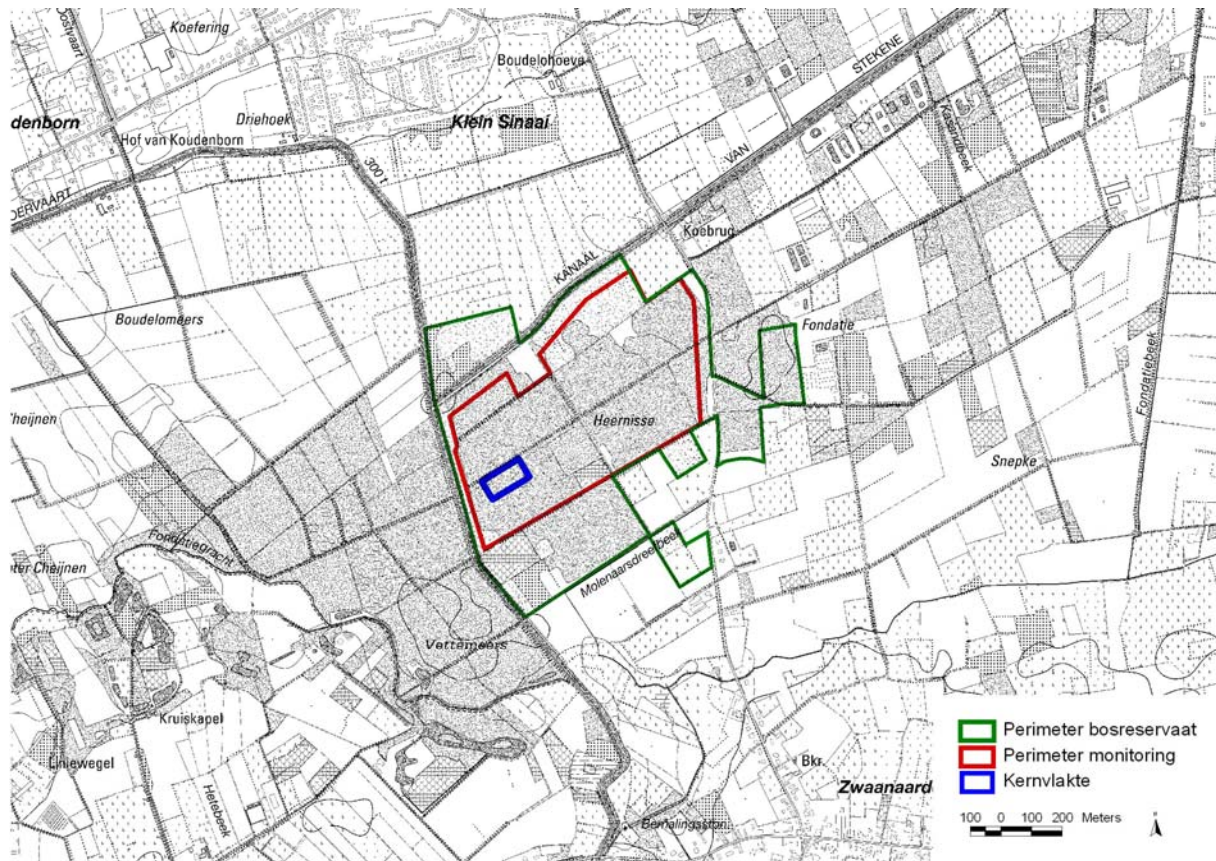

Fig. 6.1 - Situering van het bosreservaat De Heirnisse (groene perimeter), met aanduiding van de kernvlakte (blauwe perimeter) in het integraal beheerde reservaatdeel (rode perimeter).

Fig. 6.1 - Location of forest reserve de Heirnisse, near Sinaai, with no intervention area (red) and core area (blue).

Bodem

De depressies van de Moervaart en de Stekense Vaart worden omwille van hun uitzonderlijke breedte tot de associatie van de alluviale gebieden gerekend. Het betreft overwegend natte gronden zonder profielontwikkeling (entisols). De textuur varieert van kleilig, over kleilig-zandig tot zandig. Typisch voor de genoemde depressies is de aanwezigheid van gyttja ('moeraskalk'). Op de Bodemkaart van België worden deze bodems gekarteerd als een complex van gronden op mergelig materiaal (M), soms met venige bovengrond [M(v)] (Baeté et al. 2004c).

Een belangrijk deel van de Heirnisse staat op de Bodemkaart van België (ca. 1950) aangeduid als vergraven terrein, wat verband houdt met de aanleg van een rabattenstructuur en een mogelijk daarmee gepaard gaande grondwinning in het verleden (moeraskalk, veen). Algemeen kan worden gesteld dat de zwaardere (lemig, kleilig-zandig) en lichtere texturen (lemig zand) zich respectievelijk overwegend ten noorden en ten zuiden van de Liniedreef situeren. Het 'complex van mergelige gronden', dat zo typisch is voor de Moervaartdepressie, wordt niet aangetroffen in de Heirnisse. De Bodemkaart vermeldt wel volgende bodemseries voor het bosreservaat:

- ZdP – matig natte zandgronden,
- Sdp – matig natte gronden op lemig zand,
- Pep – natte gronden op licht zandleem en s-Pep – zandsubstraat op geringe of matige diepte (20-125 cm),
- Ufp – zeer sterk gleyige gronden op zware klei met reductiehorizont en s-Ufp – zandsubstraat beginnend op geringe of matige diepte (20-125 cm),
- Efp – zeer sterk gleyige gronden op klei en s-Efp: met reductiehorizont,
- OT – vergraven terreinen,
- ON – opgehoogde terreinen.

Het transect en de kernvlakte behoren tot de serie **Sep**: natte gronden op lemig zand. Dit zijn natte regosols met onmiddellijk onder de Ap, die 25 cm dik en zeer donker grijsbruin is, een sterk gegleyificeerde Cg. Op matige diepte is de kleur overwegend grijs. Op circa 100 cm komt er geen of slechts weinig roest voor. Sep is permanent nat tot zeer vochthoudend, ook tijdens de zomers. Tijdens de winter stijgt het water tot boven het maaiveld, in de zomer daalt het tot 80-125 cm.

Tijdens profielboringen in oktober en december 2004 werd op de rabatten in de bestanden 7 (Ferrarisbos) en 11 (kernvlakte) een decimeters dikke gyttjalaag aangetroffen vanaf ongeveer 60 cm diepte. Vermoedelijk betrof dit de oorspronkelijke **moeraskalk**. Erboven bevond zich een lemig (of kleiig-zandig) substraat met gyttjafragmenten. De aanwezigheid van deze kalk vertaalt zich in de pH CaCl₂, die in het transect varieert van 3,8 tot 7,49 (gemiddeld 5,44). De verhouding (%) zand/leem/klei in de toplaag van het transect is vrij homogeen en bedraagt gemiddeld 66/20/14.

Resultaten van profielboringen door de Bodemkundige Dienst van België (december 2004) zullen worden gepubliceerd in een afzonderlijk rapport (in voorber.).

Vegetatie

Resultaten van de vegetatieopname in het kader van de bosreservatenmonitoring van de Keersmaeker et al. (2005) zijn samengevat in tabel 6.1. Figuur 6.2 geeft een overzicht van de boomsoorten en groot dood hout in het centraal transect.

In De Heirnisse komen diverse bostypes voor (Baeté et al. 2004c). Het type in de kernvlakte is vrij homogeen en behoort tot de voedselrijke bosgemeenschappen. Het kan worden omschreven als een Ruigtkruiden-Elzen-Essenbos met Dauwbraam. Het bestaat uit jong hakhout van voornamelijk Witte els, met verspreid Hazelaar, (jonge) Es, Esdoorn, alsook enkele exemplaren Gele kornoelje en Gelderse roos. De meeste als overstaanders ingeplante Canadapopulieren zijn verdwenen; hier en daar liggen er nog enkele boomlijken. Opvallend is de bijna uniform hoge bedekking met Braam (ten dele de kalkindicator Dauwbraam). De overschermingsgraad in het transect schommelt rond de 75%. Voor details betreffende de vegetatie verwijzen we naar het monitoringrapport van De Keersmaeker et al. (2005, in voorber.).

Dood hout

Verspreid in het bosreservaat komt matig veel groot dood hout voor, qua volume vooral van Canadapopulier (*Populus x canadensis*). Het dood hout is afkomstig van windworpen, startbeheer (ringing exoten), en natuurlijk sterftes, o.a. na kolonisatie van zwakteparasieten zoals *Fomes fomentarius*. In het centraal transect liggen een paar boomlijkjes Populier met geringe afmetingen (dbh < 30 cm). Het overige dode hout bestaat hoofdzakelijk uit staande of liggende hakhoutstammetjes Witte els (*Alnus incana*).

Tabel 6.1 – Vegetatieopname in het centraal transect De Heirnis (Eind juli 2003). Geschatte bedekkingen in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), getallen met * duiden op aantal individuele planten.

Table 6.1 - Vegetation of the transect Heirnis (July 2003). Estimated plant coverages in % (3= 1-5%, 8 = 5-10%, 13 = 10-15% etc.), numbers marked with * refer to numbers of individual plants.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Athyrium filix-femina</i>	Wijfjesvaren										1
<i>Calamagrostis canescens</i>	Hennegras				1				1	1	1
<i>Carex acutiformis</i>	Moeraszegge									1	1
<i>Cirsium palustre</i>	Kale jonker										1
<i>Deschampsia cespitosa</i>	Ruwe smele					1	1				
<i>Dryopteris carthusiana</i> + <i>D. dilatata</i>	Stekelvaren			1	1			1		1	
<i>Epilobium species</i>	Bastaardwederik									1	
<i>Filipendula ulmaria</i>	Moerasspirea			1		1	2		2	1	1
<i>Galium palustre</i>	Moeraswalstro									2	1
<i>Glechoma hederacea</i>	Hondsdrif	2	2	4	1	10	2	4		10	20
<i>Humulus lupulus</i>	Hop									1	
<i>Iris pseudacorus</i>	Gele lis										2
<i>Juncus effusus</i>	Pitrus								1		1
<i>Lycopus europaeus</i>	Wolfspoot									1	
<i>Lysimachia nummularia</i>	Penningkruid					1	10	1	1	1	
<i>Lysimachia vulgaris</i>	Grote wederik				1				1		
<i>Lythrum salicaria</i>	Grote kattenstraat									1	
<i>Poa trivialis</i>	Ruw beemdgras						1				
<i>Rubus caesius</i>	Dauwbraam	20	2	2	30	70	40	2	40	30	20
<i>Rubus fruticosus</i> agg.	Braam	60	80	50	40			60	10	1	2
<i>Scutellaria galericulata</i>	Blauw glidkruid				1						2
<i>Solanum dulcamara</i>	Bitterzoet								1	1	1
<i>Stachys sylvatica</i>	Bosandoorn		1				1				
<i>Urtica dioica</i>	Grote brandnetel	1	1			1		1			
	bedekking kruiden	85	85	60	70	80	65	80	60	80	40
	bedekking mossen	15	4	2	2	10	2	1	1	2	2
<i>Acer pseudoplatanus</i>	Gewone esdoorn	1					1				
zaailingen 50-200 cm	Gewone esdoorn	1*					1*				
zaailingen >200 cm	Gewone esdoorn		2*					1*			
<i>Alnus incana</i>	Witte els	1	2	1		2	4	2	2	40	10
zaailingen 0-30 cm	Witte els	6*	3*	2*			2*			100*	
zaailingen 30-50 cm	Witte els									100*	
zaailingen 50-200 cm	Witte els	2*	23*	21*	5*	15*	46*	13*	1*	100*	50*
zaailingen >200 cm	Witte els		4		8	2	7	1	3		20
<i>Betula alba</i> , zaailingen >2 m	Zachte berk								1*		
<i>Corylus avellana</i>	Hazelaar		1								
zaailingen 50-200 cm	Hazelaar		2*								
zaailingen >200 cm	Hazelaar		2*				2*		2*	1*	1*
<i>Cornus mas</i>	Gele kornoelje	2				2	1				
zaailingen 50-200	Gele kornoelje				5*	5*	1*				
zaailingen >200 cm	Gele kornoelje					2*					
<i>Frangula alnus</i>	Vuilboom							1			
zaailingen 0-30 cm	Vuilboom							1			
<i>Fraxinus excelsior</i>	Es			1		1	1	1	1		
zaailingen 0-30 cm	Es						4*				
zaailingen 50-200 cm	Es			1*		5*	2*	1*	3*		
zaailingen >200 cm	Es			1*	2*	2*	7*		1*		
<i>Quercus robur</i>	Zomereik						1				
zaailingen 0-30 cm	Zomereik						1*				
zaailingen 50-200 cm	Zomereik						2*				
<i>Sambucus nigra</i> , zaailingen >2 m	Gewone vlier							1			
<i>Viburnum opulus</i>	Gelderse roos				1			1			
zaailingen 50-200 cm	Gelderse roos							1*			
	bedekking bomen	70	75	75	70	70	85	80	60	75	70

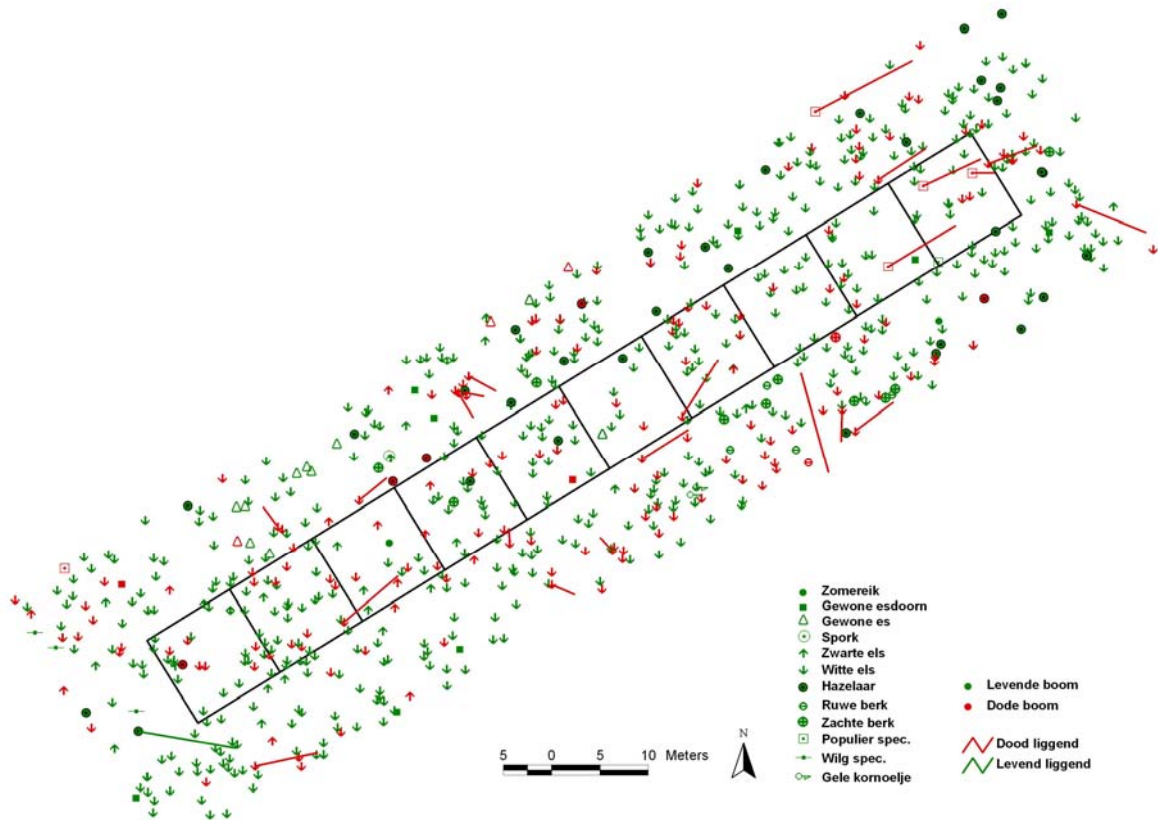

Fig. 6.2 - Bomen en struiken in en om het centraal transect De Heirnisse. De proefvlakjes zijn genummerd (1-10) van N naar Z.

Fig. 6.2 - Living (green) and dead (red) trees in the central transect De Heirnisse. Plots are numbered (1-10) from N to S.

Fig. 6.3 - Beeld van centraal transect in de De Heirnisse.

Fig. 6.3 - View of central transect de Heirnisse.

6.2 Paddestoelen in het centraal transect

Data opnames: 12/9/2003, 17/10/2003, 26/8/2004, 24/9/2004. Er werd geen lenteopname verricht. De herfstopnames waren het soortenrijkst in oktober. Verscheidene opnames gebeurden bij regen(achtig) weer; mogelijk zijn hierdoor de soortaantallen lichtjes onderschat. Soorten als *Resinomyцена saccharifera* en *Marasmius minutus* daarentegen zijn bij uitstek waarneembaar bij regenweer. Laatstgenoemde is een kleine plaatjeszwam die vaak groeit op bladeren van uitgewaaide loten die nog in de vegetatie hangen. Deze soort ontsnapt gemakkelijk aan de aandacht. Wij namen de soort enkel waar tijdens de eerst helft van een opname, later op de dag was het al veel droger en werd ze waarschijnlijk daarom niet meer gezien in de geschikte habitats. In de toekomst kan een latere herfst-opname mogelijk de aanwezigheid van nog enkele andere soorten met kleine vruchtlichamen aantonen.

In tabel 6.2 wordt een overzicht gegeven van de waargenomen soorten, de ecologische groep, het maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen tijdens 1 opname per proefvlak van 10 m × 10 m (MV), en het aantal proefvlakken waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring. Fig. 6.4 geeft de verhouding weer tussen de ecologische groepen van de 80 gemonitorde soorten.

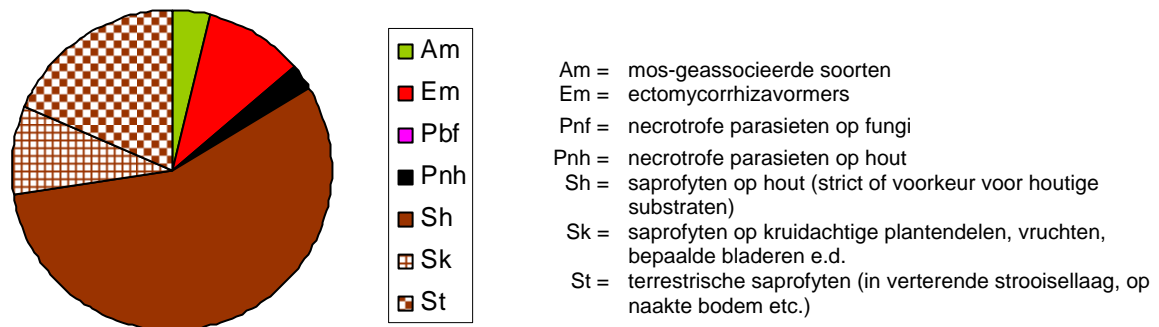

Fig. 6.4 - Verhouding ecologische groepen van de gemonitorde soorten (n = 80) in het transect De Heirnisse.

Fig. 6.4 - Distribution of ecological groups of monitored species (n = 80) in transect De Heirnisse.

Tabel 6.2 - Soorten, ecologische groep (Eco), maximaal aantal waargenomen vruchtlichamen (MV) tijdens één opname per proefvlak (10 m × 10 m, nrs. 1-10), en aantal proefvlakken (#PQ) waarin de soort is waargenomen tijdens de monitoring 2003-2004 in het centraal transect De Heirnisse.

Table 6.2 - Transect De Heirnisse. Species, ecological group (Eco), maximum number of fruitbodies per plot (10 m × 10 m, nrs. 1-10), observed during one survey, and number of plots (#PQ) in which a species has been observed during the monitoring in 2003 en 2004.

Eco	Soort	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	MV	#PQ
St	Agaricus comtulus		1	4	4							9	3
Em	Alnicola alnetorum								1	2		3	2
Em	Alnicola escharoides	2		1	2		16	2		2		25	6
Em	Alnicola sphagneti	1			6	4	2					13	4
Sh	Antrodiella semisupina			3					1		3	7	3
Sh	Basidioradulum radula									+		+	1
Sh	Bjerkandera adusta				+							+	1
Sh	Botryobasidium candicans			+								+	1
Sh	Botryobasidium subcoronatum	+	+	+	+	+						+	5
Sh	Calocera cornea									+		+	1
St	Clitocybe fragrans	32	12									44	2
St	Clitocybe vibecina	2										2	1
St	Conocybe brunnea						5			1		6	2
St	Coprinus bellulus									1		1	1
Sh	Coprinus disseminatus					4						4	1
Sh	Dacrymyces stillatus					+						+	1
Pnh	Daedaleopsis confragosa			1				4	11			16	3
Sh	Encoelia furfuracea					+						+	1
St	Entoloma undatum					2						2	1
Am	Galerina hypnorum	1							1			2	2
St	Gymnopus confluens		7									7	1
Em	Hebeloma velutipes		1									1	1
Sh	Hyphoderma praetermissum			+		+		+	+		+	+	5
Sh	Hyphoderma puberum	+		+	+						+	+	4
Sh	Hyphoderma setigerum		+			+			+		+	+	4
Sh	Hyphodontia barba-jovis			+						+		+	2
Sh	Hyphodontia flavipora			+								+	1
Sh	Hyphodontia radula			+		+	+			+		+	4
Sh	Hypholoma fasciculare	35							5			40	2
St	Hypholoma subericaeum									2		2	1
Sh	Hypocrea aureoviridis				+							+	1
Sh	Hypocrea rufa				+							+	1
Sh	Hypoxylon multifforme				+						+	+	2
Em	Inocybe acutella	1										1	1
Pnh	Inonotus radiatus	115		1			12		21	7		156	5
Em	Laccaria laccata var. pallidifolia		9									9	1
Em	Lactarius obscuratus	2	1	2		4		4				13	5
Em	Lactarius tabidus	19		2								21	2
Sh	Marasmiellus ramealis	297	101	123	611	320	157	60		14	20	1703	9
Sk	Marasmiellus vaillantii									2		2	1
Sk	Marasmius bulliardii								6			6	1
Sk	Marasmius minutus						4	3	1	3	8	19	5
Sh	Marasmius rotula						57		1	16		74	3
Sh	Meruliopsis corium					+						+	1
St	Mycena abramsii							1				1	1
Sh	Mycena acicula					1						1	1
Sh	Mycena adscendens	1	4			5						10	3
Sh	Mycena galericulata	1	3	1	1	2	4	2	1	7	2	24	10
St	Mycena galopus	1	1		1	3			2			8	5

Sh	<i>Mycena haematopus</i>	3	8	1	21	7	3		11	2		56	8
St	<i>Mycena leptcephala</i>	1							1			2	2
Sk	<i>Mycena polyadelpha</i>	6										6	1
St	<i>Mycena pura</i>		1									1	1
Sh	<i>Mycena rorida</i>	41	13	15	1	2						72	5
St	<i>Mycena sanguinolenta</i>		1									1	1
Sh	<i>Mycena speirea</i>			1		4	1	1	2	1		10	6
Sk	<i>Mycena stylobates</i>		1						1			2	2
St	<i>Mycena vitilis</i>	1	1					1	1			4	4
Sh	<i>Mycoacia aurea</i>							+				+	1
Sh	<i>Mycoacia uda</i>			+								+	1
Sh	<i>Nemania serpens</i>				+							+	1
Sh	<i>Peniophora cinerea</i>	+					+					+	2
Sh	<i>Phlebia radiata</i>				+				+		+	+	3
Sh	<i>Plicaturopsis crispa</i>								1			1	1
Sh	<i>Pluteus cervinus</i>		1		1		1	1		2		6	5
Sh	<i>Pluteus leoninus</i>	1										1	1
Sh	<i>Pluteus salicinus</i>								1			1	1
Sh	<i>Polyporus badius</i>	4										4	1
Sh	<i>Psathyrella candolleana</i>			6	8			5	4			23	4
St	<i>Psathyrella olympiana</i> f. <i>olympiana</i>						1		1			2	2
Sk	<i>Resinomycena saccharifera</i>	11										11	1
Am	<i>Rickenella fibula</i>	2	7	1		1	1	1	2			15	7
Am	<i>Rickenella swartzii</i>	1	1									2	2
Sh	<i>Scopuloides hydroides</i>			+								+	1
Sh	<i>Steccherinum ochraceum</i>										+	+	1
Sh	<i>Stereum hirsutum</i>									+		+	1
Sh	<i>Stereum ochraceoflavum</i>	+			+		+					+	3
Sh	<i>Stereum rugosum</i>					+		+	+		+	+	4
Sh	<i>Trechispora farinacea</i>			+				+		+		+	3
Sk	<i>Typhula setipes</i>							+	+	+	+	+	5
Niet gemonitorde soorten													
	<i>Diatrypella verrucaeformis</i>	+		+			+	+		+	+	+	6
	<i>Orbilina delicatula</i>									+		+	1
	<i>Polydesmia pruinosa</i>					+						+	1

Mycorrhizasoorten

In het transect komen slechts 8 ectomycorrhiza-vormende soorten voor, dit is één tiende van alle soorten, meestal in (zeer) kleine aantallen. Het zijn grotendeels soorten van natte loofbossen; *Lactarius obscuratus* en de 3 *Alnicola* spp. vormen uitsluitend mycorrhiza met elzen (*Alnus* spp.).

Terrestrische saprotrofe soorten

Verspreid over het transect zijn 22 soorten saprophyten van strooisel en kruidachtige resten geteld (ruim 1/4 van alle soorten), in (zeer) lage aantallen. Het aandeel soorten op kruidachtige resten is relatief hoog (7 soorten, 9%), interessant is het voorkomen van *Marasmius minutus*, die kenmerkend wordt vergezeld van *Typhula setipes*, op bladeren van Els (normaal typisch voor Wilg en Populier). Deze komt wellicht voor in alle proefvlakjes, maar dit zou enkel kunnen worden bevestigd na gericht zoeken tijdens ideale weersomstandigheden (cf. hoger). *Mycena polyadelpha* werd gevonden op bladeren van Berk (normaal vooral op bladeren Eik), *Marasmius bulliardii* op bladeren van Witte els en Gewone esdoorn (normaal meer typisch voor bladeren Eik).

Houtzwammen

In het transect zijn 47 (59%) soorten houtsaprotroof. De meeste soorten zijn gevonden op Witte els. In een aantal gevallen kon de houtsoort niet met zekerheid worden gedetermineerd (fig. 6.5). Bij de houtzwammen treffen we diverse specialisten of soorten met een grote substraatvoorkeur aan op Berk (*Hypoxyon multiforme*) en houtige Braamstengels (*Mycena rorida*, *Marasmiellus ramealis*). Verspreid over het transect groeit de zwakteparasiet *Inonotus radiatus*, een kenmerkende en zeer belangrijke verteeder van elzen. Enkele zeer algemene soorten korstzwammen komen ook in het transect talrijk voor (*Botryobasidium subcoronatum*, *Hyphoderma praetermissum*, *H. puberum*).

Soorten die min of meer sterk gebonden zijn aan groot dood hout (> 10 cm diam.) zijn eerder zeldzaam: *Pluteus cervinus*, *P. leoninus*, *P. salicinus*, en *Polyporus badius*.

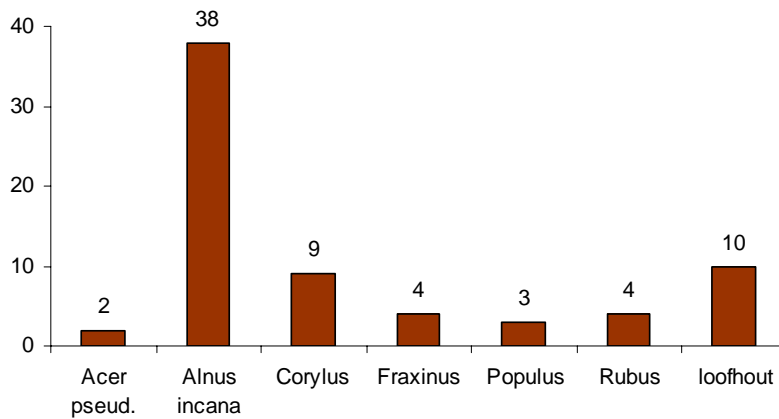

Fig. 6.5 - Aantal soorten houtzwammen volgens substraat in centraal transect De Heirnis.
 Fig. 6.5 - Number of wood inhabiting species according to substrate in transect De Heirnis

Overige

De moslaag in het transect is zeer schaars ontwikkeld; in proefvlakjes 1-2 b.v. Vooral ontwikkeld op rottend log Populier, met de typische soorten *Rickenella fibula*, *R. swartzii*, en *Galerina hypnorum*. Verder zijn mos-geassocieerde soorten schaars. Er werden mestzwammen noch insectenparasieten waargenomen.

Rode lijst-soorten

Er is geen enkele soort waargenomen van de Vlaamse Rode lijst (Walley & Verbeken 2000). Van de groepen die niet in deze lijst behandeld, staan 5 soorten in de Rode lijst van Nederland (Arnolds & van Ommering, 1996⁹), meer bepaald in de categorieën

bedreigd: *Alnicola alnetorum*;

kwetsbaar: *Entoloma undatum*, *Pluteus leoninus*, *Psathyrella olympiana*;

gevoelig: *Alnicola sphagnetii*.

Vermeldenswaard is zeker *Inocybe acutella*, die nog niet in Nederland is gevonden, en die b.v. in Tsjechië wettelijk beschermd is. Een vrij zeldzame korstzwam is *Mycoacia aurea*.

Conclusie

Het centraal transect in De Heirnis is eerder soortenarm maar telt wel enkele bijzondere of minder algemene soorten. Typische kalkminnende soorten zijn er, ondanks de bodemeigenschappen, niet waargenomen. Een aantal soorten zijn kenmerkend voor Elzenbroeken. Het transect oogt niet erg nat, zeker in vergelijking met andere delen van het reservaat, en heeft een vrij hoge bedekking Braam. Bramen blijken duidelijk ongunstig voor de diversiteit mycoflora, wat ook reeds is geopperd door Keizer (2003), althans voor grotere soorten en zeker voor boomsymbionten. Een soort als *Marasmiellus ramealis*, die vaak op twijgen Braam groeit, komt wel zeer veel voor. Het volume groot dood hout is eerder beperkt en zal – jong bestand - wellicht in de nabije toekomst niet of nauwelijks toenemen. In de totale soortenlijst is het aandeel houtzwammen wel hoog, maar qua soorten werden algemene soorten waargenomen. Er dient tevens opgemerkt dat het reservaat uitzonderlijk rijk blijkt aan kleine ascomyceten (zie verder), dewelke niet in de monitoring zijn opgenomen.

6.3 Overige paddestoelen van het bosreservaat De Heirnis

De mycoflora in het bosreservaat is relatief goed gekend. De jongste gegevens dateren wel pas van 1994, zodat een eventuele verschuiving ten aanzien van vroegere perioden niet kan worden beoordeeld. Op dit moment zijn uit het reservaat 17 soorten slijmzwammen bekend, 18 soorten schimmels (microfungi), en 559 soorten paddestoelen (287 basiodiomyceten + 272 ascomyceten) (zie soortenlijst in bijlage). Literatuurverwijzingen naar paddestoelenvondsten uit De Heirnis vinden we bij Declercq (1995, 2002), Mervielde (1997) Van Audenhove (2004) en Van der Veken & Vandeven (1997). Het soortenaantal is reeds zeer hoog, maar men mag aannemen dat door gericht onderzoek het aantal soorten *Aphyllphorales* nog gevoelig kan stijgen.

Het reservaat in zijn geheel is veel rijker aan paddestoelen dan wat uit het centraal transect kan worden afgeleid. Meest opmerkelijk is de **grote soortenrijkdom aan ascomyceten**: meer dan 250 soorten waaronder zeer veel zeldzaamheden en meerdere ongepubliceerde soorten. Deze soorten werden bijna allemaal opgespoord en gedetermineerd door Bernard Declercq (2003), de Vlaamse specialist van deze landelijk onvoldoende bestudeerde paddestoelengroep. Maar liefst één vijfde van alle sinds 1950 in Vlaanderen aangetroffen ascomycetensoorten komt in De Heirnis voor (Declercq 2003). Deze vaststelling maakt de Heirnis tot één van de meest waardevolle natuurgebieden voor deze groep in Vlaanderen. Eind 2002 waren uit dit gebied 15 soorten ascomyceten bekend met

⁹ Opm.: in de Nederlandse Rode lijst staat *Plicaturopsis crispa* als kwetsbaar gecatalogeerd. Deze soort is pas voor het eerst in Vlaanderen waargenomen begin jaren '80, maar sindsdien dermate explosief toegenomen (naar verluidt ook in Nederland) dat ze zeer banaal is geworden, en niet bij de bijzondere soorten thuishoort.

slechts één Vlaamse vindplaats (= uiterst zeldzame soorten, tabel 6.3). Tien hiervan werden in bosvegetaties aangetroffen. Het voorkomen van deze soorten in De Heirnisse kan niet volledig worden toegeschreven aan een beperkte kennis omtrent het voorkomen van ascomyceten elders in Vlaanderen. Ook in het goed geprospecteerde Nederland komen 11 van de 15 geciteerde soorten niet voor (Arnolds et al. 1995), terwijl ook de vier overige soorten slechts van één vindplaats bekend zijn. De meeste zeer zeldzame en zeldzame soorten komen dan weer hoofdzakelijk voor in meer open terrein (i.c. de oostelijke kruidenstrook en de noordelijke zeggenvvegetatie). Dit laatste kan worden verklaard door de overvloedige aanwezigheid van voor ascomyceten geschikte substraten (Declercq 1993).

Table 6.3 – Uiterst zeldzame ascomyceten in De Heirnisse (eind 2002) volgens Declercq (2003).
Table 6.3 - Extremely rare ascomycetes in the Heirnisse (end of 2002) according to Declercq (2003)

Soort	Substraat
<i>Arachnopeziza aurelia</i> (Pers.) Fuckel	dopje <i>Quercus robur</i>
<i>Calycellina leucella</i> (P. Karsten) Dennis ex Müller	blad <i>Quercus robur</i>
<i>Dasyscyphus castaneus</i> Graddon	stengel <i>Epilobium hirsutum</i>
<i>Didymosphaeria futilis</i> (Berk. & Br.) Rehm	stengel <i>Lycopus europaeus</i>
<i>Eutypella alnifraga</i> Sacc.	tak <i>Alnus glutinosa</i>
<i>Godronia urceolus</i> (Schmidt ex Fr.) P. Karsten	tak <i>Betula</i>
<i>Karstenia idaei</i> (Fuckel) Sherwood	tak <i>Lonicera</i>
<i>Lachnum trapeziforme</i> Velen.	blad <i>Acer pseudoplatanus</i>
<i>Leptosphaeria libanotis</i> (Fuckel) Niessl	stengel <i>Angelica sylvestris</i>
<i>Moellerodiscus tenuistipes</i> (Schroeter) Dumont	blad <i>Rubus fruticosus</i>
<i>Niptera melatephra</i> (Lasch) Rehm	stengel <i>Juncus effusus</i>
<i>Proliferodiscus pulveraceus</i> (Alb. & Schw.) Baral	rot hout <i>Populus x canadensis</i>
<i>Pseudovalsa longipes</i> (Tul.) Sacc. (anamorf)	tak <i>Quercus rubra</i>
<i>Pyrenopeziza fuckelii</i> Nannf.	blad <i>Salix cinerea</i>
<i>Teichospora obducens</i> (Schum.) Fuckel	tak <i>Fraxinus excelsior</i>

Naast een grote diversiteit aan ascomyceten, komen er ook diverse zeldzame of interessante basidiomyceten in het reservaat voor; vooral soorten van elzenbroeken en of kalkrijke bodems. Kenmerkende soorten van goed ontwikkelde Elzenbroeken zijn de mycorrhizavormers *Alnicola* spp., *Galerina salicis*, *Gyrodon lividus*, *Inocybe acutella*, *Lactarius obscuratus*, *Russula pumila*, en *Xerocomus ripariellus*. Als zeldzame kalkminnende soorten gelden *Hymenogaster populetorum* (Em), *Inocybe adaequata* (Em), *Limacella guttata* (St), en *Marasmius cohaerens* (St). De aanwezigheid van grote hoeveelheden dood hout levert een relatief rijke houtzwammenflora op, maar de lijst van 60 soorten korstzwammen is zeker niet volledig. Bijzonder zijn bijvoorbeeld het groot aantal soorten hertezwammen (11 spp.), deels verklaard door de combinatie van groot dood hout en een kalkrijke bodem. Vooral *Pluteus umbrosus* is in het reservaat opvallend aanwezig op groot rottend populierenhout. Van de korstzwam *Scopuloides leprosa* en de plaatjezwam *Crepidotus subverrucisporus* vormt de Heirnisse voorlopig de enige Vlaamse vindplaats.

Slechts 6 soorten staan ook in de Rode lijst van enkele paddestoelgroepen van Vlaanderen (Walley & Verbeke 2000) waargenomen, maar veel van de in het reservaat voorkomende paddestoelgroepen zoals houtzwammen zijn m.b.t. deze lijst nauwelijks of niet bestudeerd. Toch is het reservaat een belangrijk gebied voor paddestoelen, vooral voor kleine, eerder onopvallende soorten.

Tot slot een korte toelichting bij enkele bijzondere soorten:

Crepidotus subverrucisporus

Aangetroffen op nog weinig verteerde twijgen van omgewaaide populier. Eerste vondst in Vlaanderen, niet met zekerheid bekend uit Nederland. Enkel microscopisch te onderscheiden van de andere *Crepidotus*-soorten, en daarom in het verleden mogelijk miskend.

Galerina salicicola – Broekbosmosklokje

Een zeldzaam mosklokje dat gevonden wordt in strooisel van elzen- en wilgenbroeken op kalkrijke bodem (de meeste mosklokjes groeien op zure bodems). Elders in Vlaanderen bekend van Blokkersdijk en Hoboken polder.

Gyrodon lividus – Elzenboleet

Een uitsluitend aan Elzen gebonden boleet, kenmerkend voor niet al te natte plaatsen in rijke Elzenbroeken, waar deze soort soms in grote aantallen optreedt. De Elzenboleet is in Vlaanderen sterk achteruitgegaan, waarschijnlijk door verdroging, en is opgenomen in de Rode lijst-categorie “bedreigd”.

Inocybe calamistrata – Groenvoetvezelkop

Deze zeldzame vezelkop staat in Nederland op de lijst van bedreigde soorten wegens verdroging en vermessing van zijn habitat (o.a. broekbossen).

Limacella guttata – Grote kleefparasol

Een in Vlaanderen zeer zeldzame saprofyt van humus- en kalkrijke bodems in loofbos. In Wallonië en andere landen vooral aangetroffen in naaldbossen.

Phleogena faginea – Beukenkorrelkopje

Door gericht onderzoek wordt deze wat vreemde eend uit de groep van de Heterobasidiomyceten de laatste tien jaar meer gevonden dan vroeger (Walley 2004), mogelijk ook door een toename van dood hout in de Vlaamse bossen. De soort is het meest gevonden op Beuk, maar in De Heirnisse melden alle waarnemingen staande dode stammetjes Els als substraat.

Russula pumila – Elzenrussula

Zeldzame elzenbegeleider van natte bossen die in veel Europese landen op Rode lijsten staat. Deze soort werd in Vlaanderen pas in de jaren 1990 ontdekt, maar voorheen werden broekbossen weinig onderzocht, zodat moeilijk kan uitgemaakt worden of deze soort vroeger algemener is.

Scopuloides leprosa

Eerst vondst van deze pas in 1993 beschreven korstzwam. Aangetroffen op Populier (van Audenhove 2004, in 2003), hetzelfde substraat waarop de soort in Nederland in 2004 voor het eerst is aangetroffen (de Vries 2005).

Xerocomus ripariellus – Wijnrode boleet

Ook deze paddestoel is pas recent beschreven (1997!), en enkel met zekerheid te onderscheiden van andere soorten uit de groep van *Xerocomus chrysenteron* (Roodsteelfluweelboleet) na microscopisch onderzoek van de hoedhuidstructuur. Hij groeit meestal in vochtige of natte bossen en struwelen op voedselrijke bodem. In Vlaanderen zijn nog maar een paar vindplaatsen bekend (o.a. Walenbos, duinpannen Westhoek, Langdonken).

7 Dankwoord

In de loop van deze studie controleerden of determineerden diverse amateurmycologen verscheidene kritische of moeilijk determineerbare soorten. In de hoop niemand te vergeten, bedanken wij bij deze Bernard Declercq, André de Haan, Herman Mervielde (†), Jos Schoutteten, Karel Van de Put, Annemieke Verbeken en Jos Volders. Bernard Declercq en de Kon. Antwerpse Mycol. Kring v.z.w. leverden inventarisatiegegevens van de Heirnisse. We danken Mirjam Veerkamp voor de exemplaren van haar rapporten en nuttige opmerkingen, en Prof. Annemieke Verbeken voor de faciliteiten (herbarium, bibliotheek, microscopische reagentia) van de onderzoeksgroep mycologie van de Universiteit Gent, Vakgroep biologie.

8 Samenvatting

Dit rapport behandelt de monitoring van de paddestoelenflora in een transect in de bosreservaten Kersselaerspleyn (Zoniënwoud), Everwijnbad (Meerdaalwoud), Wijnendalebos en De Heirnisse, aangevuld met een overzicht van de paddestoeleninventarisaties in deze bosreservaten (met soortenlijsten in bijlage).

Deze transecten (100 m × 10 m) zijn onderverdeeld in 10 plots van 10 m × 10 m, waar in het kader van het monitoringprogramma bosreservaten van het I.B.W. ook de vegetatie en de dendrometrie gemonitord worden volgens een standaardmethodiek (De Keersmaeker et al. 2005).

In ieder proefvlakje zijn de paddestoelen 4 maal genoteerd en, indien mogelijk, geteld, verspreid over 2 jaar in de periode late zomer- herfst. In Kersselaerspleyn werd ook een voorjaarsopname uitgevoerd. Deze grondige inventarisatie beperkt zich tot de alle bovengronds groeiende ascomyceten en heterobasidiomyceten met vruchtlichamen groter dan 1 cm, plaatjeszwammen, gasteromyceten, polyporen, clavarioïde en hydnoïde fungi, en goed zichtbare korstzwammen groter dan (1)2 cm². Daarnaast worden ook kenmerken van het substraat (aard + soort) en eventueel afwijkende groeiwijzen genoteerd.

Het transect in Kersselaerspleyn (vegetatie: *Milio-Fagetum*) is zeer soortenrijk (n = 154) en mycologisch zeer waardevol. Het aandeel mycorrhizavormende soorten is beperkt en bestaat hoofdzakelijk uit strooiseltolerante soorten. Ruim de helft bestaat uit houtzwammen op *Fagus*, met veel soorten die min of meer gebonden zijn aan groot dood hout (waaronder 8 *Pluteus* spp.), waaronder diverse zeldzame soorten.

Uit het totale reservaat zijn 462 soorten paddestoelen en 20 soorten slijmzwammen bekend. Er komen diverse bijzondere mycorrhizavormers voor, waaronder verscheidene hypogeeën, die vooral groeien langs de paden. Het aantal soorten bijzondere houtzwammen is voor Vlaanderen zeer hoog (grootste diversiteit houtzwammen op *Fagus* in Vlaanderen).

Het transect in Everwijnbad (vegetatie: *Stellario-Carpinetum*) is soortenrijk (n = 116) en mycologisch matig waardevol. Het aandeel ectomycorrhizavormers is zeer beperkt (10% van de soorten). Ruim de helft van de soorten zijn houtsaprotroof (vooral op *Quercus* en *Corylus*). Er zijn weinig bijzondere soorten waargenomen.

Uit het totale reservaat zijn 172 soorten paddestoelen bekend. De inventarisatie is nog te onvolledig om de diversiteit van het reservaat ervan in te schatten.

Het transect in Wijnendalebos (vegetatie: *Violo-Quercetum roboris*) is matig soortenrijk (n = 99) en mycologisch matig waardevol. Het aandeel mycorrhizavormende soorten bedraagt ong. 25%. Deze ontbreken vrijwel in de proefvlakjes met zeer hoge bedekkingen *Rubus*; in deze delen van het transect is ook het aantal soorten saprophyten lager. Het aandeel houtzwammen bedraagt 40% (vooral *Quercus*, *Acer*). Het aantal bijzondere soorten is klein.

Uit het totale integrale reservaat zijn 208 soorten paddestoelen bekend. De inventarisatie is nog vrij onvolledig, maar het reservaat lijkt arm aan bijzondere mycorrhizavormers. Wel komen een aantal bijzondere soorten houtzwammen voor op *Fagus*, *Populus* en *Fraxinus*.

Het transect in de Heirnisse (vegetatie: *Macrophorbio-Alnetum* met *Rubus caesius*) is vrij soortenarm (n = 80), wat deels wordt toegeschreven aan de hoge bedekking met *Rubus* en de kleine hoeveelheid groot dood hout. Het aandeel mycorrhizavormende soorten is zeer beperkt (10%). Ruim de helft van de soorten zijn houtsaprotoof (de meeste op de dominante boomsoort *Alnus incana*). Het transect telt een handvol bijzondere soorten.

Uit het totale reservaat zijn 559 soorten paddestoelen en 17 soorten slijmzwammen bekend. Het aantal ascomyceten is buitengewoon hoog en telt zeer veel zeer zeldzame soorten. Daarnaast is ook het voorkomen van een aantal zeldzame, aan mesotrofe elzenbroeken gebonden plaatjeszwammen belangrijk te noemen.

9 Summary

This report is a part a series on monitoring of flemish forest reserves. It gives the results of the first survey of macrofungi in a transect of the forest reserves Kersselaerspleyn (Sonien forest), Everwijnbad (Meerdaal forest), Wijnendalebos and De Heirnisse, and comments on the known fungi of the whole reserve (species lists in annex).

The transects (100 m × 10 m) is divided in 10 plots of 10 m × 10 m. These plots vegetation, living and dead wood stock are monitored as well using a standardised methodology (De Keersmaeker et al. 2005).

The macrofungi are monitored according the methodology used in Dutch reserves (Veerkamp 1992, 2001 and 2003). In each plot macrofungi are identified 4 times over a period of 2 years, in the season late summer-late autumn. When possible, also the number of fruitbodies is counted per species. In the case the reserve Kersselaerspleyn an additional survey during spring has been conducted. For practical reasons, only following groups are studied: agarics, gasteromycetes, polypores, clavarioid and hydroid basidiomycetes, corticoid fungi with fruitbodies larger then 1(2) cm², and ascomycetes & heterobasidiomycetes with fruitbodies larger then 1 cm. The substrate is recorded for all species.

The transect in Kersselaerspleyn (vegetation: *Milio-Fagetum*, on acidified loam) is species rich (n = 154) and very valuable from a conservation point of view. The number of mycorrhizal species is relatively low and consist especially of species that support well developed litter layers. More then half of the species are lignicolous fungi, growing on *Fagus*, including many species that rely on coarse woody debris (a.o. 8 *Pluteus* spp.) and many rare species.

For the whole reserve (98.5 ha) 462 spp. of macrofungi and 20 spp. of slime moulds are known, including several rare species, such as rare hypogeous fungi, that grow especially along the pathways. The diversity of wood inhabiting fungi on *Fagus* is the highest known in Flanders.

The transect in Everzwijnbad (vegetation: *Stellario-Carpinetum*, on acidified loam) is species rich (n = 116) and moderately valuable from a conservation point of view. The portion of mycorrhizal species is very low (only 10%). Over half of the species are wood inhabiting species (mostly growing on *Quercus* and *Corylus*). Only a few rare species have been observed.

For the whole reserve (27.5 ha) 172 species are actually known. The inventory is too incomplete to incomplete for a good evaluation of the fungal significance of the reserve.

The transect in Wijnendalebos (vegetation: *Violo-Quercetum roboris*, on loamy sand) is moderately species rich (n = 99) and moderately valuable from a conservation point of view. The amount of mycorrhizal species is rather low, about 25%. These are lacking almost completely in the plots with high coverages of *Rubus*; in these plots the number of saprotrophic species is also low. The amount of lignicolous species is 40% (mainly growing on *Quercus* and *Acer pseudoplatanus*). The number of rare species is low.

Fro the whole reserve (60 ha with non-intervention management) 208 species of fungi are actually known. This inventory is still incomplete but rare mycorrhizal species seem to be lacking. A number of interesting or rare lignicolous species are found on *Fagus*, *Populus* and *Fraxinus*.

The transect in De Heirnisse (vegetation: *Macrophorbio-Alnetum* with *Rubus caesius*, on wet, often calcareous loamy sand) is species poor (n = 80), which is partly explained by the high coverages of *Rubus* and the low amount of dead wood. The amount of mycorrhizal species is very low (10%). Over half of the species consist of lignicolous fungi (mostly on *Alnus incana*, the dominant tree species). A few rare species have been observed.

From the whole reserve 559 macrofungi and 17 species of slime moulds are actually known. The number of ascomycetes (272) is very high for the country, and includes many very rare species. Also a number of rare agarics characteristic for mesotrophic *Alnus*-forests occur here.

10 Referenties

- Arnolds E. (1995) Problems in measurements of species diversity of macrofungi. In Allsopp D., Colwell R.R. & Hawksworth D.L., Microbial diversity and ecosystem function. CAB International, p. 337-353.
- Arnolds E., Kuyper T.W., & Noordeloos M. (1995) Overzicht van de paddestoelen in Nederland. Nederl. Mycol. Ver., 872 p.
- Arnolds E., Opdam A., van Steenis W. & de Vries B. (1994) Mycocoenology of stands of *Fagus sylvatica* L. in the northeastern Netherlands. *Phytocoenologia* 24: 507-530.
- Arnolds E., & van Ommering G. (1996) Bedreigde en kwetsbare paddestoelen in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. Rapport IKC Natuurbeheer 24: 1-120.
- Baeté H., De Keersmaeker L., Van de Kerckhove P., Christiaens B., Esprit M., & Vandekerckhove K. (2002) Bosreservaat Kersselaerspleyn. Basisrapport. Algemene beschrijving, historiek en overzicht van historische wetenschappelijk onderzoek in het bosreservaat. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb 2002.001, 171 p.
- Baeté H., Christiaens B., De Keersmaeker L., Esprit M., Van de Kerckhove K. & Walley R. (2004a) Monitoringprogramma Vlaamse Bosreservaten. Bosreservaat Everzwijnbad. Basisrapport - situering, standplaats, historiek en onderzoek. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2004.06, 105 p.
- Baeté H., Christiaens B., De Keersmaeker L., Esprit M., Van de Kerckhove K. & Walley R. (2004b) Monitoringprogramma Vlaamse Bosreservaten. Bosreservaat Wijnendalebos. Basisrapport - situering, standplaats, historiek en onderzoek. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2004.09, 123 p.
- Baeté H., Christiaens B., De Keersmaeker L., Esprit M., Van de Kerckhove K. & Walley R. (2004c) Monitoringprogramma Vlaamse Bosreservaten. Bosreservaat De Heirnis. Basisrapport - situering, standplaats, historiek en onderzoek. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2004.18, 107 p.
- Christensen M., Heilmann-Clausen J., Walley R. & Adamcik S. "2004" (2005). Wood-inhabiting fungi as indicators of nature value in European beech forests. *European Forestry Institute Proceedings* 51: 229-237.
- Declercq B. (1995) *Godronia urceolus* (Schmidt: Fr.) P. Karst, een zeldzame discomyceet op *Betula*. Mededelingen gehouden op de 3e Vlaamse Mycologendag: 15-17. RUG, Lab. Plantkunde.
- Declercq B. (2002) Studies omtrent het genus *Pyrenopeziza* Fuckel – I. *Sterbeekia* 21/22: 67-73.
- Declercq B. (2003) Ascomyceten in De Heirnis, Sinaai. Verslag van de periode 01/08/2002 – 31/01/2003, evaluatie op basis van alle vondsten tot op heden. Ongepubliceerd verslag, 26/1/2003, 12 p.
- De Keersmaeker L., Baeté H., Van de Kerckhove P., Christiaens B., Esprit M., & Vandekerckhove K. (2002) Bosreservaat Kersselaerspleyn. Monitoringrapport. Monitoring van de vegetatie en de dendrometrische gegevens in de kernvlakte en de steekproefcirkels. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb 2002.002, 210 p.
- De Keersmaeker L., Baeté H., Van de Kerckhove P., Christiaens B., Esprit M., & Vandekerckhove K. (2003) Bosreservaat Kersselaerspleyn. Bodemrapport. Bodemkundige beschrijving en bespreking van processen die de bodemkwaliteit bepalen. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb 2003.011, 36 p.
- De Keersmaeker L., Van de Kerckhove P., Baeté H., Walley R., Christiaens B., Esprit M. & Vandekerckhove K. (2005) Integrale Bosreservaten: inhoudelijk programma en basishandleiding. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2005.003, in druk.

- De Meulder H. (1994) Een jaar tussen de bramen, onderzoek naar het voorkomen van fungi en myxomyceten op *Rubus* sp. Meded. Antwerpse Mycol. Kring 1994: 141-154.
- de Vries B. (2005) Cristella-weekend 2004. Coolia 48: 86-91.
- Geudens G., Van Loo L. & Lust N. (1997) Bosreservaat Wijnendalebos - Bosbouwkundige en fytosociologische inventaris in het kader van de beheersplanning. Universiteit Gent, Laboratorium voor Bosbouw.
- Hermly M (1985) Ecologie en fytosociologie van oude en jonge bossen in Binnen-Vlaanderen. Doctoraatsverhandeling Universiteit Gent, Faculteit Wetenschappen.
- Hofkens E. & Roossens I. (2001) Nieuwe impulsen voor de landschapszorg - De landschapsatlas, baken voor een verruimd beleid. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling Monumenten en Landschappen, Brussel.
- Keizer P.-J. (2003) Paddestoelvriendelijk natuurbeheer. Kon. Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. 88 p.
- Langendries R. & Monnens J. (1999) De paddestoelen van Heverleebos en Meerdaalwoud. De Resultaten van 20 jaar speurwerk. In De Becker P. (red.), De bosreservaten van Heverleebos & Meerdaalwoud, p. 85-109. Leuven, De Vrienden van Heverleebos & Meerdaalwoud.
- Mervielde H. (1997) Drie merkwaardige polyporen: *Tyromyces wynnei* (Berk. & Br.) Donk, T. wakefieldiae Kotl. & Pouzar & *Rigidoporus undatus* (Pers.: Fr.) Donk. Jaarboek Vlaamse-Mycologen-Vereeniging 1: 88-97.
- Mleczo P. (2004) *Rhodocollybia butyraceae* (forma *butyraceae*) x *Pinus sylvestris*. Descriptions of Ectomycorrhizae 7/8: 101-108.
- Pâque E. (1886) Additions aux recherches pour servir à la flore cryptogamique de la Belgique. 2e partie. Bull. Soc. Roy. Bot. Belgique 25, Compt. Rend. Sciences: 17-23.
- Roelandt B. (2004) Een vegetatie-analyse van de domeinbossen Meerdaal, Heverlee en Egenhoven. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Afdeling Bos & Groen (Brussel).
- Steeman R. (2003) Paddestoelenproject in Vlaams-Brabant - verslag van werkjaar 2002 (1). Natuurpunt, Nieuwsbrief zwammen 3(1): 49-54.
- Straatsma G., Ayer F. & Egli S. (2001) Species richness, abundance and phenology of fungal fruit bodies over 21 years in a Swiss forest plot. Mycol. Res. 105: 515-523.
- Thoen D. (1988) Catalogue des champignons hypogés de Belgique et du Grand Duché de Luxembourg. Dumortiera 41: 4-18.
- Van Audenhove M. (2004) Diversiteit en ecologie van macrofungi op groot dood populierenhout in Vlaanderen. Licentiaatsverhandeling Universiteit Gent, Vakgroep Biologie, 73 p. + bijlagen.
- Van de Moortel R. (2003) Verslag Bodemprofielen Wijnendalebos. Bodemkundige Dienst van België vzw, Leuven-Heverlee.
- Van Den Berge K., Roskams P., Verlinden A., Quataert P., Muys B., Maddelein D., & Zwaenepoel J. (1990) Analyse van een bosreservaat in een 215-jarig bestand in het Zoniënwoud. Min. VI. Gemeenschap, AROL, Rapport Werkgroep Soc. & Econ. Betekenis van het Bos & Ghent University - Laboratory for Forestry 17, 191 p. + 2 kaarten.
- Van der Veken P., Vandeven E. (1997) Synthetische vindlijsten V.M.V.-excursies 1995 en 1996. Jaarboek Vlaamse-Mycologen-Vereeniging 2: 32-49.
- Vanholen B. (1998) Mycosociologische studie naar de invloed van de vegetatie, de bodemverdichting, het strooisel en de expositie op de mycoflora van het Zoniënwoud. Licentiaatsverhandeling Universiteit Antwerpen, Departement Biologie, 51 p. + bijlagen.
- Vanholen B., De Kesel A. & Fraiture A. (2001) Inventarisatie en monitoring van de mycoflora en de lichenen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Eindrapport werkgroep mycologie. Nationale Plantentuin van België, Meise & Brussels Instituut Milieubeheer, Brussel. 56 p.
- Veerkamp M.T. (1992) Paddestoelen in bosreservaten. Hinkeloord Reports (Wageningen, Agricul. Univ., Dept. Forestry) 4: 1-123.
- Veerkamp M.T. (1994) Invloed van successie in bossen op de paddestoelenflora. In Kuyper T.W. (ed.), Paddestoelen en natuurbeheer: wat kan de beheerder? Wetensch. Meded. K.N.N.V. 212: 46-57.
- Veerkamp M.T. (2001) Paddestoelen in acht bosreservaten. Stille eenzaamheid, Kremboong, Tongerense hei, Norgerholt, Zwarte bulten, Mattemburgh, Hollandse hout en Houtribbos. Wageningen, Alterra, Rapport 419, 99 p.

- Veerkamp M.T. (2003) Paddestoelen in bosreservaten. Eiken-haagbeukenbossen: Smoddebos, Bentheimer Wald en Sammerrott. . Wageningen, Alterra, Rapport 684, 64 p.
- Veerkamp M.T. & Kuyper T.W. (1993) Mycological investigations in forest reserves in The Netherlands. In Broekmeyer M.E.A., Vos W. & Koop H. (eds.), European Forest Reserves. Proceedings of the European forest reserves workshop, 6-8 May 1992, p. 127-143. Wageningen.
- Verbeken A. & Walley R. (2003) Validation de *Callistosporium xanthophyllum* f. *minor* et de *Xerula radicata* f. *arrhiza*. Doc. Mycol. 32(127-128): 3-7.
- Walley R. (2002) Quelques récoltes intéressantes en Forêt de Soignes. Rev. Cercle Mycol. Bruxelles 2: 9-18.
- Walley R. (2003a) Truffelsnuffels in Vlaanderen, 2002. Meded. Antwerpse Mycol. Kring 2003: 39-44.
- Walley R. (2003b) Quelques récoltes intéressantes en Forêt de Soignes (2). Rev. Cercle Mycol. Bruxelles 3: 3-10.
- Walley R. (2004) Verspreiding en ecologie in Vlaanderen van enkele houtzwammen met voorkeur voor beukenhout. Meded. Antwerpse Mycol. Kring 2004: 16-22.
- Walley R. (2005a) Gewone esdoorn en zwammendiversiteit. Bosrevue 11: 6.
- Walley R. (2005b) Quelques récoltes intéressantes en Forêt de Soignes (3). Rev. Cercle Mycol. Bruxelles 5 (in druk).
- Walley R. & Vandekerkhove K. (2002) Diversiteit, ecologie en indicatorwaarde van paddestoelen op groot dood beukenhout in het bosreservaat Kersselaerspleyn (Zoniënwood). Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2002.009, 94 p.
- Walley R. & Vandekerkhove K. (2003) Mycologisch onderzoek in de bosreservaten. Verslag van de activiteiten voor het werkjaar 2002. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2003.004, 53 p.
- Walley R. & Vandekerkhove K. (2004) Mycologisch onderzoek in de bosreservaten. Verslag van de activiteiten voor het werkjaar 2003. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Intern Rapport IBW Bb IR 2004.005, 54 p.
- Walley R. & Vandeven E. (2003) Inventaris en status in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van de bedreigde paddestoelen voorgesteld ter opname in bijlage 1 van de Conventie van Bern. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer, Rapport IBW Bb R 2003.008, 17 p.
- Walley R. & Veerkamp M. (2005) Houtzwammen als indicatoren voor habitatkwaliteit van beukenbossen in België en Nederland. Natuur.focus (in druk).
- Walley R. & Verbeken A. (2000) Een gedocumenteerde Rode Lijst van enkele groepen paddestoelen (macrofungi) van Vlaanderen. Meded. Instituut Natuurbehoud 7: i-x, 1-84.

Bijlage 1. Inventaris van de paddestoelen van bosreservaat Kersselaerpsleyn

- Toestand op 15 april 2005.
- Bron: Walleyne & Vandekerckhove (2002), Walleyne (2002, 2003, 2004), Walleyne (unpubl.). Soorten die enkel vermeld zijn in Van den Berghe et al. (1990) zijn aangeduid met een (*); deze die enkel zijn waargenomen door Vanholen (1998) zijn aangeduid met **.
- IFBL-kwartierhokken E4.56.24, E4.56.42 & E4.56.44
- interessantste soorten onderlijnd
- RL-categoriën volgens Walleyne & Verbeken (2000)
- Fa = op hout Fagus, Qu = op hout Quercus, La = op hout Larix, Ca = op hout Carpinus, Fr = op hout Fraxinus

Microfungi (3 spp.)

Acremonium lindtneri

Cenococcum geophilum

Paecilomyces farinosus

Zwarte peperkorrelzwam

Gewone rupsenzwam

Macrofungi

Ascomyceten (61 spp.)

Aleuria aurantia

Ascocoryne cylichnium

Ascocoryne sarcoides

Ascotremella faginea

Balsamia polysperma

Biscogniauxia nummularia

Bisporella citrina (Fa, Qu)

Bulgaria inquinans (Qu)

Byssonectria aggregata

Camarops lutea (Qu)

Cordyceps militaris

Cudoniella aciculare (Qu)

Diatrype disciformis

Diatrype stigma

Elaphomyces muricatus

Eutypa spinosa

Genea lespiaultii

Helvella crispa

Helvella elastica

Helvella ephippium

Helvella lacunosa

Helvella villosa

Hymenoscyphus fructigenus var. carpini

Hypocrea aureoviridis

Hypocrea citrina

Hypocrea gelatinosa

Hypocrea rufa

Hypomyces aurantius

Hypoxylon cohaerens

Hypoxylon fragiforme

Hypoxylon macrocarpum

Hypoxylon rubiginosum (Fa, Qu)

Kretschmaria deusta

Lasiochaeria ovina

Lasiochaeria spermoides (Fa, Qu)

Leotia lubrica

Melanamphora spinifera

Mollisia cinerea

Nectria cinnabarina

Nectria coccinea

Grote oranje bekerzwam

Grootsporige paarse knoopzwam

Paarse knoopzwam

Zakjestrilzwam

Kleine balsemtruffel

Ruwe korstkogelzwam

Geel schijfzwammetje

Zwarte knoopzwam

Klein oranje zandschijfje

Rupsendoder

Houtknoopje

Hoekig korstschijfje

Korstvormig schorsschijfje

Stekelige hertetruffel

Stekelige korstkogelzwam

Witte kluiwzwam

Holsteelkluiwzwam

Zadelkluiwzwam

Zwarte kluiwzwam

Gladstelige schotelkluiwzwam

Eikeldopzwam

Gele kussentjeszwam

Platte kussentjeszwam

Weke kussentjeszwam

Rossige kussentjeszwam

Oranje zwameter

Kasseienkogelzwam

Roestbruine kogelzwam

Rode korstkogelzwam

Korsthoutkoolzwam

Eivormig ruigkogeltje

Stronkruiwkogeltje

Groene glibberzwam

Geдрongen mollisia

Gewoon meniezwammetje

Bloedrood meniezwammetje

Nemania chestersii (Fa, Qu)
Nemania confluens (Qu)
 Nemania serpens (Fa, Qu)
 Ombrophila pura var. foliacea
 Ombrophila pura var. pura
 Orbilia delicatula
 Otidea alutacea
Pachyella babingtonii
Pachyphloeus cf conglomeratus
Parthenope pilatii
 Peziza micropus
 Poculum firmum (Qu)
 Polydesmia pruinosa
 Rhopographus filicinus
Scutellinia cejpii
 Scutellinia scutellata (Fa, Qu)
 Trichophaea woolhopeia
Tuber rufum
 Xylaria carpophila
 Xylaria hypoxylon (Fa, Qu)
 Xylaria longipes (Fa, Ac)
 Xylaria polymorpha

Streepsporige korstkogelzwam

Grijze korstkogelzwam

Roze knoopzwam
 Niersporig wasbekertje
 Zeemkleurig hazoor
 Okerbruin beekschijfje
 Gele kratertruffel

Molmbekerzwam
 Eikentakstromakelkje
 Kernzwamknopje
 Adelaarsvarenstreepzwam
 Smalsporige wimperzwam
 Gewone wimperzwam
 Bleek pelsbekertje
 Roodbruine truffel
 Beukendopgeweizwam
 Geweizwam
 Esdoornhoutknotszwam
 Houtknotszwam

Basidiomyceten (401 spp.)

Abortiporus biennis
 Achroomyces peniophorae
 Agaricus silvicola
 Agrocybe erebia
 Amanita citrina var. alba
 Amanita citrina var. citrina
 Amanita excelsa
 Amanita fulva
 Amanita rubescens
 Antrodia serialis (La)
Antrodiella onychoides
 Antrodiella semisupina
 Armillaria gallica
 Armillaria mellea
 Athelia epiphylla (Fa, Qu)
Aurantioporus fissilis
 Auricularia auricula-judae
 Basiodendron caesiocinereum
Basiodendron diminutum
 Bjerkandera adusta
 Bjerkandera fumosa
 Bolbitius reticulatus
 Boletus pulverulentus
Botryobasidium aureum (Fa, Qu)
 Botryobasidium botryosum
 Botryobasidium candicans (Fa, Qu)
 Botryobasidium conspersum (Fa, Qu)
 Botryobasidium laeve
 Botryobasidium obtusisporum (Fa)
 Botryobasidium pruinatum
 Botryobasidium subcoronatum (Fa, Qu)
Botryohypochnus isabellinus (Fa)
Callistosporium luteoolivaceum var. minor
 Calocera cornea (Fa, Qu)
 Calocera viscosa (La)
Calocybe obscurissima
 Calvatia excipuliformis
Cantharellus subpruinosis
 Ceraceomyces sublaevis (Fa, Qu)
 Ceriporia excelsa
 Ceriporia viridans (Fa, Fr)
Ceriporiopsis gilvescens

Donzige beurszwam
 Wasgeel trilkorstje
 Slanke anijschampignon
 Leverkleurige leemhoed
 Witte knolamaniet
 Gele knolamaniet
 Grauwe amaniet
 Roodbruine slanke amaniet
 Parelamaniet
 Kurkstrookzwam
 Gesploos elfenbankje
 Wit dwergelfenbankje
 Knolhoningzwam
 Echte honingzwam
 Epwoon vliesje
 Appelboomkaaszwam
 Echt judasoor
 Ruwsporig harshaarveegje
 Kleinsporig harshaarveegje
 Grijze buisjeszwam
 Rookzwam
 Kleinsporig harshaarveegje
 Inktboleet
 Geel trosvlies
 Grootsporig trosvlies
 Spinnenwebtrosvlies
 Grijswit trosvlies
 Kleinsporige trosvlies
 Stomsporig trosvlies
 Berijpt trosvlies
 Gespentrosvlies
 Stekelsporig trosvlies
 Olijfzwammetje
 Geel hoorntje
 Kleverig koraalzwammetje
 Donkere pronkridder
 Plooivoetstuiwzwam
 Bleke cantharel (RL 2)
 Kleinsporig wasvlies
 Roze wasporia
 Groenige wasporia
 Verkleurende poria

<u>Ceriporiopsis pannocincta</u>	Gelatineuze poria
Cerocorticium confluens	Ziekenhuisboomkorst
Cerocorticium molare	Getande boomkorst
Chondrostereum purpureum	Paarse korstzwam
Clavulina coralloides	Witte koraalzwam
Clitocybe clavipes	Knotsvoetrechtterzwam
Clitocybe costata	Geribbelde trechterzwam
Clitocybe fragrans	Slanke anijstrechtterzwam
Clitocybe gibba	Slanke trechterzwam
Clitocybe metachroa	Tweekleurige trechterzwam
Clitocybe odora	Groene anijstrechtterzwam
Clitocybe phyllophila	Grote loofbostrechtterzwam
<u>Clitocybe umbilicata</u>	
Clitopilus hobsonii	Gewone schelpjesmolenaar
<u>Clitopilus scyphoides f. reductus</u>	Kleine molenaar
Collybia Cookei	Okerknolcollybia
Coniophora arida (Fa, Qu)	Dunne kelderzwam
Coniophora puteana	Dikke kelderzwam
Conocybe appendiculata	Franjebreeksteeltje
Conocybe brunnea	Getand breeksteeltje
Conocybe semiglobata	Gewelfd breeksteeltje
Conocybe subpubescens (Fa, Qu)	Moerasbreeksteeltje
Coprinus atramentarius	Kale inktzwam
Coprinus cf. stercoreus	Kleine korrelinktzwam
Coprinus disseminatus	Zwerminktzwam
<u>Coprinus laanii</u>	Zaagvlakinktzwam
Coprinus lagopides ¹⁰	Vals hazenpootje
Coprinus lagopus	Hazenpootje
Coprinus leiocephalus	Geelbruin plooirokje
Coprinus micaceus (Fa, Qu)	Gewone glimmerinktzwam
Coprinus picaceus (ook Qu)	Spechtinktzwam
<u>Coprinus spelaiophilus</u>	Ivoorinktzwam
Coprinus tuberosus	Grijze korrelinktzwam
Cortinarius anomalus	Vaaggegordelde gordijnzwam
Cortinarius casimiri	Grootsporige gordijnzwam
Cortinarius delibutus	Okergele gordijnzwam
Cortinarius flexipes	Gewone pelargoniumgordijnzwam
<u>Cortinarius sanguineus</u>	Bloedrode gordijnzwam
Cortinarius umbrinolens	Bietengordijnzwam
<u>Craterellus tubaeformis</u>	Trechtercantharel (RL 2)
Crepidotus applanatus	Gestreept oorzwammetje
Crepidotus cesatii	Rondsporig oorzwammetje
Crepidotus epibryus	Klein oorzwammetje
Crepidotus mollis (Fa, Qu)	Week oorzwammetje
Crepidotus variabilis	Wit oorzwammetje
Crepidotus versutus	Grootsporig oorzwammetje
Cyathus striatus	Gestreept nestzwammetje
Cylindrobasidium laeve	Donzige korstzwam
<u>Cyphellostereum laeve</u>	Schijnmosoortje
Cystoderma amianthinum (ook Q)	Okergele korrelhoed
Cystoderma jasonis (Q)	Oranjebruine korrelhoed
Cystolepiota seminuda	Kleine poederparasol
Dacrymyces stillatus	Oranje druppelzwam
Daedalea quercina (Qu)	Doolhofzwam
Daedaleopsis confragosa (Fr, Fa)	Roodporiehoutzwam
Datronia mollis	Wijdporiekurkzwam
Delicatula integrella	Plooiplaatzwammetje
<u>Entoloma euchroum</u>	Violette satijnzwam
<u>Entoloma farinogustus</u>	Ranzige dennensatijnzwam
Entoloma juncinum	Rondsporige satijnzwam
Entoloma undatum	Geribbelde satijnzwam
Exidia plana	Zwarte trilzwam
Exidia truncata (Qu)	Eikentrilzwam
<u>Fayodia bisphaerigera</u>	Rondsporig trechttertje
Fibulomyces mutabilis	Vergelende vlieszwam

¹⁰ Volgens opvatting meeste auteurs (niet volges Uljé), syn.: C. jonesii Peck

Flammulaster carpophilus var. subincarnatus	Beukendopvloksteeltje
<u>Flammulaster limulatus</u>	Gouden vloksteeltje
<u>Flammulaster speireoides</u>	Klein kleivloksteeltje
Flammulina velutipes*	Fluweelpootje
Fomes fomentarius (Fa, Ac, Ca, Qu)	Echte tonderzwam
<u>Galerina ampullaceocystis</u> (Fa, Qu)	Ampulmosklokje
Galerina atkinsoniana	Barnsteenmosklokje
Galerina cerina var. longicystis	Roestbruin mosklokje
<u>Galerina heimansii</u>	Elzenmosklokje
Galerina hypnorum	Geelbruin mosklokje
Galerina marginata	Bundelmosklokje
Galerina nana	Kristalmosklokje
Ganoderma lipsiense (Fa, Qu)	Platte tonderzwam
Gloeocystidiellum luridum (Qu)	Dunne melkkorstzwam
Gloeocystidiellum porosum	Roomkleurige oliecelkorst
Gloeophyllum abietinum (paal naaldhout)	Geelbruine plaatjeshoutzwam
Grifola frondosa (Qu)	Eikhaas
Gymnopilus penetrans	Dennenvlamhoed
Gymnopilus spectabilis (Qu)	Prachtvlamhoed
Gymnopus confluens	Bundelcollybia
Gymnopus dryophila	Eikenbladzwammetje
Gymnopus fusipes (Qu)	Spoelvoetcollybia
Gymnopus ocior	Donker eikenbladzwammetje
Gymnopus peronatus	Scherpe collybia
<u>Gyroporus castaneus</u>	Kaneelboleet (RL 2)
Hapalopilus rutilans (Qu)	Kussenvormige houtzwam
<u>Henningsomyces candidus</u>	Wit gaffelhaarbuisje
<u>Hohenbuehelia auriscalpium</u>	Spatelharpoenzwam
Hydnum repandum	Gele stekelzwam (RL 3)
<u>Hydnum rufescens</u>	Rossige stekelzwam (RL B)
<u>Hygrophorus eburneus</u>	Ivoorzwam (RL 3)
Hymenochaete rubiginosa (Qu)	Roestkleurige borstelzwam
<u>Hymenogaster cf vulgaris</u>	Gewone zijdetruffel
<u>Hymenogaster niveus s.l.</u>	Witte zijdetruffel
Hyphoderma argillaceum	Fijnharig harskorstje
Hyphoderma praetermissum (Fa, Qu)	Kransbekerharskorstje
Hyphoderma puberum (Fa, Qu)	Fluwelig harskorstje
Hyphoderma roseocremaeum	Blozend harskorstje
Hyphoderma setigerum (Fa, Qu)	Barstend harskorstje
Hyphodontia barba-jovis	Franjetandjeszwam
Hyphodontia flavipora (Fa, Qu)	Abrikozenbuisjeszwam
<u>Hyphodontia gossypina</u>	Muizentandkorstje
Hyphodontia nespori	Penseeltandjeszwam
Hyphodontia pallidula (Fa, Qu)	Kleinporige wrattandjeszwam
Hyphodontia paradoxa (Fa, Qu)	Witte tandzwam
<u>Hyphodontia quercina</u> (Qu)	Eikentandjeszwam
Hyphodontia radula (Fa, Qu)	Splijtende tandzwam
Hyphodontia sambuci	Witte vlierschorszwam
Hypholoma fasciculare (Fa, Qu)	Gewone zwavelkop
Hypholoma fasciculare var. pusilla	Dwergzwavelkop
Hypholoma sublateritium (Qu)	Rode zwavelkop
Hypochnicium bombycinum	Harlekijnkorstje
Hypochnicium eichleri	Ruwsporig elfendoekje
Hypochnicium polonense	Ruwharig elfendoekje
Hypochnicium punctulatum (Fa, Qu)	Kleinporig elfendoekje
Hypochnicium sphaerosporum (Fa, Qu)	Rondsporig elfendoekje
Inocybe geophylla var. lilacina*	Lila satijnvezelkop
Inocybe lanuginosa var. lanuginosa	Valse wolvezelkop
Inocybe maculata	Gevlekte vezelkop
Inocybe petiginosa	Poedersteeltje
Inonotus nodulosus	Beukenweerschijnzwam
<u>Junghuhnia nitida</u>	Zalmkleurige poria
Kuehneromyces mutabilis	Stobbenzwammetje
Laccaria amethystea	Ametistzwam
Laccaria laccata var. pallidifolia	Gewone fopzwam
Lacrymaria lacrymabunda	Tranende franjehoed
Lactarius blennius	Grijsgroene melkzwam

Lactarius camphoratus	Kruidige melkzwam
Lactarius circellatus	Haagbeukmelkzwam
<u>Lactarius fluens</u>	Beukenmelkzwam (RL B)
<u>Lactarius pallidus</u>	Bleke melkzwam (RL B)
<u>Lactarius piperatus</u>	Gepeperde melkzwam (RL 1)
Lactarius subdulcis	Bitterzoete melkzwam
Lactarius tabidus	Rimpelige melkzwam
Lactarius vellereus	Schaapje (RL A)
Laetiporus sulphureus	Zwavelzwam
<u>Laxitectum bicolor</u>	Tweekleurige korstzwam
Lentinellus cochleatus (Qu)	Bruine anijszwam
<u>Lentinellus ursinus</u>	Fluweelzaagplaat
<u>Lentinus cyathiformis</u>	Korrelige taaiplaat (RL 3)
Lepiota castanea	Kastanjeparasolzwam
<u>Lepiota felina</u>	Panterparasolzwam
Lepiota ventriosopora	Geelbruine wolsteelparasolzwam
Lepista flaccida	Roodbruine trechterzwam
Lepista nuda	Paarse schijnridderzwam
Lycoperdon foetidum	Zwartwordende stuifzwam
Lycoperdon perlatum	Parelstuifzwam
Lycoperdon pyriforme	Peervormige stuifzwam
Lyophyllum confusum	Bruine grauwkop
Lyophyllum tylicolor	Kleine grauwkop
Macrolepiota olivieri	Sombere knolparasolzwam
Marasmiellus ramealis (Fa, Qu)	Takruitertje
Marasmiellus vaillantii	Halmruitertje
<u>Marasmius alliaceus</u> (Fa)	Grote knoflooktaailing (RL 3)
Marasmius rotula	Wieltje
Marasmius setosus	Tengere beukentaailing
Marasmius wynnei	Beukentaailing
Megacollybia plathyphylla (Fa, Qu)	Breedplaatstreephoed
<u>Melanoleuca nivea</u>	Witte veldridderzwam
Melanophyllum haematospermum	Verkleurzwammetje
<u>Melanotus horizontalis</u>	Leerkaalkopje
<u>Membranomyces spurius</u> (Qu)	Tweesporige oliekorstzwam
Meripilus giganteus (Fa, Qu)	Reuzenzwam
Merismodes anomalus	Breedsporig hangkommetje
Mutinus caninus	Kleine stinkzwam
Mycena abramsii	Voorjaarsmycena
Mycena acicula	Oranje dwergmycena
Mycena adscendens	Suikermycena
Mycena amicta	Donzige mycena
Mycena arcangeliana	Bundelmycena
Mycena capillaris	Kleine beukenbladmycena
Mycena cinerella	Grijze mycena
<u>Mycena crocata</u>	Prachtmycena
<u>Mycena diosma</u>	Donker elfenschermpje
Mycena filopes	Draadsteelmycena
Mycena flavescens	Geelsnedemycena
Mycena galericulata (Fa, Qu)	Helmmycena
Mycena galopus	Melksteelmycena
Mycena haematopus (Fa, Qu)	Grote bloedsteelmycena
Mycena hiemalis	Stronkmycena
Mycena inclinata (Qu)	Fraaisteelmycena
Mycena leptcephala	Stinkmycena
<u>Mycena longisetata</u>	Langhaarmycena
Mycena metata	Dennenmycena
Mycena pelianthina	Purpersnedemycena
<u>Mycena picta</u> (Fa, Qu)	Tonnetjesmycena
Mycena pterigena	Varenmycena
Mycena pura	Elfenschermpje
<u>Mycena purpureofusca</u> (Fa, Qu)	Purperbruine mycena
Mycena rosea	Heksenschermpje
Mycena sanguinolenta	Kleine bloedsteelmycena
Mycena speirea (Fa, Qu)	Kleine breedplaatmycena
Mycena vitilis (Fa, Qu)	Papilmycena
Mycoacia aurea	Bleke stekelkorstzwam

Mycoacia fuscoatra	Bruinzwarte stekelkorstzwam
Mycoacia uda	Gele stekelkorstzwam
Myxarium nucleatum	Klontjestrilzwam
<u>Octaviana asterosperma</u>	Welriekende sterspoortruffel
Oudemansiella mucida	Porseleinzwam
<u>Oxyporus latemarginatus</u>	Breedgerande poria
Panaeolus acuminatus	Spitse vlekplaat
Panellus serotinus (Fa, Qu)	Groene schelpzwam
Panellus stypticus (Fa, Qu)	Scherpe schelpzwam
Paullicorticium niveocremeum	Grote urnkorstzwam
Paxillus involutus	Gewone krulzoom
Peniophora cinerea	Asgrauwe schorszwam
Peniophora pseudoversicolor	Bonte schorszwam
Phaeolus schweinitzii (La)	Dennenvoetzwam
Phallus impudicus	Grote stinkzwam
Phanerochaete filamentosa (Fa, Qu)	Karamelhuidje
Phanerochaete laevis (Fr)	
Phanerochaete septocystidia	
Phanerochaete sordida	Groezelig huidje
Phanerochaete velutina (Fa, Qu)	Ruig huidje
Phellinus ferreus (Qu)	Langsporige korstvuurzwam
Phellinus ferruginosus (Fa)	Gewone korstvuurzwam
Phlebia lilascens	Lila aderszwam
Phlebia livida	Veranderlijke aderszwam
Phlebia radiata (Fa, Qu)	Oranje aderszwam
Phlebia rufa (Fa, Qu)	Porieaderszwam
Phlebia tremellosa (Fa, Qu)	Spekzwoerdzwam
Phlebiella allantospora	Grauw wasje
Phlebiella tulasnelloidea	Wissewasje
Phlebiella vaga	Zwavelverschorszwam
Phlebiopsis gigantea	Dennenharszwam
<u>Phleogena faginea</u> (Fa, Qu)	Beukenpoederkopje
<u>Pholiota adiposa</u>	Slijmsteelbundelzwam
Pholiota aurivella	Goudvliesbundelzwam
Pholiota gummosa	Bleekgele bundelzwam
Pholiota lenta	Slijmerige blekerik
Pholiota squarrosa	Schubbige bundelzwam
Physisporinus sanguinolentus (Fa, Qu)	Bloedende buisjeszwam
Physisporinus vitreus (Fa, Qu)	Glazige buisjeszwam
Piptoporus betulinus	Berkenzwam
Pleurotus dryinus	Schubbige oesterzwam (RL 3)
Pleurotus ostreatus	Gewone oesterzwam
Pleurotus pulmonarius	Bleke oesterzwam
Plicaturopsis crispa	Plooi vlieswaaier
Pluteus cervinus (Fa, Qu)	Gewone hertezwam
<u>Pluteus chrysophaeus</u>	Gele aderhertezwam
<u>Pluteus hispidulus var. cephalocystis</u> (Fa, Qu)	Pluisherterzwam
<u>Pluteus insidiosus</u>	Zwaardvishertezwam
<u>Pluteus leoninus</u>	Goudgele hertezwam
Pluteus luctuosus	Bruinsnede hertezwam
Pluteus nanus	Dwerg hertezwam
Pluteus phlebophorus	Geaderde hertezwam
Pluteus plautus (Fa, Qu)	Knolvoetherterzwam
Pluteus podospileus (Fa, Qu)	Fluweelhertezwam
Pluteus romellii	Geelsteelhertezwam
Pluteus salicinus (Fa, Qu)	Grauwgroene hertezwam
Pluteus thomsonii	Roetkleurige hertezwam
<u>Pluteus umbrosus</u>	Pronk hertezwam
Polyporus badius	Peksteel
Polyporus brumalis	Winterhoutzwam
Polyporus ciliatus	Voorjaarshoutzwam
Polyporus squamosus	Zadelzwam
Polyporus varius	Waaierbuisjeszwam
Postia caesia	Blauwe kaaszwam
Postia styptica	Bittere kaaszwam
Postia subcaesia (Fa, Qu)	Vaalblauwe kaaszwam
Postia tephroleuca (Fa, Qu)	Asgrauwe kaaszwam

Psathyrella cf. panaeoloides
 Psathyrella conopilus
Psathyrella cotonea
 Psathyrella fusca
Psathyrella laevissima
Psathyrella maculata
Psathyrella multicystidiata
 Psathyrella obtusata
 Psathyrella piluliformis (Fa, Qu)
 Psathyrella spadiceogrisea
 Psathyrella tephrophylla
Pseudoclitocybe cyathiformis
 Pseudohydnum gelatinosum (La)
 Psilocybe coprophila
 Psilocybe crobula
 Ramaria stricta
 Resupinatus applicatus
 Rhodocollybia butyracea
 Rhodocollybia maculata
Rhodocollybia proluxa var. distorta
 Rickenella fibula
 Rickenella swartzii
Rimbachia arachnoidea
Ripartites tricholoma
 Russula atropurpurea
 Russula brunneoviolacea
Russula clariana
 Russula cyanoxantha
 Russula densifolia**
 Russula fellea
 Russula ionochlora
 Russula lepida
 Russula mairei s.l.
Russula melzeri
Russula minutula
 Russula nigricans
 Russula ochroleuca
 Russula pectinatoides
 Russula puellaris
Russula puellula
 Russula velutipes
 Russula vesca
 Russula violeipes
 Russula virescens**
 Schizophyllum commune
 Scleroderma areolatum
 Scleroderma citrinum
 Scopuloides hydnoides (Fa, Qu)
 Simocybe centunculus
 Simocybe centunculus var. obscura
 Simocybe rubi (Fa, Qu)
 Simocybe sumptuosa
 Sistotrema brinkmannii (Fa, Qu)
Sistotrema coronifera (Qu)
Sistotrema sernanderi (Fa, Qu)
 Sistotremastrum niveocrepeum
 Skeletocutis nivea (Fa, Qu)
 Sphaerobolus stellatus
Spongipellis pachyodon (Qu)
 Steccherinum ochraceum
 Stereum gausapatum (Qu)
 Stereum hirsutum (Fa, Qu)
 Stereum ochraceoflavum (Fa, Qu)
 Stereum rugosum (Fa, Qu)
 Stereum sanguinolentum (La)
 Stereum subtomentosum
Strobilomyces strobilaceus

Bermfranjehoed
 Langsteelfranjehoed
 Geelvoetfranjehoed
 Beukenfranjehoed
 Kleinsporige franjehoed
 Gevlekte franjehoed
 Bermfranjehoed
 Stompe franjehoed
 Witsteelfranjehoed
 Vroege franjehoed
 Konische franjehoed
 Bruine schijntrechterzwam
 Stekeltrilzwam
 Mestkaalkopje
 Franjekaalkopje
 Rechte koraalzwam
 Harig dwergoortje
 Botercollybia
 Roestvlekkenzwam
 Rossige collybia
 Oranjegeel trechterje
 Paarsharttrechtertje
 Glad mosoortje
 Gewoon vilthoedje
 Zwartpurperen russula
 Gewolkte russula
 Tweegeurrussula (RL Z)
 Regenboogrussula
 Fijnplaatrussula
 Beukenrussula
 Violetgroene russula
 Potloodrussula
 Valse braakrussula
 Pluche russula (RL 3)
 Dwergrussula (RL Z)
 Grofplaatrussula
 Geelwitte russula
 Onsmakelijke kamrussula
 Vergelende russula
 Milde braakrussula (RL 3)
 Roze russula
 Smakelijke russula
 Paarsstelige pastelrussula
 Ruwe russula
 Waaiertje
 Kleine aardappelbovist
 Gele aardappelbovist
 Wastandjeszwam
 Olijfkleurig matkopje

Gewoon matkopje
 Groot matkopje
 Melige urnkorstzwam
 Sneeuw Witte urnkorstzwam
 Smal Hals urnkorstzwam
 Grote urnkorstzwam
 Kleine kaaszwam
 Kogelwerper
 Getande kaaszwam
 Roze raspzwam
 Eikenbloedzwam
 Gele korstzwam
 Twijgkorstzwam
 Eikenbloedzwam
 Dennenbloedzwam
 Waaierkorstzwam
 Geschubde boleet (RL 3)

Stropharia squamosa	Geschubde stropharia
Subulicystidium longisporum	Priemharig korstje
Trametes gibbosa	Witte bultzwam
Trametes hirsuta	Ruig elfenbankje
Trametes ochracea	Gezoneerd elfenbankje
Trametes versicolor (Fa, Qu)	Gewoon elfenbankje
Trechispora cohaerens	Gladsporig dwergkorstje
Trechispora farinacea (Fa, Qu)	Melig dwergkorstje
Tremella foliacea	Bruine trilzwam
<u>Tricholoma sciodes</u>	Bitterscherpe ridderzwam (RL Z)
Tricholoma sulphureum	Narcisridderzwam
Tricholomopsis rutilans (La)	Koningsmantel
Tubaria conspersa	Zemelig donsvoetje
Tubaria furfuracea f. romagnesiana	Velddonsvoetje
Tulasnella violea	Lila waaszwam
Tylopilus felleus	Bittere boleet
Typhula phacorrhiza	Knolletjesknotszwam
<u>Volvariella hypothytis</u>	Donzige beurszwam
<u>Volvariella surrecta</u>	Parasietbeurszwam
Xerocomus badius	Kastanjeboleet
Xerocomus chrysenteron	Roodstelige fluweelboleet
Xerocomus communis	
Xerocomus parasiticus	Kostgangerboleet
<u>Xerocomus pelletieri</u>	Goudplaatzwam (RL 2)
Xerocomus porosporus**	Sombere fluweelboleet
Xerocomus pruinatus	Purperbruine fluweelboleet
Xerocomus subtomentosus	Fluweelboleet
<u>Xerula radicata f. arrhiza</u>	Beukwortelzwam ("wortelloze" vorm)
Xerula radicata	Beukwortelzwam

Onder voorbehoud: Pleurotus cornucopiae* (Trechteroesterzwam), Russula grisea** (Duifrussula), Scleroderma verrucosum** (Wortelende aardappelbovist)

Myxomycota (Slijmzwammen) (20 spp)

Arcyria ferruginea	Roodstelig netwatje
Badhamia utricularis	Troskalknetje
Ceratiomyxa fruticulosa	Gewoon ijsvingertje
Comatricha nigra	Langstelig kroeskopje
Dictydiaethalium plumbeum	Loodkleurig netplaatje
Fuligo septica	Heksenboter
Hemitrichia clavata	Doorschijnend langdraadwatje
<u>Lamproderma scintillans</u>	Witkruinparelmoerkopje
<u>Lycogala conicum</u>	Kleine boomwrat
Lycogala epidendrum	Gewone boomwrat
Lycogala terrestre	Rozesporige boomwrat
Metatrichia floriformis	Donkerbruin kelkpluisje
Metatrichia vesparia	Gebundeld kelkpluisje
Reticularia lycoperdon	Zilveren boomkussen
Stemonitis axifera	Roodbruin netpluimpje
Stemonitis fusca	Gebundeld netpluimpje
<u>Stemonitopsis hyperopta</u>	Fier schijnpluimpje
Trichia persimilis	Goudgeel draadwatje
Trichia scabra	Gezellig draadwatje
Trichia varia	Fopdraadwatje

Bijlage 2. Inventaris van de paddestoelen van bosreservaat Everzwijnbad

- Toestand op 15 April 2005
- Gebaseerd op eigen waarnemingen (Ruben Walley) tijdens 2 korte excursies d.d. 18/9/2002 en 15/10/2002, één excursie d.d. 30/10/2003, en de monitoring van het centraal transect in de kernvlakte.
- De meeste waarnemingen zijn verricht in het IFBL-hok E5.43.12, enkele in E5.43.14 (zuidelijke rand van het reservaat).
- Interessantste soorten zijn onderlijnd.
- Rode lijst-categorie volgens Walley & Verbeken 2000 (slechts voor beperkt aantal groepen is deze voorhanden).
- Fa = op hout Fagus, Qu = Quercus, Ca = Carpinus, Fr = Fraxinus, Ac = Acer, Co Corylus, Po = Populus, Pr = Prunus

Microfungi (3 spp.)

Paecilomyces farinosus

Gewone rupsenzwam

Macrofungi

Ascomyceten (24 spp.)

Ascocoryne cylichnium
 Ascocoryne sarcoides
 Bulgaria inquinans
 Ciboria batschiana
 Cudoniella acicularis
 Diatrype stigma
 Eutypa maura
 Eutypa spinosa
 Helvella lacunosa
 Hypoxylon fragiforme
 Hypoxylon fuscum
 Hypoxylon howeianum
 Hypoxylon multiforme
 Hypoxylon rubiginosum
 Mollisia cinerea
 Nectria cinnabarina
 Nectria coccinea
 Nemanina serpens
 Orbilia delicatula
 Poculum firmum
 Rhytisma acerinum
 Trochila ilicina
 Xylaria hypoxylon
 Xylaria longipes

Grootsporige paarse knoopzwam (Ac)
 Paarse knoopzwam (Ac)
 Zwarte knoopzwam (Qu, Ca)
 Eikelbekertje
 Houtknoopje (Qu)
 Korstvormig schorsschijfje (Fa)
 Kraterkorstkogelzwam (Ac)
 Stekelige korstkogelzwam (Fa)
 Zwarte kluiwzwam
 Roestbruine kogelzwam (Fa)
 Gladde kogelzwam (Co)
 Kleinsporige kogelzwam (Qu)
 Vergroeide kogelzwam (Ac)
 Rode korstkogelzwam (Ac)
 Gedrongen mollisia
 Gewoon meniezwammetje
 Bloedrood meniezwammetje
 Grijze kostkogelzwam
 Niersporig wasbekertje
 Eikentakstromakelkje (Qu)
 Inktvlekkenziekte van de esdoorn
 Hulstdekselbekertje
 Geweizwam (Fa)
 Esdoornhoutknotzwam (Ac, Qu)

Basidiomyceten (148 spp.)

Agaricus arvensis
 Agaricus silvicola
 Alnicola bohémica
 Amanita citrina
 Armillaria gallica
 Armillaria mellea
 Armillaria ostoyae
 Basidioradulum radula
 Bjerkandera adusta

Gewone anijschampignon
 Slanke anijschampignon
 Zilversteelzompzwam
 Gele knolamaniet
 Knolhoningzwam
 Echte honingzwam (Ac)
 Sombere honingzwam
 Foptandzwam (Pr)
 Grijze buisjeszwam (Ac, Fa)

Bolbitius reticulatus
 Botryobasidium subcoronatum
 Calocera cornea
Cantharellus ferruginascens
 Cerocorticium confluens
 Cerocorticium molare
 Clitocybe candicans
 Clitocybe clavipes
 Clitocybe costata
 Clitocybe ditopa
 Clitocybe gibba
 Clitocybe metachroa
 Clitocybe nebularis
 Clitocybe phyllophila
 Clitocybe vibecina
 Coniophora puteana
 Conocybe rickeniana
 Conocybe semiglobata
 Conocybe subpubescens
 Coprinus domesticus
 Coprinus micaceus
 Cortinarius anomalus
 Crepidotus variabilis
 Cristinia helvetica
 Cyliodrobasidium laeve
 Dacrymyces stillatus
 Daedalea quercina
 Daedaleopsis confragosa
 Datronia mollis
 Entoloma juncinum
Entoloma percardium
 Entoloma rhodopolium
 Exidia plana
 Fomes fomentarius
 Galerina hypnorum
 Ganoderma lipsiense
 Grifola frondosa
 Gymnopus acervatus
 Gymnopus confluens
 Gymnopus dryophilus
 Gymnopus fusipes
 Gymnopus peronatus
 Hapalopilus rutilans
 Hirneola auricula-judae
 Hydnum repandum
 Hymenochaete rubiginosa
Hymenogaster niveus s.l.
 Hyphoderma praetermissum
 Hyphoderma puberum
 Hyphodontia barba-jovis
 Hyphodontia flavipora
 Hyphodontia quercina
 Hyphodontia radula
 Hyphodontia subalutacea
 Hypholoma fasciculare var. pusilla
 Hypholoma fasciculare
 Hypholoma lateritium
 Inocybe lanuginosa var. lanuginosa
 Inonotus radiatus
 Kretzschmaria deusta
 Kuehneromyces mutabilis
 Laccaria amethystina
 Laccaria laccata var. pallidifolia
 Lactarius camphoratus
 Lactarius quietus
 Lactarius subdulcis
 Lepista flaccida
 Violetgrijs kleefhoedje (Fa)
 Gespentsvlies (Qu)
 Geel hoorntje (Ac)
 Roestvlekkencantharel (RL 2)
 Ziekenhuisboomkorst (Qu)
 Getande boomkorst (Qu)
 Kleine bostrechterswam
 Knotsvoetrechterswam
 Geribbelde trechterswam
 Kleinsporige trechterswam
 Slanke trechterswam
 Tweekleurige trechterswam
 Nevelzwam
 Grote bostrechterswam
 Gestreepte trechterswam
 Dikke kelderzwam
 Roestbruin breeksteeltje
 Geweldd breeksteeltje
 Moerasbreeksteeltje (Ac, Qu)
 Grote viltinktzwam (Ac)
 Gewone glimmerinktzwam (Ac)
 Vaaggeordelde gordijnzwam
 Wit oorzwammetje
 Klein krentebrijkorstje
 Donzige korstzwam (Ca)
 Oranje druppelzwam
 Doolhofzwam (Qu)
 Roodporiehoutzwam (Fa)
 Wijdporiekurkzwam (Fa)
 Rondsporige satijnzwam
 Kleine sneeuwvloksatijnzwam
 Grauwe bossatijnzwam
 Zwarte trilzwam (Co)
 Echte tonderzwam (Po)
 Geelbruin mosklokje
 Platte tonderzwam (Ac)
 Eikhaas (Qu)
 Roodsteelcollybia
 Bundelcollybia
 Gewoon eikenbladzwammetje
 Spoelvoetcollybia (Qu)
 Scherpe collybia
 Kussenvormige houtzwam (Pr)
 Echt judasoor (Ac)
 Gele stekelzwam (RL 3)
 Roestkleurige borstelzwam (Fa)
 Witte zijdetruffel
 Kransbekerharskorstje
 Fluwelig harskorstje
 Franjetandjeszwam
 Abrikozenbuisjeszwam (Fa)
 Eikentandjeszwam (Qu)
 Splitsende tandzwam
 Wimpertandjeszwam
 Dwergzwavelkop (Qu)
 Gewone zwavelkop (Ac, Qu)
 Rode zwavelkop
 Valse wolvezelkop
 Elzenweerschijnzwam (Co)
 Korsthoutskoolzwam (Fa)
 Stobbenzwammetje (Ac)
 Rodekoolzwam
 Gewone fopzwam
 Kruidige melkzwam
 Kaneelkleurige melkzwam
 Bitterzoete melkzwam
 Roodbruine schijnridderswam

Lepista nuda
 Lycoperdon foetidum
 Lycoperdon perlatum
 Lycoperdon pyriforme
 Lyophyllum confusum
 Macrolepiota fuliginosa
 Macrolepiota olivieri
 Macrotyphula juncea
 Marasmius quercophilus
 Marasmius setosus
 Megacollybia platyphylla
 Meripilus giganteus
 Mutinus caninus
 Mycena amicta
Mycena diosma
 Mycena flavescens
 Mycena galericulata
 Mycena galopus
 Mycena inclinata
Mycena longisetia
 Mycena pelianthina
Mycena pterigena
 Mycena pura
 Mycena rorida
 Mycena rosea
 Mycena sanguinolenta
 Mycena speirea
 Mycena vitilis
 Myxarium nucleatum
 Oudemansiella mucida
 Panellus serotinus
 Paxillus involutus
 Peniophora cinerea
 Peniophora quercina
 Phallus impudicus
 Phanerochaete laevis
 Phanerochaete sordida
 Phanerochaete velutina
 Phellinus ferreus
 Phellinus ferruginosus
 Phlebia radiata
 Phlebia tremellosa
 Pholiota lenta
Pholiota tuberculosa
 Physisporinus vitreus
 Pleurotus ostreatus
 Plicaturopsis crispa
 Pluteus cervinus
Pluteus hispidulus
 Pluteus phleboporus
 Pluteus salicinus
 Postia tephroleuca
 Psathyrella artemisiae
 Psathyrella frustulenta
 Psathyrella fulvescens var. brevicystis (P. trivialis)
 Psathyrella piluliformis
 Psilocybe phyllogena
 Resupinatus applicatus
 Rhodocollybia butyracea
 Rickenella fibula
 Rickenella swartzii
 Ripartites tricholoma
 Russula atropurpurea
 Russula cyanoxantha
 Russula densifolia
 Russula fellea
 Russula mairei s.l.
 Paarse schijnridderzwam
 Zwartwordende stuifzwam
 Parelstuifzwam
 Peervormige stuifzwam (Ac)
 Bruine grauwkop
 Sombere knolparasolzwam
 Draadknotzwam
 Witte paardehaartaailing (RL A)
 Tengere beukentaailing
 Breedplaatstreephoed
 Reuzenzwam (Fa)
 Kleine stinkzwam
 Donzige mycena
 Donker elfenschermpje
 Geelsnedemycena
 Helmmycena (Qu)
 Melksteelmycena
 Fraaisteelmycena (Qu)
 Langhaarmycena
 Purpersnedemycena
 Varenmycena
 Gewoon elfenschermpje
 Slijmsteelmycena
 Heksenschermpje
 Kleine bloedsteelmycena
 Kleine breedplaatmycena (Ac)
 Papilmycena
 Klontjestrilzwam (Ac)
 Porseleinzwam (Ac, Fa)
 Groene schelpzwam (Qu)
 Gewone krulzoom
 Asgrauwe kschorzwam
 Paarse eikenschorszwam
 Grote stinkzwam
 Gebarsten huidje
 Groezelig huidje (Fa)
 Ruig huidje
 Langsporige korstvuurzwam (Qu)
 Gewone korstvuurzwam (Fa)
 Oranje aderzwam (Ac)
 Spekzwoerdzwam (Qu)
 Slijmige blekerik
 Oranjegele bundelzwam
 Glazige buisjeszwam (Fa)
 Gewone oesterzwam (Ac)
 Plooiwieswaaier (Pr, Co)
 Gewone hertezwam (Ac)
 Pluishoedhertenzwam (Ac, Qu)
 Geaderde hertezwam (Ac)
 Grauwgroene hertenzwam (Co)
 Asgrauwe kaaszwam (Ac)
 Wollige franjehoed
 Roodbruine franjehoed
 Bruinwordende franjehoed
 Witsteelfranjehoed
 Ruitsporig kaalkopje
 Dwergoortje (Qu)
 Botercollybia
 Oranjegeel trechttertje
 Paarsharttrechtertje
 Gewoon vilthoedje
 Zwartpurperen russula
 Regenboogrussula
 Fijnplaatrussula
 Beukenrussula
 Stevige braakrussula

Russula nigricans
Russula ochroleuca
Russula parazurea
Russula puellaris
Scleroderma areolatum
Scleroderma citrinum
Simocybe sumptuosa
Sistotrema coroniferum
Sistotrema sernanderi
Steccherinum ochraceum
Stereum hirsutum
Stereum ochraceoflavum
Stereum rugosum
Stereum subtomentosum
Stropharia squamosa
Trametes versicolor
Trechispora farinacea
Tremella mesenterica
Tubaria confragosa
Typhula erythropus
Xerocomus chrysenteron
Xerocomus porosporus
Xerocomus pruinatus

Grofplaatrussula
Geelwitte russula
Berijpte russula
Vergelende russula
Kleine aardappelbovist
Gele aardappelbovist
Groot matkopje (Fa)
Sneeuw Witte urnkorstzwam (Qu)
Smalhalssurnkorstzwam
Roze raspzwam
Gele korstzwam (Ac, Qu)
Twijgkorstzwam
Gerimpelde korstzwam (Co)
Waaierkorstzwam (Fa)
Geschubde stropharia
Gewoon elfenbankje
Melig dwergkorstje
Gele trilzwam
Geringd donsvoetje
Roodvoetknotsje
Roodstelige fluweelboleet
Sombere fluweelboleet
Purperbruine fluweelboleet

Bijlage 3. Inventaris van de paddestoelen van bosreservaat Wijnedalebos

- Toestand op 31 mei 2005
- Meeste waarnemingen gelegen in IFBL D1.16.41, in mindere mate ook in D1.16.23, D1.16.42
- Waarnemingen afkomstig van korte mycologische excursies van Ruben Walley met specifieke aandacht voor houtzwammen op beukenhout d.d. 10/7/2002, 13/9, 27/9, 31/10/2002, 11/2/2003, + soorten waargenomen tijdens mycologische monitoring van het centraal transect (2003-2004) en soorten waargenomen in 2003 op boomlijken Populier in het kader van een licentiaatsthesis (Van Audenhove, 2004)
- (substraten: Fa = Fagus, Ac = Acer, Al = Alnus, Fr = Fraxinus, Qu = Quercus, Cs = Castanea, Co = Corylus, Po = Populus, Be = Betula)

Microfungi (1 spp.)

Paecilomyces farinosus

Gewone rupsenzwam

Macrofungi

Ascomyceten (29 spp.)

Ascocoryne cylichnium	Grootsporige paarse knoopzwam (Fa)
Ascocoryne sarcoides	Paarse knoopzwam (Fa, Po)
Ascotremella faginea	Zakjestrilzwam (Fa)
Ciboria batschiana	Eikelbekertje (vruchten Qu)
Cudoniella acicularis	Houtknoopje (Cs)
Daldinia concentrica	Kogelhoutskoolzwam (Fr)
Diatrype bullata	Wilgenschorsschijfje (Sa)
Epichloe typhina	Halmverstikker
Eutypa maura	Kraterkorstkogelzwam (Ac)
Eutypa spinosa	Stekelige korstkogelzwam (Fa)
Hypocrea citrina	Platte kussentjeszwam (Fa)
Hypoxylon cohaerens	Kasseienkogelzwam (Fa)
Hypoxylon fragiforme	Roestbruine kogelzwam (Fa)
Hypoxylon macrocarpum	– (Ac)
Hypoxylon multiforme	Vergroeide kogelzwam (Be)
Hysterium pulicare	– (Po)
Kretzschmaria deusta	Korsthoutskoolzwam (Fa)
Lasiochaeta ovina	Eivormig ruigkogeltje (Po)
Nectria cinnabarina	Gewoon meniezwammetje (Ac, Qu)
<u>Nemania chestersii</u>	Streepsporige kogelzwam (Fa)
Nemania serpens	Grijze korstkogelzwam (Fa, Po)
Ombrophila pura	Roze knoopzwam (Fa)
Peziza micropus	Molmbekerzwam (Po)
Polydesmia pruinosa	Kernzwamknoopje
Rhytisma acerinum	Inktvlekkenzwam
Scutellinia scutellata	Gewone wimperzwam
Xylaria carpophila	Beukendopgeweizwam
Xylaria hypoxylon	Geweizwam (Ac, Fa)
Xylaria longipes	Esdoornhoutknotszwam (Ac, Po)
Xylaria polymorpha	Houtknotszwam (Fa, Po)

Basidiomyceten (177 spp.)

Agrocybe praecox	Vroege leemhoed
Alnicola bohémica	Zilversteelzompzwam
Alnicola subconspersa	Fijnschubbige elzenzompzwam
Amanita excelsa	Grauwe amaniet
Amanita rubescens	Parelamaniet
Armillaria gallica	Knolhoningzwam (Ac, Qu)
Armillaria ostoyae	Sombere honingzwam (Fa)
Auricularia auricula-judae	Echt judasoor (Fa)

Bjerkandera adusta
 Boletus pulverulentus
 Botryobasidium subcoronatum
 Calocera cornea
 Calyptella capula
 Ceriporia excelsa
Ceriporiopsis gilvescens
Ceriporiopsis mucida
Ceriporiopsis resinascens
 Cerocorticium confluens
 Clavulina coralloides
 Clitocybe clavipes
 Clitocybe fragrans
 Clitocybe metachroa
 Clitocybe vibecina
 Clitopilus hobsonii
Clitopilus scyphoides f. reductus
 Collybia cookei
 Conocybe arrhenii
 Coprinus disseminatus
 Coprinus leiocephalus
 Coprinus micaceus
 Coprinus tigrinellus
 Cortinarius decipiens
 Cortinarius delibutus
 Cortinarius sertipes
 Cortinarius umbrinolens
 Crepidotus variabilis
 Dacrymyces capitatus s.l.
 Dacrymyces stillatus
 Delicatula integrella
 Exidia truncata
 Flammulaster carpophilus
 Flammulina velutipes
 Ganoderma lipsiense
Ganoderma lucidum
 Gloeocystidiellum lactescens
 Gloeocystidiellum porosum
 Gymnopilus penetrans
 Gymnopus confluens
 Gymnopus dryophilus
 Gymnopus peronatus
 Hebeloma cf. velutipes
 Hebeloma mesophaeum
Hennigomyces candidus
Hymenogaster cf. olivaceus
 Hyphoderma obtusum
 Hyphoderma praetermissum
 Hyphoderma setigerum
 Hyphodontia aspera
 Hyphodontia breviseta
 Hyphodontia flavipora
 Hyphodontia nesporei
 Hyphodontia radula
 Hyphodontia sambuci
 Hypholoma fasciculare
 Hypochnicium eichleri
Inonotus hispidus
 Inonotus radiatus
 Laccaria amethystea
 Laccaria laccata var. pallidifolia
 Laccaria proxima
 Laccaria tortilis
 Lactarius lacunarum
 Lactarius pyrogalus
 Lactarius quietus
 Lactarius tabidus

Grijsz busjeszwam (Fa, Po)
 Inktboleet
 Gespentsvlies (Ac, Cs)
 Geel hoortje (Fa)
 Brandnetelklokje
 Roze wasporia (Fa)
 Verkleurende poria (Fa)
 Franjeporia (Po)
 Harsporia (Po)
 Ziekenhuisboomkorst (Fa)
 Witte koraalzwam
 Knotsvoetrechtterzwam
 Slanke anijstrechtterzwam
 Tweekleurige rechtterzwam
 Gestreepte rechtterzwam
 Gewone schelpjesmolenaar (Fa, Po)
 Kleine molenaar (Po)
 Okerknolcollybia
 Geringd breeksteeltje
 Zwerminktzwam (Po)
 Geelbruin plooirokje
 Gewone glimmerinktzwam (Fa)
 Gespikkelde halminktzwam

Okergele gordijnzwam
 Siersteelgordijnzwam
 Bietengordijnzwam
 Wit oorzwammetje (Co, Fa, Qu)
 Gesteelde druppelzwam (Qu)
 Oranje druppelzwam (Fa)
 Plooiplaatzwammetje
 Eikentrilzwam
 Beukendopvloksteeltje
 Fluweelpootje (Fa)
 Platte tonderzwam (Fa, Po)
 Gesteelde lakzwam (Po)
 Gewone melkkorstzwam (Po)
 Roomkleurige oliecelkorst (Fa)
 Dennenvlamhoed (Fa)
 Bundelcollybia
 Gewoon eikenbladzwammetje
 Scherpe collybia
 Opaalvaalhoed
 Tweekleurige vaalhoed
 Wit gaffelhaarbusje (Fa)
 Olijfbruine zijdetruffel
 (Ac)
 Kransbekerharskorstje (Co, Po, Qu)
 Barstend harskorstje (Qu)
 Ruwe tandjeszwam
 Naaldhouttandjeszwam
 Abrikozenbusjeszwam (Fa, Ac)
 Penseeltandjeszwam (Po)
 Splitsende tandzwam (Qu)
 Witte vlierschorszwam (Po)
 Gewone zwavelkop (Ac)
 Ruwsporig elfendoekje (Co)
 Ruige weerschijnzwam (Fr)
 Elzenweerschijnzwam
 Rode koolzwam
 Fopzwam
 Schubbige fopzwam
 Gekroesde fopzwam
 Greppelmelkzwam
 Vuurmelkzwam
 Kaneelkleurige melkzwam
 Rimpelende melkzwam

Lepista flaccida	Roodbruine schijnridderzwam
Lepista nuda	Paarse schijnridderzwam
Leucocoprinus brebissonii	Spikkelplooiparasol
Lycoperdon molle	Zachtstekelige stuifzwam
Lyophyllum confusum	Bruine grauwkop
Lyophyllum tylicolor	Kleine grauwkop
Marasmiellus ramealis	Takruitertje
Marasmiellus vaillantii	Halmruitertje
Marasmius bulliardii	Dwergwieltje
Marasmius curreyi	Oranje grastaailing
Marasmius rotula	Wieltje
Megacollybia platyphylla	Breedplaatstreephoed (Fa)
Melanophyllum haematospermum	Verkleurzwammetje (Po)
Meripilus giganteus	Reuzenzwam (Fa)
Meruliopsis corium	Papierzwammetje
Mycena abramsii	Voorjaarsmycena (Fa)
Mycena amicta	Donzige mycena (La)
Mycena cinerella	Grijze mycena
Mycena erubescens	Bittere mycena (Po)
Mycena filopes	Draadsteelmycena
Mycena galericulata	Helmmycena (Ac, Ca, Fa, Rubus)
Mycena galopus	Melksteelmycena
Mycena haematopus	Grote bloedsteelmycena (Ca, Fa, Qu)
Mycena leptcephala	Stinkmycena
Mycena pura	Gewoon elfenschermpje
Mycena rorida	Slijmsteelmycena (Rubus)
Mycena sanguinolenta	Kleine bloedsteelmycena
Mycena speirea	Kleine breedplaatmycena
Mycena stylobates	Schijfsteelmycena
Mycena vitilis	Papilmycena
Mycoacia uda	Gele stekelkorstzwam (Fa)
Oligoporus tephroleucus	Asgrauwe kaaszwam (Fa, Po, Qu)
Oudemansiella mucida	Porseleinzwam (Fa)
<u>Oxyporus obducens</u>	Fijne poria (Po)
Oxyporus populinus	Witte populierzwam (Po)
Panellus serotinus	Groene schelpzwam (Fa)
Paxillus involutus	Gewone krulzoom
Phaeolus schweinitzii	Dennenvoetzwam (La)
Phallus impudicus	Grote stinkzwam (Fa)
Phanerochaete filamentosa	Karamelhuidje
Phellinus ferruginosus	Gewone korstvuurzwam (Fa)
Phlebia tremellosa	Spekzwoerdzwam
Phlebiella vaga	Zwavelschorszwam (Po)
<u>Phleogena faginea</u>	Beukenpoederkopje (Fa)
Physisporinus sanguinolentus	Bloedende buisjeszwam (Fa, Po)
Physisporinus vitreus	Glazige buisjeszwam (Fa, Po)
Pleurotus ostreatus	Gewone oesterzwam (Fa)
Plicaturopsis crispa	Plooiwieswaaiertje (Fa)
Pluteus cervinus	Gewone hertezwam (Ac, Fa, Po)
<u>Pluteus chrysophaeus</u>	Gele aderhertezwam (Fa)
<u>Pluteus hispidulus</u> var. cephalocystis	Pluishoedhertenzwam (Fa, Po)
Pluteus podospileus	Fluweelhertenzwam (Fa, Po)
Pluteus salicinus	Grauwgroene hertezwam (Fa, Po)
<u>Pluteus umbrosus</u>	Pronkhertezwam (Po)
Polyporus badius	Peksteel (Fa, Po)
Polyporus brumalis	Winterhoutzwam (Fa)
Polyporus varius	Waaierbuisjeszwam (Fa)
Psathyrella artemisiae	Wollige franjehoed (Al)
Psathyrella frustulenta	Roodbruine franjehoed
Psathyrella fulvescens var. brevicystis	Bruinwordende franjehoed
Psathyrella gossypina	Bruinbultige franjehoed
Psathyrella piluliformis	Witsteel franjehoed (Fa)
Psathyrella pygmaea	Dwergfranjehoed
Rhodocollybia butyracea	Botercollybia
Rickenella fibula	Oranjegeel trechttertje
Rickenella swartzii	Paarsharttrechttertje
Russula amoenolens	Scherpe kamrussula

Russula cyanoxantha
Russula fellea
Russula heterophylla
Russula ionochlora
Russula nigricans
Russula ochroleuca
Russula parazurea
Russula pectinatoides
Russula puellaris
Russula undulata
Russula violeipes
Schizophyllum commune
Scleroderma citrinum
Simocybe centunculus
Simocybe sumptuosa
Sistotrema brinkmannii
Skeletocutis nivea
Stereum gausapatum
Stereum hirsutum
Stereum ochraceoflavum
Stereum rugosum
Stereum sanguinolentum
Stereum subtomentosum
Stropharia caerulea
Subulicystidium longisporum
Trametes gibbosa
Trametes ochracea
Trametes versicolor
Trechispora cohaerens
Trechispora mollusca
Tricholoma populinum
Tubaria furfuracea
Tylopilus felleus
Tyromyces chioneus
Volvariella bombycina
Xerocomus cf. chrysenteron
Xerocomus ferrugineus

Regenboogrussula
Beukenrussula
Vorkplaatrussula
Violetgroene russula
Grofplaatrussula
Geelwitte russula
Berijpte russula
Onsmakelijke kamrussula
Vergelende russula
Zwartpurperen russula
Paarsstelige pastelrussula
Waaiertje (Fa)
Gele aardappelbovist
Olijfkleurig matkopje (Po)
Groot matkopje (Fa)
Melige urnkorstzwam (Fa)
Kleine kaaszwam (Fa)
Eikenbloedzwam (Qu)
Gele korstzwam (Co)
Twijgkorstzwam (Qu)
Gerimpelde korstzwam (Al, Co, Fa)
Dennenbloedzwam (La)
Waaierkorstzwam (Fa)
Valse kopergroenzwam
Priemharig korstje (Po)
Witte bultzwam (Fa)
Gezoneerd elfenbankje (Fa)
Gewoon elfenbankje (Fa)
Gladsporig dwergkorstje (Ac)
Raatzwammetje (Ac)
Populierridderzwam
Gewoon donsvoetje
Bittere boleet
Sneeuw witte kaaszwam (Fa)
Zijdeachtige beurszwam (Fr)
Roodsteelfluweelboleet
Bruine fluweelboleet

Bijlage 4. Inventaris van de paddestoelen van bosreservaat De Heirnisse

- Stand van zaken op 15 april 2005
- gecompileerd van waarnemingen en excursies van Bernard Declercq (1994-2005, meer dan 500 waarnemingen van ascomyceten), Oost-Vlaamse Mycologische Werkgroep (d.d. 30/4/1994, 11/6/1994), Vlaamse-Mycologen-Vereniging (d.d. 23/9/1995*, 20/4/1996*, 7/9/2002), Hubert De Meulder (d.d. 15/5/1994), onderzoek houtzwammen op Populus (Van Audenhove 2004), losse waarnemingen van Ruben Walley (d.d. 18/9/2002, 15/10/2002, 30/10/2003) alsook de gegevens van de monitoring van het centraal transect (2003-2004). Een groot deel van deze gegevens is opgeslaan in de databank FUNBEL van de Kon. Antwerpse Mycol. Kring.
- de meeste waarnemingen gebeurden in het IFBL-hokken C3.37.43, C3.37.34
- de meest interessante soorten werden onderlijnd
- indien van toepassing werd de Rode lijst-categorie volgens Walley & Verbeken 2000 aangeduid (slechts voor beperkt aantal groepen voorhanden).

Microfungi (roesten, branden en schimmels/deuteromycota) (18 spp.)

Erysiphe cynoglossi	Smeewortelmeeldauw
Erysiphe hyperici	
Hormotheca robertiani	
Kuehneola uredinis	Braamroest
Melampsora larici-populina	Lork-populierroest
Melampsorella symphyti	Smeewortelroest
Microsphaera alphitoides	Eikenmeeldauw
Microsphaera hypericacearum	Hertshooimeeldauw
Paecilomyces farinosus	Gewone rupsenzwar
Periconia cookei	
Phoma acuta	
Pleospora scrophulariae	
Puccinia caricina var. urticae-acutiformis	Brandnetelroest
Puccinia coronata	Kroonroest
Puccinia magnusiana	Fijne rietroest
Puccinia phragmitis	Grauwe rietroest
Ustilago grandis	Rietbrand
Ustilago longissima	Vlotgrasbrand
Venturia rumicis	

Macrofungi

Ascomyceten (272 spp.)

Acrospermum compressum	
<u>Acrospermum gramineum</u>	
Albotricha acutipila	Spiesharig franjekelkje
Albotricha albotestacea	Rozewit franjekelkje
<u>Allophylaria herbicola</u> (Baral unpubl.)	
Anthostomella nitidula	
Arachnopeziza aurata	Beukenspinragschijfje
<u>Arachnopeziza aurelia</u>	Eikenspinragschijfje
<u>Ascobolus geophilus</u>	Kleispikkelschijfje
Ascocoryne cylichnium	Grootsporige paarse knoopzwam
Ascocoryne sarcoides	Paarse knoopzwam
Ascocoryne solitaria	Bruine knoopzwam
Belonopsis retincola	Rietviltmollisia
Berlesiella nigerimma	
Bertia moriformis	
<u>Bisporella scolochloae</u>	
Bisporella sulfurina	Zwavelgeel schijfzwammetje
Botryotinia fuckeliana	Tuinknokkelkje

<u>Botryotinia trichopus</u> (Declercq & Baral unpubl.)	Donkerharig franjekelkje
Brunnipila fuscescens	Brandnetelschijfje
Calloria neglecta	Elzenpropschotelkje
Calycellina alniella	Bleekgeel propschotelkje
Calycellina chlorinella	
<u>Calycellina foliicola</u>	
<u>Calycellina leucella</u>	
Calycellina punctata	
Calycellina ulmariae	Spireakerriekelkje
Calycina cruentata	
Calycina discreta	
Calycina gemmarum	Peppelknopschotelkje
Calycina herbarum	Gewoon poederkelkje
Camarops lutea	
<u>Catinella olivacea</u>	Olijfschijfzwam
Chaetosphaerella phaeostroma	Zwarte viltzwam
Chaetosphaeria callimorpha	Braamkorrelzwam
Chaetosphaeria myriocarpa	Ruwe korrelzwam
Cheilymenia granulata	Oranje mestzwammetje
Ciboria amentacea	Elzenkatmummiekelkje
Ciboria calyculus	
Ciboria caucus	Populierenmummieklekje
Ciboria populnea (Baral unpubl.)	
Ciboria salicicola (Baral & Philippi unpubl.)	
Ciboria viridifusca	Elzenpropmummiekelkje
Cistella aconiti	
Cistella albidolutea	
Cistella grevillei	
Coccomyces dentatus	
Coccomyces tumidus	
Colpoma quercinum	
<i>Coronophora annexa</i>	
Cordyceps militaris	Rupsendoder
Creopus gelatinosus	Weke kussentjeszwam
Cryptodiscus minutus Declercq (nom prov.)	
Cryptosphaeria eunomia	
Cyathicula coronata	Gekroond geleikelkje
Cyathicula cyathoidea	Gewoon geleikelkje
Cyathicula fraxinophila	
Cyathicula guttulisporea (Baral unpubl.)	
Cyathicula multidentata (Baral unpubl.)	
Dacrymyces stillatus	Oranje druppelzwam
Dasyscyphella acutipila	
Dasyscyphella cf. crystallina	Kristalfranjekelkje
<u>Dasyscyphus castaneus</u>	
Delicatula integrella	Plooiplaatzwammetje
<u>Dennisiodiscus prasinus</u>	Zwartgroen franjekelkje
Diaporthe eres	
Diaporthe pardalota	
Diaporthe strumella	
Diatrype bullata	Wilgenschorsschijfje
Diatrype stigma	Korstvormig schorsschijfje
Diatrypella favacea	Berkenschorsschijfje
Diatrypella quercina	Eikenschorsschijfje
Diatrypella verrucaeformis	Elzenschorsschijfje
<u>Didymosphaeria futilis</u>	
Ditopella ditopa	
<u>Encoelia furfuracea</u>	Hazelaarschijfzwam
<u>Endoxyla cirrhosa</u>	
Eutypa maura	Kraterkorstkogelzwam
<u>Eutypella alnifraga</u>	
Eutypella cerviculata	Gerimpeld elzenschorsschijfje
Eutypella scoparia	Harig schorsschijfje
Fuscolachnum misellum	
Geopora arenicola	Zandputje
Geopora arenosa	
<u>Gibberella zeae</u>	

Glioniopsis praelonga	
Gnomonia rostellata	
Godronia urceolus	
<u>Helvella villosa</u>	Gladstelige schotelkluifzwam
Heterochaetella brachyspora	
Humaria hemisphaerica	Kleine bruine bekerzwam
Hyalinia rectispora	
Hyaloscypha albohyalina var. spiralis	
Hyaloscypha aureliella	Harsig waterkelkje
Hyaloscypha fuckelii var. alniseda	
Hyaloscypha fuckelii var. fuckelii	
Hyaloscypha hyalina s.l.	Doorschijnend waterkelkje
Hymenoscyphus "Sophienphlege" (Baral unpubl.)	
Hymenoscyphus albidus	Essenvlieskelkje
Hymenoscyphus biguttatis (Declercq unpubl.)	
Hymenoscyphus calyculus	
Hymenoscyphus caudatioides	
Hymenoscyphus caudatus	Gewoon vlieskelkje
Hymenoscyphus consobrinus	Geelwit vlieskelkje
Hymenoscyphus constrictus (Declercq unpubl.)	
Hymenoscyphus epiphyllus	
Hymenoscyphus fructigenus	Eikeldopzwam
Hymenoscyphus humuli	Hopvlieskelkje
Hymenoscyphus imberbis	Verkleurend vlieskelkje
Hymenoscyphus menthae	Hakig vlieskelkje
Hymenoscyphus nanus (Declercq nom. nov. ined.)	
Hymenoscyphus repandus	Slank vlieskelkje
Hymenoscyphus rockebyensis	
Hymenoscyphus salicellus	Wilgentwijgvlieskelkje
Hymenoscyphus scutula f. scutula	Wimpersporig vlieskelkje
Hymenoscyphus scutula f. pteridis	
Hymenoscyphus separabilis	
Hymenoscyphus subimberbis (Baral unpubl.)	
Hymenoscyphus suspectus	Grootsporig vlieskelkje
Hymenoscyphus syringaecolor	Lila vlieskelkje
Hymenoscyphus vernus	Vroeg vlieskelkje
Hymenoscyphus vitellinus	
Hymenoscyphus vitigenus	
Hypocrea aureoviridis	Gele kussentjeszwam
Hypocrea rufa	Rossige kussentjeszwam
Hypoderma ilicinum	
Hypoderma rubi	Bramenbootje
Hypomyces aurantius	Oranje zwameter
Hypoxyton fragiforme	Roestbruine kogelzwam
Hypoxyton fuscum	Gladde kogelzwam
Hypoxyton multiforme	Vergroeide kogelzwam
Hypoxyton rubiginosum	Rode korstkogelzwam
Incrucipilum ciliare	Langharig franjekelkje
<u>Karstenia idaei</u>	
Karstenia rhopaloides (Sacc.) Baral (c.n. unpubl.)	
Kretzschmaria deusta	Korsthoutschoolzwam
Lachnum apalum	Pitrusfranjekelkje
<u>Lachnum caricis</u>	
Lachnum controversum	Rietfranjekelkje
Lachnum diminutum	Russenfranjekelkje
Lachnum impudicum	
Lachnum nudipes	Spireafranjekelkje
Lachnum salicariae	
Lachnum subvirgineum (Baral ongeld.)	
<u>Lachnum tenuipilosum</u>	
<u>Lachnum trapeziforme</u>	
Lachnum virgineum	Gewoon franjekelkje
Lanzia luteovirescens	
Lasiosphaeria canescens	Bruingrijs ruigkogeltje
Lasiosphaeria cf. caudata	
Lasiosphaeria hirsuta	Harig ruigkogeltje
Lasiosphaeria hispida	Echt ruigkogeltje

Lasiosphaeria ovina	Eivormig ruigkogeltje
Lasiosphaeria spermoides	Stronkruigkogeltje
Lecanidion atratum	
Leptosphaeria acuta	
<u>Leptosphaeria libanotis</u>	
Leptospora rubella	
Lophiostoma angustilabrum	
Lophiostoma fuckelii	
Lophiostoma quadrinucleatum var. triseptatum	
Lophiostoma semiliberum	
Lophodermium arundinaceum	Rietspleetlip
Massarina eburnea	
Massarina inquinans	
Massarina palustris	
Melanomma pulvis-pyrius	Zwarte kruitzwam
<u>Moellerodiscus tenuistipes</u>	
Mollisia alba (Baral unpubl.)	
Mollisia amenticola	Elzenpropmollisia
Mollisia benesuada	
<u>Mollisia caricina</u>	
Mollisia cinerea	Gedrongen mollisia
Mollisia clavata Gremmen	Viltige mollisa
Mollisia coerulans	Leverkruidmollisia
Mollisia discolor	Bleke mollisia
Mollisia fusca	Grijze viltmollisia
Mollisia ligni	Witrandmollisia
Mollisia melaleuca	Zwartwitte mollisia
Mollisia palustris	Moerasmollisia
Mollisia phalaridis	
Mollisia ramealis	
Mollisia revincta	
Mollisia spectabilis	
Mollisia rubi	Braamweekbekertje
Mollisiopsis lanceolata	
Morenoina phragmitidis	
Myriosclerotinia curreyana	Russenknolkelkje
Nectria cinnabarina	Gewoon meniezwammetje
Nectria episphaeria	Kogelmeniezwammetje
Nectria peziza	Ingedeukt meniezwammetje
Nemania serpens	Grijze korstkogelzwam
Niptera pilosa	
<u>Niptera melatephra</u>	
Nitschkia confertula	
Nitschkia cupularis	
<u>Nitschkia grevillei</u>	Zwart pokzwammetje
<u>Ocellaria ocellata</u>	
Octospora roxheimii	Breedsporig mosschijfe
Olla millepunctata	
Olla scrupulosa	
Ombrophila cf. janthina	
Ombrophila violacea	Violet elzenknoopje
Ophiovalsa suffusa	
Orbilia alnea	Rood wasbekertje
Orbilia coccinella	
Orbilia cyathea	Trechterwasbekertje
Orbilia delicatula	Niersporig wasbekertje
Orbilia luteorubella	Verkleurwasbekertje
Pezicula cinnamomea	Geel schorsbekertje
Pezicula corticola	Perenschorsbekertje
Pezicula paradoxa	
Pezicula rubi	Bramenschorsbekertje
Peziza cerea	Wasgele bekerzwam
Peziza succosa	Gewone melkbekerzwam
Pezizella amenti	Wilgenkatschoteltje
Phaeohelotium monticola	Bruinsporig sabbekertje
Phaeosphaerica cf. caricis	
Phaeosphaeira cf. fuckelii	

Phaeosphaeria erikssonii	
Phaeosphaeria graminis	
Phaeosphaeria minuscula	
<u>Phomatospora berkeleyi</u>	
Phyllachora junci	Biezenzwartkorstje
Pirottaea symphyti	
<u>Plagiosphaeria immersa</u>	
Poculum firmum	Eikentakstromakelkje
Poculum sydowianum	Eikenbladstromakelkje
Polydesmia pruinosa	Kernzwamknoopje
<u>Pseudovalsa longipes</u>	
<u>Psilachnum acutum</u>	
Psilachnum chrysostigmum	Berijpt varenschoteltje
Psilachnum eburneum	Grasschoteltje
<u>Psilachnum phymatodes</u>	
<u>Proliferodiscus pulveraceus</u>	
Pyrenopeziza carduorum	
Pyrenopeziza escharodes	
Pyrenopeziza foliicola	
Pyrenopeziza fuckelii	
<u>Pyrenopeziza millegrana</u>	Moerasspirea-uitbreekommetje
<u>Pyrenopeziza inapiculata</u>	
Pyrenopeziza nervicola	
Pyrenopeziza petiolaris	Esdoornuitbreekommetje
Pyrenopeziza pulveracea	
Pyrenopeziza thalictri	
Pyrenopeziza urticicola	
Rhytisma acerinum	Inktvlekkenzwam
Rosellinia aquila	Lentetepelkogeltje
Rutstroemia luteovirescens	
Sarea resiniae	Harsbekertje
Sclerotinia "Gros-Plané" Baral nom. prov.	
Sepedonium chrysospermum	Boletenrot (anamorf)
Stictis stellata	
Taphrina betulina	Berkenheksenbezem
Tarzetta scotica	
<u>Teichospora obducens</u>	
Torula graminis	
Trichobelonium asteroma	
<u>Trichopeziza albotestacea</u>	
Trichopeziza mollissima	Fraai franjekelkje
Trichopeziza sulphurea	Zwavelgeel franjekelkje
Trichophaeopsis bicuspis	Gespeerd pelsbekertje
Tubeufia cerea	
Tubeufia paludosa	
Unguicularia millepunctata	Zwermwatkerkelkje
Unguiculella hamulata	
Unguiculella subhamulata (Baral unpubl.)	
Valsaria foedans	
Velutarina rufo-olivacea	Takbekertje
Vibrisea filisporia	Grijs draadspoor-schijfje
Xylaria hypoxylon	Geweizwam
Xylaria longipes	Esdoornhoutknotszwam
Xylaria polymorpha	Houtknotszwam
<u>Zignoella incerta</u>	

Basidiomyceten (287 spp.)

Agaricus comtulus	Kleine champignon
Agrocybe pediades	Grasleemhoed
Agrocybe praecox	Vroege leemhoed
Alnicola alnetorum	Rossige elzenzompzwam
Alnicola bohemica	Zilversteelzompzwam
Alnicola escharoides	Bleke elzenzompzwam
Alnicola sphagneti	Veenmoszompzwam
Alnicola striatula	Gestreepte zompzwam
Alnicola subconspersa	Fijnschubbige elzenzompzwam

Amanita citrina var. citrina	Gele knolamaniet
Amanita muscaria	Vliegezwam
Amanita phalloides	Groene knolamaniet
Amanita rubescens	Parelamaniet
Antrodiella semisupina	Wit dwergelfenbankje
Armillaria gallica	Knolhoningzwam
Athelia epiphylla	Gewoon vliesje
Auricularia mesenterica	Viltig judasoor
Basiodendron caesiocinereum	Ruwsporig harshaarveegje
Basidioradulum radula	Foptandzwam
Bjerkandera adusta	Grijze buisjeszwam
Bjerkandera fumosa	Rookzwam
Bolbitius vitellinus	Dooiergele mestzwam
Botrybasidium aureum	Geel trosvlies
Botrybasidium candicans	Spinnenwebtrosvlies
Botrybasidium conspersum	Grijswit trosvlies
Botrybasidium subcoronatum	Gespentrosvlies
Brevicellicium olivascens	Grauwgeel dwergkorstje
Bulbillomyces farinosus	Korreltjeszwam
Calocera cornea	Geel hoorntje
Calvatia excipuliformis	Plooivoetstuifzwam
Cerocorticium confluens	Ziekenhuisboomkorst
Chondrostereum purpureum	Paarse korstzwam
Clavulina coralloides	Witte koraalzwam
Clitocybe agrestis	Bleke veldtrechterzwam
Clitocybe fragrans	Slanke anijstrectherzwam
Clitocybe gibba	Slanke trechterzwam
Clitocybe vibecina	Gestreepte trechterzwam
Collybia cookei	Okerknolcollybia
Coniophora puteana	Dikke kelderzwam
Conocybe appendiculata	Franjebreeksteeltje
Conocybe brunnea	Getand breeksteeltje
Conocybe rickeniana	Roestbruin breeksteeltje
Conocybe vestita	Kleibosbreeksteeltje
Coprinus atramentarius	Grote kale inktzwam
Coprinus bellulus	Sneeuw witje
Coprinus disseminatus	Zwerminktzwam
Coprinus domesticus	Grote viltinktzwam
Coprinus lagopus	Hazenpootje
Coprinus micaceus	Glimmerinktzwam
Coprinus radians	Rosse viltinktzwam
Corioloopsis trogii	Bleke borstelkurkzwam
Corticium roseum	Roze prachtkorstzwam
Cortinarius bibulus	Kleine elzengordijnzwam
Cortinarius decipiens	
Cortinarius saniosus	Bleke geelvezelgordijnzwam
Crepidotus lundellii	Bleek oorzwammetje
Crepidotus mollis	Week oorzwammetje
Crepidotus subverrucisporus	
Crepidotus variabilis	Wit oorzwammetje
Crepidotus versutus	Grootsporig oorzwammetje
Cyathus striatus	Gestreept nestzwammetje
Cylindrobasidium laeve	Donzige korstzwam
Daedaleopsis confragosa	Roodporiehoutzwam
<u>Entoloma euchroum</u>	Violette satijnzwam
Entoloma pleopodium	Citroengele satijnzwam
Entoloma rhodopolium	Grauwe bossatijnzwam
Entoloma undatum	Geribbelde satijnzwam
Exidiopsis effusa	Rozeblauwig waskorstje
Flammulina velutipes	Gewoon fluweelpootje
Galerina hypnorum	Geelbruin mosklokje
Galerina marginata	Bundelmosklokje
<u>Galerina salicicola</u>	Broekbosmosklokje
Ganoderma lipsiense	Platte tonderzwam
Gloeocystidiellum porosum	Roomkleurige oliecelkorst
Gymnopus confluens	Bundelcollybia
Gymnopus dryophilus	Gewoon eikenbladzwammetje

Gymnopus peronatus
Gyrodon lividus
 Hebeloma mesophaeum
 Hebeloma pusillum
 Hebeloma sacchariolens s.l.
 Hebeloma velutipes
 Helicobasidium brebissonii
 Helicogloea lagerheimii
 Hemimycena candida
 Hemimycena pseudocrispula
 Hymenogaster niveus
Hymenogaster olivaceus
Hymenogaster populetorum
Hyphoderma "Hentic 9312"
 Hyphoderma argillaceum
 Hyphoderma praetermissum
 Hyphoderma puberum
 Hyphoderma setigerum
 Hyphodontia alutaria
 Hyphodontia arguta
 Hyphodontia barba-jovis
 Hyphodontia breviseta
 Hyphodontia flavipora
 Hyphodontia nesporei
 Hyphodontia pallidula
 Hyphodontia radula
 Hyphodontia sambuci
 Hypholoma fasciculare
 Hypholoma subericaeum
Inocybe acutella
Inocybe adaequata
Inocybe calamistrata
 Inocybe curvipes
 Inocybe flavella var. flavella
 Inocybe flocculosa var. flocculosa
 Inocybe geophylla var. geophylla
 Inocybe geophylla var. lilacina
 Inocybe hirtella
 Inocybe maculata
 Inocybe ochroalba
 Inocybe pelargonium
 Inocybe rimosa
 Inocybe sindonia
 Inocybe squamata
 Inocybe squarrosa
 Inonotus radiatus
 Laccaria laccata var. pallidifolia
 Laccaria tortilis
 Lactarius lacunarum
 Lactarius necator
 Lactarius obscuratus
 Lactarius pyrogalus
 Lactarius quietus
 Lactarius rufus
 Lactarius tabidus
 Lactarius vietus
 Laetiporus sulphureus
 Leccinum roseofractum
 Lentinus tigrinus
Lepiota boudieri
 Lepiota cristata
Leucoagaricus georginae
 Leucocoprinus brebissonii
Limacella guttata
 Lycoperdon molle
 Lycoperdon perlatum
 Macrolepiota rachodes
 Scherpe collybia
 Elzenboleet (RL: 2)
 Tweekleurige vaalhoed
 Wilgenvaalhoed
 Oranjbloesemzwam
 Opaalvaalhoed
 Violet wasviltje
 Berijpt spiraalkorstje
 Smeerwortelmycena
 Stengelmycena
 Witte zijdetruffel
 Olijfbruine zijdetruffel
 Populierzijdetruffel
 Fijnharig harskorstje
 Kransbekerharskorstje
 Fluwelig harskorstje
 Barstend harskorstje
 Grootsporige wrattandjeszwam
 Priemtandjeszwam
 Franjetandjeszwam
 Naaldhouttandjeszwam
 Abrikozenbuisjeszwam
 Penseeltandjeszwam
 Kleinsporige wrattandjeszwam
 Spleetende tandzwam
 Witte vlierschorszwam
 Gewone zwavelkop
 Modderzwavelkop
 Spitse moerasvezelkop
 Wijnrode vezelkop
 Groenvoetvezelkop
 Zilversteelvezelkop
 Spitse spleetvezelkop
 Vlokkige vezelkop
 Witte satijnvezelkop
 Lila satijnvezelkop
 Amandelvezelkop
 Gevlekte vezelkop
 Bleekgele vezelkop
 Gele pelargoniumvezelkop
 Geelbruine spleetvezelkop
 Blonde vezelkop
 Populiergeveelkop
 Dwergvezelkop
 Elzenweerschijnzwam
 Fopzwam
 Gekroesde fopzwam
 Greppelmelkzwam
 Zwartgroene melkzwam
 Groenige elzenmelkzwam
 Vuurmelkzwam
 Kaneelkleurige melkzwam
 Rossige melkzwam
 Rimpelige melkzwam
 Roodgrijze melkzwam
 Zwavelzwam
 Donkerbruine berkenboleet
 Tiggertaaiplaat
 Oranjebruine parasolzwam
 Stinkparasolzwam
 Glinsterende champignonparasol
 Spikkelplooiparasol
 Grote kleefparasol (RL Z)
 Zachtstekelige stuifzwam
 Parelstuifzwam
 Knolparasolzwam

Macrotyphula juncea
 Marasmiellus ramealis
 Marasmius androsaceus
 Marasmius bulliardii
Marasmius cohaerens
 Marasmius minutus
 Marasmius rotula
 Megacollybia platyphylla
 Megalocystidium lactescens
 Melanoleuca polioleuca
 Merismodes anomalus
 Meruliopsis corium
 Mycena abramsii
 Mycena acicula
 Mycena adscendens
 Mycena arcangeliana
 Mycena erubescens
 Mycena filopes
 Mycena galericulata
 Mycena galopus
 Mycena haematopus
 Mycena hiemalis
 Mycena leptcephala
Mycena olida
 Mycena polyadelpa
 Mycena polygramma
 Mycena pura
 Mycena rorida
 Mycena sanguinolenta
 Mycena speirea
 Mycena stylobates
 Mycena vitilis
Mycoacia aurea
 Mycoacia uda
 Mycoaciella bispora
 Myxarium grilletii
 Myxarium subhyalinum
Neolentinus adhaerens
 Oligoporus caesius
 Oligoporus fragilis
 Oligoporus stipticus
 Oligoporus subcaesius
 Oligoporus tephroleucus
Oxyporus latemarginatus
 Oxyporus populinus
 Panaeolus acuminatus
 Panaeolus foeniceci
 Paxillus involutus
 Peniophora cinerea
 Peniophora incarnata
 Peniophora quercina
 Phallus impudicus
 Phanerochaete septocystidia
 Phanerochaete velutina
 Phellinus ferreus
 Phlebia radiata
 Phlebia rufa
Phlebia subochracea
 Phlebia tremellosa
 Phlebiella allantospora
 Phlebiella tulasnelloidea
Phleogena faginea
 Pholiota graminis
 Pholiota mutabilis
 Physisporinus sanguinolentus
 Physisporinus vitreus
 Piptoporus betulinus
 Draadknotszwam
 Takruitertje
 Paardenhaartaailing
 Dwergwieltje
 Hoornsteeltaailing
 Populierentaailing
 Wieltje
 Breedplaatstreephoed
 Gewone melkkorstzwam
 Zwartwitte veldridderzwam
 Breedsporig hangkommetje
 Papierzwammetje
 Voorjaarsmycena
 Oranje dwergmycena
 Suikermycena
 Bundelmycena
 Bittere mycena
 Draadsteelmycena
 Helmmycena
 Melksteelmycena
 Grote bloedsteelmycena
 Stronkmycena
 Stinkmycena
 Ranzige mycena
 Witte eikenbladmycena
 Streepsteelmycena
 Gewoon elfenschermpje
 Slijmsteelmycena
 Kleine bloedsteelmycena
 Kleine breedplaatmycena
 Schijfsteelmycena
 Papilmycena
 Bleke stekelkorstzwam
 Gele stekelkorstzwam
 Fraaie stekelkorstzwam
 Grijsje suikertrilzwam
 Harsige taaiplaat (RL: Z)
 Blauwe kaaszwam
 Vlekkende kaaszwam
 Bittere kaaszwam
 Vaalblauwe kaaszwam
 Asgrauwe kaaszwam
 Breedgerande poria
 Witte populierzwam
 Spitse vlekplaat
 Gazonvlekplaat
 Gewone krulzoom
 Asgrauwe schorszwam
 Oranjerode schorszwam
 Paarse eikenschorszwam
 Grote stinkzwam
 Ruig huidje
 Langsporige korstvuurzwam
 Oranje aderzwam
 Porieaderzwam
 Roodgele aderzwam
 Spekzwoerdzwam
 Grauw wasje
 Wissewasje
 Beukenpoederkopje
 Grasbundelzwam
 Stobbenzwammetje
 Bloedende buisjeszwam
 Glazige buisjeszwam
 Berkenzwam

Pluteus cervinus	Gewone hertezwam
Pluteus ephebeus	Splijthoedhertezwam
<u>Pluteus leoninus</u>	Goudgele hertezwam
Pluteus nanus	Dwerghertezwam
Pluteus pellitus	Sneeuwwitte hertezwam
Pluteus phlebophorus	Geaderde hertezwam
Pluteus plautus	Knolvoethertezwam
Pluteus romellii	Geelsteelhertezwam
Pluteus salicinus	Grauwgroene hertezwam
Pluteus thomsonii	Roetkleurige hertezwam
<u>Pluteus umbrosus</u>	Pronkhertezwam
Polyporus badius	Peksteel
Polyporus brumalis	Winterhoutzwam
Polyporus ciliatus	Voorjaarshoutzwam
Polyporus squamosus	Zadelzwam
Polyporus varius	Waaierbuisjeszwam
Psathyrella candolleana	Bleke franjehoed
Psathyrella conopilus	Langsteelfranjehoed
Psathyrella corrugis	Sierlijke franjehoed
Psathyrella noli-tangere	Oeverfranjehoed
Psathyrella olympiana f. olympiana	Kroontjesfranjehoed
Psathyrella piluliformis	Witsteelfranjehoed
Psathyrella spadicea	Dadelfranjehoed
Psathyrella tephrophylla	Conische franjehoed
Psilocybe inquilina var. crobula	Franjekaalkopje
Resinomyces saccharifera	Zeggemyces
Rhodocollybia butyracea	Botercollybia
Rickenella fibula	Oranjegeel trechtertje
Rickenella swartzii	Paarshartrechttertje
<u>Rigidoporus undatus</u>	Kraakbeenbuisjeszwam
Russula chloroides sensu lato	Witte russula
Russula grisea	Duifrussula (RL: B)
Russula nitida	Kleine berkenrussula
Russula parazurea	Berijpte russula
Russula pectinatoides ss. Romagn.	Onsmakelijke kamrussula
<u>Russula pumila</u>	Elzenrussula (RL: B)
Schizophyllum commune	Waaiertje
Scleroderma areolatum	Kleine aardappelbovist
Scleroderma citrinum	Gele aardappelbovist
Scopuloides hydroides	Wastandjeszwam
<u>Scopuloides leprosa</u>	
Scutellinia scutellata	Gewone wimperzwam
<u>Scytinostroma portentosum</u>	Onvertakte stinkkorstzwam
Sebacina epigaea	Opaalwaskorstje
Sebacina incrustans	Kruipend waskorstje
Simocybe rubi	Gewoon matkopje
Sistotrema brinkmannii	Melige urnkorstzwam
Skeletocutis nivea	Kleine kaaszwam
Steccherinum fimbriatum	Geveerde raspzwam
Steccherinum ochraceum	Roze raspzwam
Stereum hirsutum	Gele korstzwam
Stereum ochraceoflavum	Twijgkorstzwam
Stereum rugosum	Gerimpelde korstzwam
Stereum subtomentosum	Waaierkorstzwam
Stropharia caerulea	Valse kopergroenzwam
Subulicystidium longisporum	Priemharig korstje
Thelephora anthocephala	Gespleten franjezwam
Thelephora penicillata	Penseelfranjezwam
Tomentella fuscoferruginosa	Schurftig rouwkorstje
Trametes gibbosa	Witte bultzwam
Trametes hirsuta	Ruig elfenbankje
Trametes pubescens	Fluweelelfenbankje
Trametes versicolor	Gewoon elfenbankje
Trechispora cohaerens	Gladsporig dwergkorstje
Trechispora farinacea	Melig dwergkorstje
Tremella obscura	Verborgen trilzwam
Tubaria furfuracea (s.l.)	Gewoon donsvoetje

Tulasnella obscura
Tulasnella tomaculum
Tylopilus felleus
Vuilleminia alni
Vuilleminia comedens
Xerocomus badius
Xerocomus chrysenteron s.l.
Xerocomus porosporus
Xerocomus ripariellus
Xerocomus rubellus

Vage waaszwam
Kortsporige waaszwam
Bittere boleet
Elsschorsbreker
Schorsbreker
Kastanjeboleet
Roodstelige fluweelboleet
Sombere fluweelboleet
Wijnrode boleet (RL: B)
Rode boleet

Myxomycota (Slijmzwammen) (20 spp)

Arcyria denudata
Arcyria incarnata
Arcyria minuta
Ceratiomyxa fruticulosa
Enteridium lycoperdon
Fuligo rufa
Fuligo septica
Hemitrichia clavata
Lycogala epidendrum
Metatrichia floriformis
Metatrichia vesparium
Physarum nutans
Stemonitis axifera
Stemonitopsis typhina
Trichia favoginea
Trichia scabra
Trichia varia

Karmijnrood netwatje
Grootmazig netwatje
Fopnetwatje
Gewoon ijsvingertje
Zilveren boomkussen
Roestbruin kalkkussen
Heksenboter
Doorschijnend langdraadwatje
Gewone boomwrat
Donkerbruin kelkpluisje
Gebundeld kelkpluisje
Knikkend kalkkopje
Roodbruin netpluimpje
Zilveren schijnpluimpje
Cilindervormig draadwatje
Gezellig draadwatje
Fopdraadwatje